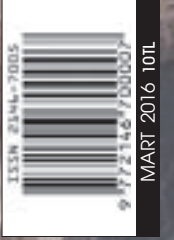

54. SAYI

ŞALOM

Dergi

MART 2016 10TL

**Varlıklarıyla
ışık olan
kadınlar**

**Feminizmin
ilk dalgası
Süfrajeterler**

**İnternetsiz
hayat da
neymiş?**

**Şu bizim
Sinematek
yılları**

**Gelecekte
geçmişe davet**

**Yeni başlangıçlara
adım
atıyor** **Lena
Dunham**

**Kadınlar
Günü'nüz
kutlu olsun**

**Seda
Diker**

Bir duygu simyacısı

Raif Kara

ile gramofon sohbeti

VAKKO

VAKKO.COM

Editörden...

Şalom Dergi'nin mart sayısının merkezinde bu kez 'kadın' var sayın okurlar. Her yıl 8 Mart tarihinde 'Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamaya devam ettiğimiz halde, diğer yandan ne yazık ki, kadın hakları ihlal edilmeye, ülkemizde kadın ezilmeye, şiddete maruz kalmaya devam ediyor. Bu kapsamda, 'Feminizmin ilk dalgası - Süfrajeter' yazısı 20. yüzyıl başlarında birçok Avrupa ülkesinde ve ABD'de erkeklerle eşit haklara sahip olma isteği ile amaçlarına ulaşmaya çalışan kadınların zorlu mücadelesini konu ediniyor. 'Varlıklarıyla ışık tutan kadınlar' yazısı ise farklı kültürlerden her biri kendi alanında başarılı, günümüzde çok tanınmış üç kadını irdeliyor. Onlar hemcinslerinin sorunlarına eğilerek insanlığa katkıda bulunan kadınlar...

Bu ay yine çok renkli söyleşi konuklarımız var. Gramofon ve taş plak koleksiyoneri, Ankaralı işadamı *Raif Kara* ile gerçekleştirilmiş samimi sohbette bilmediğimiz çok şey öğreniyoruz. İlişki koçu/yazar *Seda Diker* söyleşisinden, kadın/erkek karmaşık ilişkileri, aşk, tutku, sevgi kavramları, geçmişin ve günümüzün evlilik kurumu konularında aydınlanıyoruz.

Uzun yıllar Zülfaris Sinagogu'nda hizmet veren *Türk Musevileri Müzesi*, Neve Şalom Sinagogundaki yeni mekânında ziyarete açıldı. Kurumu yaşayan ve çağdaş bir müzeye dönüştüren ekiple gerçekleştirilen söyleşi, ziyaretiniz öncesinde size ışık tutacak.

Belli bir yaşın altındakiler 'Sinematek'in ne anlama geldiğini pek bilmezler. Oysa bizler sinema altyapımızı artık var olmayan Sinematek'te kazanmıştık. Şimdilerde 'Sinematek Yaşıyor - 50. Yılda / 50 Film / 50 Sunum' başlığı altında düzenlenen, sinema tarihinin en iyi filmlerinin gösteriminin yapıldığı etkinlik mayıs sonuna dek devam edecek. Bu kapsamda, 'Şu bizim Sinematek yılları' yazısını salık veririm...

Bu ay Güney Afrika Cumhuriyeti'nin üçüncü büyük kenti Cape Town'u her yönü ile tanıtan üç bölümlük bir yazı dizisine başlıyoruz. Günün birinde yolunuz düşerse eğer, insanında, sokaklarında, kıyafetlerinde, binalarında, kültüründe renklilik olan Cape Town hakkında ön bilgi sahibi olacaksınız bu yazı sayesinde.

Ocak ayı sonunda Portekiz'in Porto kentinde tarihi bir buluşma gerçekleşti. 'Gelecekte geçmişe davet' başlıklı yazı, eski bir Sefarad yerleşimi olan bu kentte yaşanan anlamlı etkinliği dile getiriyor.

24 Mart tarihinde kutlayacağımız *Purim* Bayramı'na özgü neşe ve sevincin evlerinizde daim olması dileğiyle hoşça kalın.

Nelly BAROKAS

nellybarokas@gmail.com

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ...

SALOM Dergi

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına sahibi

Av. Yakup Barokas

Genel Yayın Yönetmeni

İvo Molinas

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İşık Sivil Karakoç

Editör ve Yan Yayınlar Koordinatörü

Nelly Barokas

Reklam Planlama Koordinatörü

İsak Behar

Sayfa Tasarımı

Semra Öner

Bella Parlakşimşek

Kapak Tasarımı

Bella Parlakşimşek

Yazı Kurulu

Nelly Barokas, Gila Erbeş,

Tuna Saylağ,

Suzan Nana Tarabulus,

Aylin Yengin

İdari Koordinatör

Anet Pase

Yönetim Yeri

Atiye Sok. Polat Apt. 12/6
Teşvikiye - İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44

F: (0212) 231 92 83

www.salomdergi.com

Basıldığı Yer

Gezegen Basım Ltd.Şti
Yüz Yıl Mahallesi, Matbaacılar Sitesi, 2.
Cadde, No:202/A Bağcılar İstanbul

Tel: (0212) 325 7125

www.gezegenbasim.com.tr

Yayın Türü

Yaygın - Süreli

Seçkin kitapçılarda
satılmaktadır.

**ŞALOM GAZETESİ'NİN EKİDİR
ABONELERE ÜCRETSİZDİR**

Ayın Söyleşileri

40 Gramofon sohbeti ve
RAİF KARA

22 Yaşanan zamanların izinde
MÜZE YETKİLİLERİ İLE...

10 Bir duygu simyacısı
SEDA DİKER

içindekiler

18 YAŞAM İnternetsiz yaşam da neymiş?

58 ANI Şu bizim Sinematek yılları

72 SEYAHAT TUTKUSU Cape Town...1 Renk... Renklilik

78 GEZİ NOTLARI Tek başına gezmeye korkmuyor musun?

82 GÜNCEL Gülen saçlar, gülen yüzler

84 GURME Valla ben değil, o yaptı

86 AKTÜEL 2015'te en çok kullanılan kelime
Girişimcilik

87 AYIN BURCU Duygu ve hayallerle yaşayan bir Balık mısınız?

66 GÜNDEM
Gelecekte
geçmişe
davet

84

50 ARAŞTIRMA
Feminizmin ilk dalgası Süfrajeterler

8

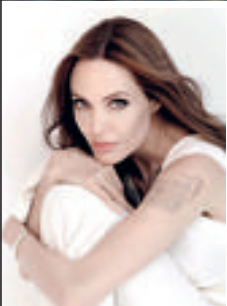
Kapak konusu
**LENA
DUNHAM**

48 GELENEK
Purim'in ve günlük hayatımızın mucizeleri saklıdır

88 SANAT AJANDASI

6 KİM NASIL NEREDE?
Daniel Craig'in TV projesi

32 BİRİKİMLER Kadınlara ışık olan kadınlar

KİM, NEREDE, NASIL?

Nelly BAROKAS

JAMES FRANCO KOŞUYOR

James Franco son yıllarda Hollywood'un en verimli oyuncularından biri olmakla göze çarpıyor. Kristen Stewart, James Franco ve Helena Bonham Carter JT Leroy adlı biyografik bir filmin hazırlıklarına başlayacaklar. Senaryosunu Justin Kelly'nin yazdığı film erkek olmaya meyilli JT Leroy adlı bir kadının Hollywood ünlüleri ve zenginleri arasına karışmasını, moda dünyasının önde gelenleri arasında yer almasını konu edinmekte. James Franco'nun filmde rol alması kesinleştiyse de Kristen Stewart ve son olarak Suffragettes filminde izlediğimiz Helena Bonham Carter ile görüşmelerin devam ettiği belirtildi.

DANIEL CRAIG'IN TV PROJESİ

Jonathan Franzen'in aynı adlı romanından uyarlanan Purity, Daniel Craig'i kadrosuna katarak 20 bölümlük bir dizi şeklinde televizyona uyarlanıyor. Artık James Bond olarak izleyicilerin karşısına geçmek istemediğini açıklayan Craig'in, yapımda ABD'li Purity'ye babasını bulmakta yardımcı olacak karizmatik Andreas Wolf rolünü canlandıracağı belirtildi. Kitap; Pip isimli amaçsız bir kadının Kaliforniya'da alışılmadık şartlar altında büyümesini ve ardından girdiği işlerde, ilişkilerinde karşısına çıkan sıra dışı karakterleri anlatıyor. Dizinin yapımcılığını "The Girl With the Dragon Tattoo" adlı filmde Daniel Craig ile birlikte çalışan Scott Rudin yapacak.

YAŞ FARKI ÖNEMLİ DEĞİLMİŞ

Kate Hudson yaptığı açıklama ile son zamanlarda hakkında çıkan dedikodulara son verdi. Kendinden yaşça küçük Nick Jonas ile uzun süre gizlediği ilişkisini basın mensuplarına açıkladı. 36 yaşındaki Kate Hudson ile 23 yaşındaki Nick Jonas sonbaharda Florida'da birlikte görüntülenince haklarında dedikodular alıp yürümüştü. Ünlü oyuncu Hudson, son olarak Nick Jonas ile Los Angeles'teki Pace adlı İtalyan restoranında görüntülendi.

NATALIE PORTMAN'IN EŞİ PARIS OPERASI'NDAN İSTİFA ETTİ

Natalie Portman'ın koreograf eşi Benjamin Millepied yaklaşık bir buçuk yıldır sürdürdüğü Paris Operası'ndaki dans müdürlüğü görevinden kişisel nedenlerden dolayı istifa ettiğini duyurdu. Twitter yolu ile yaptığı açıklamada 38 yaşındaki koreograf zamanını tümüyle sanatsal yaratıcılığa ayırmak istediğini söyledi. Ayrıca Paris Operası'ndaki görevine gösteri sonuna dek devam edeceğini belirtti. Natalie Portman ile Benjamin Millepied 2010 yılında çekimleri yapılan 'Siyah Kuğu/Black Swan' filminde birlikte çalışırken yakınlaşmış ve evlenmeye karar vermişlerdi. Millepied Paris Operası'nın bale bölümünü 2014 yılının Kasım ayından beri yönetmekteydi.

BERLİN'DE ANNE FRANK PRÖMYERİ

Alman filmi "Das Tagebuch der Anne Frank / Anne Frank'in Günlüğü" 16 Şubat akşamı Berlin Uluslararası Film Festivali kapsamında gerçekleştirilen özel bir gösterimle gençlere tanıtıldı. Hans Steinbichler'in yönetmenliğini yaptığı film 3 Mart günü Almanya sinema salonlarında gösterime girdi. Filmin yönetmeni Steinbichler, Hitler'in gözde yönetmeni Nazi dönemi propaganda filmleri ile ünlü Leni Riefenstahl'ı konu edinen yeni bir biyografik filmin hazırlığı içinde.

COEN KARDEŞLER'DEN YENİ BİR KOMEDİ

"Hail, Caesar!" yakında gösterimde olacak olan Coen Kardeşlerin yazıp yönettiği ve yapımcılığını üstlendiği 2016 yapımı Amerikan komedi filmi. Filmde Josh Brolin, George Clooney, Scarlett Johansson, Tilda Swinton, ve Ralph Fiennes gibi yıldız oyuncular yer alıyor. Film 1950'lerde Hollywood film endüstrisinde "iş bitirici" olarak çalışan Eddie Mannix'in hayatını konu alıyor. Berlin Uluslararası Film Festivalinin açılışını yapan Coen Kardeşlerin son filmi "Hail Caesar! / Yüce Sezar" Türkiye'de ilk kez 35. İstanbul Film Festivali kapsamında izleyicilerle buluşacak.

AMY WINEHOUSE FİLMİNE OSCAR

Amy Winehouse hakkında çekilen biyografik film En İyi Belgesel dalında Bafta ödülünü kazanmasının ardından En İyi Müzikal Film dalında Grammy ödülüne son olarak da En İyi Belgesel dalında Oscar ödülüne layık görüldü. 2011'de henüz 27 yaşındayken yaşamını yitiren Amy Winehouse'ın Tony Bennett ile söylediği Body & Soul şarkısı 2012 yılında En İyi Düet alanında Grammy ödülü kazanmıştı.

KIZIYLA GURUR DUYUYOR

Romantik dram tarzı filmlerin aranan oyuncusu Blythe Danner, kendi gibi aktris olan kızı Gwyneth Paltrow'un Chris Martin'den boşandığı halde ortak çocuklarının menfaati için eski eşi ile iyi bir diyalog sürdürmesini takdirle karşılıyor. Blythe Danner, kızı ile eski damadının iki yıl kadar önce boşanmış olsalar da çocuklarının bakımını hayatlarının en önemli unsuru olarak devam ettirdiklerine değinmekte. Danner çıktığı bir TV programında, "Kızımdan çok şey öğrendim. O mükemmel bir anne ve çok başarılı bir oyuncu. Çocuklarını biraz daha büyüttükten sonra yeniden oyunculuk mesleğine döneceğini umuyorum" dedi.

"BAK KİM GERİ GELMİŞ"

'Look Who's Back,' Nazi lideri Adolf Hitler'in günümüzün Berlin kentine dönüşünü konu edinen, çok satanlar listesindeki bir kitabın aynı adla sinemaya uyarlaması. Timur Vermes'in 40 ülkede yayımlanan kitabının beyazperdeye uyarlamasında Adolf Hitler'in günümüzün modern Almanya'sında iş araması mizahi bir anlatımla yansıtılmakta. İnternet üzerinden film ve show programları izleme hizmeti veren Netflix 'Look Who's Back,' filmi 9 Nisan'da yayınlamaya başlayacak. David Wnent'in yönetmenliğini yaptığı filmde Hitler rolünü Oliver Masucci canlandırdı.

GRIMSBY KARDEŞLER

İki birbirine benzemeyen kardeş. Biri üst düzey bir istihbarat ajanı, diğeri ise futbol düşkünü, holiganlık seviyesinde bir taraftar. Ajan bir gün yerine getirmesi gereken çok önemli, yeni bir görev alır ve holigan kardeşiyle iş birliğine girer! Yönetmenliğini Louis Leterrier'in üstlendiği The Brothers Grimsby/Grimsby Kardeşler adlı kome-

di filminin oyuncu kadrosu ise tam bir yıldızlar geçidi: Rebel Wilson, Isla Fisher, Annabelle Wallis, Penélope Cruz, Sacha Baron Cohen, Ian McShane, Mark Strong ve Scott Adkins filmde karşımıza çıkan isimler. Senaryosunu Sacha Baron Cohen'in yazdığı İngiltere yapımı The Brothers Grimsby 11 Mart'ta ABD'de gösterime girecek.

YEMENLİ HIP-HOPÇU KARDEŞLER

A-WA grubunu kuran Haim kardeşler folk ve hip-hop tarzı müzikleriyle geleneksel Yemen müziği ile modern müziği harmanlıyorlar. Arap ülkelerinde dahi kendilerine bir hayran kitlesi oluşturan Haim kardeşlerin aileleri 1950'li yıllarda Yemen'den İsrail'e göç ettiler. Ürdün ile Mısır sınırına yakın Shahrut kentinde yaşayan üç kız kardeş Yemen müziğini temel alıp adlarını ülkeleri dışında da duyurmayı başarıyorlar.

YENİ BAŞLANGIÇLARA ADIM ATIYOR

Çok genç yaşta yeteneğini kanıtlayıp şöhretin zirvesine çıkan ABD'li yapımcı ve aktris Lena Dunham altı sezondur HBO'da yayınlanan "Girls" dizisine son verdi. İki kez Altın Küre ödülünü kazanan Lena Dunham bu dizinin yapımcılığını yapmış ve başrolde oynamıştı. Ressam Carroll Dunham ile Yahudi fotoğrafçı Laurie Simmons'un kızı olan Lena, komedi dizilerinde ABD Yönetmenler Birliği Üstün Yönetmenlik Ödülünü kazanan ilk kadın yönetmen oldu. 30 yaşındaki Lena Dunham yeni projeler hedefliyor.

DANİMARKALI OYUNCU: "YAHUDİ NEFRETİ ARTIYOR"

İki yıldır başarıyla devam eden The Bridge adlı İsveç - Danimarka ortak yapımı macera dizi filminde oynayan Kim Bodnia, İskandinavya'da antisemitizmin giderek yükselmekte olmasından dolayı diziden ayrılma kararı aldı. Kim Bodnia'nın çekimleri Kopenhag ve Malmö'de gerçekleşen dizi filminden çekilme kararı izleyicilerde bomba etkisi yaptı. Danimarkalı Yahudi aktör yaptığı açıklamada, bir Yahudi olarak Malmö'de yaşamının kolay olmadığını, kendini güvende hissetmediğini söyledi.

ALISON BRIE, NİŞANLISI İLE AYNI FİLMDE

Hollywood'un ünlülerinden Alison Brie son filmi 'The Disaster Artist' adlı dramda yaz aylarında nişanlandığı Dave Franco ile oynadı. 'The Disaster Artist'de ayrıca filmin yönetmenliğini yapan Dave'in kardeşi James Franco da rol aldı. Hollywood'da doğan Alison Brie'nin annesi Joanne Brenner Yahudi, babası Charles Terry Schermerhorn'un aile kökeni ise Almanya ve Norveç'e dayanıyor. Ebeveynleri boşandığı ve küçükken zaman zaman babası ile kiliseye gittiği halde Alison Brie, "Annem Yahudiliğimizin her zaman bilincinde olmam gerektiğini her zaman hatırlatırdı" demektedir.

Fransa'da yaşayan müzisyen Yael Naim, 'Older' adlı albümü ile Fransa'nın Grammy ödülü sayılan France Victoire (Yılın Müzisyeni) ödülünü üçüncü kez kazandı. Aslen İsraili olan 38 yaşındaki Yael Naim daha önceki yıllarda 'New Soul' adlı albümü ile Fransa müzik piyasasında ses getirmişti. Tunuslu göçmen bir ailenin kızı olarak Paris'te doğan Yael Naim eğitim gördüğü İsrail'de ordu orkestrasında müzisyen olarak görev yaptı.

Yael Naim Yılın Müzisyeni

MAKE YOUR
MARK

1846

USA

CROSS

THE PEERLESS IN GOLD

PETER THUM, REKLAMCI - İŞ ADAMI
İMZASINI CROSS İLE GÜÇLENDİRİYOR

Türkiye Genel Distribütörü *Sovikasa* Kalem Kırtasiye ve Ofis Malz. San. A.Ş.

FOTOĞRAF: TERİ ERBEŞ

SEDA

BİR DUYGU SİMYACISI

DiKER

Çok ilginç bir his, Seda Diker'in hangi kitabından konu açılırsa açılınsın, sohbet ettiklerinizin her birinin, "aynı beni yazmış" dediğini duyarsınız. Ve üstelik de hangi kitabından söz edilirse edilsin, bu asla değişmez. İnsana ilk bakışta komik gelse de, bilinçaltının derinde kalmış bütün ayrıntılarını tek tek çıkarabilen bir terapistin kaleminden dökülen öykülerde kendinizden bir parça – hatta oldukça büyük bir parça – bulmanız gayet doğal. Rahatlatıcı ses tonu, olgun yaklaşımı sadeliği ve doğallığı ile onunla söyleşmek bile insana basbayağı terapi gibi geliyor.

Çok ilginç bir mesleğiniz var: “İlişki Koçusunuz”! Ne yapar bir ilişki Koçu, kısaca anlatabilir misiniz?

Tabii... Şöyle başlayayım, ben bilinçaltı, hipnoterapi ve regresyon terapisi konularındaki eğitimimi Amerika’da aldım. Bu eğitimler bana bilinçaltını avucumun içi gibi öğrenmemi sağladı. Amerika’da farklı konularda yaptığım bütün çalışmalar sonunda, erkek bilinçaltı ile kadın bilinçaltının ilişkilerde birbirinden farklı ve ilişkilerde son derece etkili olduğunu gördüm. Dolayısıyla bilinçaltını hiçbir şekilde seans ya da hipnoza sokmaksızın dönüştürebilecek ve ilişkide mucizeler yaratabilecek teknikler geliştirdim ve bu sayede de ilişki koçluğuna başladım. Olaylara doğal olarak daha çok kadının penceresinden bakıyorum. Yaptığım iş bilinçaltındaki bilgilere, temel noktalara dayanan bir koçluk aslında. İşin temelinde maalesef şu var: Kadın yerleşik düzene ihtiyaç duyar, kolektiftir, bağ kurmak, çocuk doğurmak ister, duyguları yoğunudur, güvene ihtiyaç duyar ve genel anlamda duyguları çok yalpalanır. Erkek ise bağımsızlığını, özgürlüğünü ister, bağlanmaktan kaçınır.

Bu her erkekte ve her kadında böyle midir?

Sınırlar çok belirgin olmayabilir, yani kadında erkeksi özellikler, erkekte kadınsı özellikler bulunabilir, örneğin bağlanma arzusu gibi. Aslında bunları “eril” ve “dişi” olarak betimlemek daha doğru. Eril parça sürekli keşif yapmak ister yani bu da, ilişkide bir tarafın bağ

kurup yerleşik düzene geçip üremeyi reddetmesi anlamına geliyor. Diğer taraf ise birliktelik kurup neslinin devamını istiyor. Üstelik bu bağlanmayı arzulayan taraf daha duygusal, daha acı çekmeye müsait olan taraf. Aynı zamanda karanlık bir yanı da var, manipülatif yani. Tırnaklarını çıkarıp karşındakini kontrol etmeye çalışan, ceza veren bir yanı. Böyle bir durumda, eril taraf kendini daha zayıf hissettiğinde, fiziksel şiddete, sertliğe, cinselliğe, parasıyla karşındakini bastırmaya başvuruyor. İki ayrı kutup gibiyiz aslında... Benim yapmaya çalıştığım, bu iki kutbu bir orta noktada buluşturmaya çalışmak.

Çalışmalarınızda size yardımcı olan bir ekip var mı, yoksa yalnız başınıza mı çalışıyorsunuz?

Bizimki tam bir ekip işi. Hazır yeri gelmişken şunu da açıklığa kavuşturmak isterim: Nedense insanlarda, ekibimde çalışanların benim asistanım olduğu yönünde yanlış bir algı var. Oysa benimle birlikte çalışan bütün arkadaşlarımın her biri kendi alanında çok başarılı, çok kıymetli, hatta bazen benden daha bilgili psikologlar. Ben her konuda her şeyi bilemem ki, birlikte çalıştığım kişilerin beni tamamlamaları gerekir. Zaten ekip çalışması bu demek. Onların ilk aşamada yaptıkları şey, veri toplamak ve duygusal karmaşayı netleştirmek, böylece gelenleri benim terapime hazırlamak. Duygusal karmaşa netleşsin ki, üzerinde rahatça çalışabilelim. Aksi takdirde, duygular ön plana geçer ve zihin karışır, özellikle de kadında. Benim koçluğum zor bir koçluk, klasik bir koçluk değil, dolayısıyla karşımdaki insanın buna hazır olması gerekiyor. İlk başta, özellikle de duygusal karmaşa yaşıyorsanız, bir anlamda Araf tasınızdır. Yani bir tarafınız bir şey isterken, bir tarafınız başka şey söylüyordur. Ekibim bu iki tarafı birbirine azıcık yaklaştırmaya kadar çeşitli çalışmalar yapar, sonradan ben devralırım. Duygusal açıdan bu koçluğa hazır olan biri, cesur adımlar atarak kararlı bir şekilde ilerlerse, işte mucizeler o zaman yaratılmış olur.

Aşk diye bir kavram var mı gerçekten, yoksa hoşlanma, tutku ya da sevgiden mi ibaret hepsi?

Tutku var, sevgi var, aşk var, hepsi birbirinden farklı şeyler. Ben şahsen, aşkın sevgiye dönüştürülmesi gerektiğini düşünenlerdenim. Şimdiye kadar, birlikte çalıştığımız 8,000 kadınla yaptığım görüşmelere dayanarak böyle bir sonuca vardım. Ben mesela aşk kadınıyım, âşık olmanın yarattığı heyecan bana inanılmaz bir haz verir. Ve bu heyecanı yaşayabilmenin de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ama maalesef bu duyguyu çoğu zaman olmayacak insanlarla yaşarız. Yanlış kişiye gittiği zaman da ister istemez tıkanırız ve bu da insanda korkunç bir aşk acısına neden olur. İşin doğrusu, ben bu acının üzerinde çalışmamla ünlendim. Bu kadar çok kişinin bana gelmesinin esas nedeni, ayrılık acısını ve aşk acısını çok kısa sürede dönüştürebiliyor olmamdan kaynaklanıyor. Ben insanların aşktan korktuğunu, aşk acısı yaşamamak için de yaşadıklarını şehvete, tutkuya, sadece cinselliğe ya da kendini çok güvende hissettiği bir ilişkiye dönüştürdüklerini görüyorum. Ama bu durum maalesef ruhu geliştirmiyor. Hâlbuki her ilişkinin amacı, ruhun ve insanın gelişmesini sağlamaktır. Oysa insan aşk acısı üzerinde kontrollü olduğunu bilirse, durumu daha kolay kabullenebilir, içinden daha kolay geçebilir.

Son kitabınız, “Şeytan Tüyü Var Sende” bu konudan bahsediyor sanırım?

Aynen, bu kitabımda acının içinden duygusal ve fiziksel olarak geçmeyi anlattım. Onları nasıl dönüştürebileceğimizi bilmek için, öncelikle duyguları çok iyi anlamamız lazım. Öncelikle bilmemiz gereken şey, aşk ve nefretin aynı duygu olduğu. Bir ucu aşk, öbürü nefret... Tıpkı acı çekmenin, orgazmın aynı duygu olması gibi. Aynı duygunun iki farklı kutbu gibi. İnsan sürekli mutlu, hep haz ve aşk dolu, hep huzurlu olmak ister, ama bu mümkün değildir. Dolayısıyla, istemediğimiz tarafa geçtiğimizde, olduğumuz yere o kadar direnç gösteriyor, oradan o kadar nefret ediyoruz ki, inadına çakılıp kalıyoruz ve o negatif duygu daha da güçleniyor. Dolayısıyla aşk acısı çektiğimiz süre uzuyor, oysa öncelikle yaşadığımız durumu kabullenmemiz lazım. Birinci adım kabullenme, yani biraz acı çekeceğimizi anlamamız gerekiyor. Ama bu kabullenme maale-

Kadın yerleşik düzene ihtiyaç duyar, bağ kurmak, çocuk doğurmak ister, güvene ihtiyaç duyar ve duyguları çok yalpalanır. Erkek ise bağımsızlığını, özgürlüğünü ister, bağlanmaktan kaçınır.

Sorry NOT
SORRY

**Kadının içinde yedi tane dişi
kimliği vardır. Ben bunlara
farklı isimler verdim:**

**BAKİRE, OROSPU,
ÖZGÜR, CADİ,
LOLİTA,
BİLGE ve
ANNE**

SEDA DİKER

Robert Kolej'in ardından Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden mezun oldu. Üniversitenin ardından hipnoterapi eğitimi aldı ve klinik hipnoz eğitim programına katıldı. Columbia Presbyterian Medical Center'daki uluslararası hastaları organize eden bölümle ortak bir çalışmayla, New York'taki Türk ve diğer yabancı kanser hastalarına, ağrı kontrolü, stres yönetimi, uyku bozuklukları ve kemoterapi sırasında özel meditasyon ve rahatlama seansları uyguladı. Kısırlık tedavisi gören hanımlar için workshoplar, toplu ve bireysel seanslar düzenledi. 2006 yılının Ağustos ayında Türkiye'ye dönen Diker eğitimlerine İstanbul'da devam ediyor. Şimdiye kadar yayınlanmış olan kitapları: Aslında Giden Erkek Yoktur, Haz, Aslında Ayrılık da Yoktur, Duygu Simyacısı, Şeytan Tüyü Var Sende, Beni Ararken.

sef iki saati geçmiyor, çünkü bünyeniz bu durumu haklı olarak reddediyor.

Peki, zor da olsa kabullendik diyelim, ikinci adım ne?

İkinci adım, neden âşık olduğunuzu bulmak, çünkü o güçlü müknatısın üç ana sebebi var. Ve bu üç sebep üzerinde çalışırsam o aşk bir anda bitebilir ve tabii acısı da sona erebilir. Birincisi: "Ben bu kişiden hangi hayat derslerini almalıyım ve bunların hepsini aldım mı?" İkincisi: "Bu hayat derslerini almadığım süre içinde hangi ego taktiklerine başvurdum? Kibir mi, aşığılama mı, kaçma mı, küsme mi?" Ve üçüncüsü de: "Acaba kalbimin çok derinliklerinde, söyleyemediğim ya da ifade edilmemiş herhangi bir şey kaldı mı?" Bu şekilde eteğimizdeki bütün taşları dökmüş ve hafiflemiş oluyoruz ve "şimdi o düşünsün" diyebiliyoruz.

Neden günümüzde büyükannelerimizin zamanındaki gibi uzun ilişkiler kalmadı? Nerede yanlış yapıyoruz?

Ben bunu yanlış olarak görmüyorum. Bir kere, hayat amaçları değişti. Her kuşağın farklı bir amacı vardır. Büyükannelerimizin nesli savaşlar zamanında yaşadı; güvenliğe, araya, sağlığa, işbirliğine ihtiyaçları vardı. O devirde, kadın çalışmıyordu, erkek evi geçindiriyordu, kadın erkeğe maddi açıdan bağımlıydı. Ama savaş yüzünden ortada bir tehlike de olduğundan, birbirlerine o süreçte destek oldular, çok acı vermediler, ayrılamadılar da. Bir sonraki nesil, yani annelerimizin kuşağı, evlenmeden önce cinsellik yaşamadıkları için, onlar da erken yaşta evlendiler. Bu kuşakta erkeğin, parasıyla kadını istediği gibi yönetmesi çokça göze çarpmaya başladı. Ve haksızlıklar doğduğu için, bizim anne babalarımız çocuklarını özgür, kendi ayaklarının üzerinde duran, bağımsız, erkeğe eyvallah etmek zorunda olmayan bireyler olarak yetiştirmek istediler. Cinsellik, iletişim daha rahat yaşanmaya başlandı, aldatmalar, arttı. Doğaları itibarıyla zaten birbirine karşı güvensiz olan kadın ve erkeğin güvenli bir ilişkiyi sürdürmesi giderek zorlaşmaya, hatta imkânsız bir hale gelmeye başladı. Artık ilişkilerde erkekleşen kadınlar ve karşılarında sorumluluk almaktan kaçınan erkek-

ler var; birbirimizin rollerine girmeye başladık. Böyle bir ortamın içinde, evlilik çok klasik bir kurum gibi kaldı, bu durumda ya tanımını değiştireceğiz, ya revize edeceğiz ya da ondan kaçacağız.

Bu anlattıklarınız olaya fiziksel bir bakış açısı, peki ya ruhsal açıdan bakacak olursak?

Yaşam son yıllarda inanılmaz bir ivme kazandı, her şey çok çabuk değişiyor. Mutsuzluk arttı, savaşlar arttı, karanlık arttı... Tek eşlilikten, çok eşliliğe doğru hızlı bir geçiş olmaya başladı. Bir denge sağlayabilmek için, bizi tetikleyen olayların da aynı oranda artarak çoğalması gerekiyor. Bu süreçte insanın ruhsal evrimini tamamlaması yani karanlık parçalarını ışığa getirmesi, bir başka deyişle egolarını, korkularını sevgiye dönüştürmesi ilişkinin gidişatı açısından büyük önem taşıyor. Uzun bir ilişki ya da kalıcı bir evlilik boyunca çözümlememiz gereken tam 100 tane problem var, 100 karanlık parçanızı ışığa getirmek olarak da tarif edebiliriz bunu. Bir erkek, kalıcı ilişkiniz süresince size bu karanlık parçalarınızın maksimum 30 tanesini gösterebiliyor (geçici ilişkilerde bu sayı en

maalesef ilişkisini projelendiriyor, erkeği de bir hedef olarak görüyor ve onunla evliliğe (ya da kendisini güvende hissedebileceği bir ilişkiye) gitmeye, kendini garanti altına çalışıyor. Bunun için de çeşitli numaralara ve manipülasyonlara başvuruyor. En büyük şikâyet bundan kaynaklanıyor. İkincisi de kadınların dırdırı; bu da duygularının çok gel-gitli olmasından kaynaklanıyor. Bir engelle karşılaştığında intikam alırcasına laf sokuşturmaya, iğneli sözler sarf etmeye, küsmeye meyilli. Bunlar erkekte olmayan ve ilişkiye zarar veren özellikler. Oysa erkeğe daha sade, daha dürüst bir yaklaşım takınmak gerekiyor, suçlamadan duygularımızı olduğu gibi yansıtmak en doğrusu.

Kadınlar için çok ilginç bir benzetme kullanıyorsunuz, Kadınlar matruşka bebek gibi olmalı, diyorsunuz. Nasıl yapacağız o işi?

Kadının içinde yedi tane dişi kimliği vardır. Ben bunlara farklı isimler verdim: *bakire* (kendini hemencecik sunmadan, hazır olana kadar beklemek isteyen), *orospu* (cinselliğini kullanmayı, zevk alıp vermesini bilen), *özgür* (bir erkek hayatında olmadığına bile mutlu yaşamasını bilen, hayatla flört

Artık ilişkilerde erkekleşen kadınlar ve karşılarında sorumluluk almaktan kaçınan erkekler var; birbirimizin rollerine girmeye başladık.

fazla 10) ve biz bunları aydınlatmayı başarıp, bu karanlık noktaları sevgiye dönüştürebiliyorsak, bu mutlu bir ilişki oluyor. Bu süreçte, kabullenmeyi, sevgi ve saygı duymayı, ayrıştırılmadan bütünleşmeyi öğreniyoruz, dolayısıyla ruhumuz gelişiyor. Ruhsal anlamda, güvenmenin dışında bir ilişkinin bize kazandırdığı da bu zaten.

Genelde ilişkileri ya da evlilikleri tüketen en büyük faktör ne, ya da hata payı daha çok kadının mı, erkeğin mi?

Hata payı açısından, kadının rolü, erkeğin rolü kadar büyük. Az önce size olayları kadın gözüyle değerlendirdiğimi söyledim, ancak "Haz" adlı kitabımı yazarken, sadece erkeklerle konuştum. Her kesimden, her yaş grubundan, her sosyal statüden farklı farklı erkeklerle... En çapkından en mazbutuna kadar, erkekler bana kadınlardaki eksiği dile getirdiler ve bence bu konuda çok haklılar. Kadın

edebilen), *cadı* (manipülatif yönümüz), *lolita* (oyuncu, eğlenmeyi seven genç kız, flört etmesini ve talep etmesini seven ve bilen), *bilge* kadın (hayatı sorgulayan, acılarıyla başa çıkmasını bilen) ve *anne* (verici, şefkatli). Bu dişi kimliklerin hepsi her yaşta yaşanabiliyor ve hepsinin de çok üst düzeyde ve özgüvenli olması gerekiyor. Biz Türk kadınları ise en çok anneyi sahipleniyoruz. Biraz bilge kadını, çok az özgür kadını, zaman zaman cadı kadını, çoğunlukla bakire kadını ortaya çıkartıyoruz. "Haz" kitabımın için söyletiğim erkeklerin çoğu Türk kadınının ne istemesi ve bunu nasıl istemesi gerektiğini bilmediği konusunda hemfikir. Biz çoğu zaman tek bir kimliğe saplanıyoruz ve diğer kimlikleri üzerimizde taşımıyoruz. Biri varsa, diğeri olmuyor yani, oysa

bu kimlikler birlikte hareket etmek zorunda. Kimliklerinizi ne kadar aktif şekilde kullanabilirseniz erkekler tarafından da o kadar derin bulunursunuz ve o kadar peşinizden geliyorlar, çünkü erkekler keşfetmek ister.

Birbirinden nefret ederek size gelen bir çifti yeniden birbirine âşık edebileceğinizi garanti ediyor musunuz?

Şöyle söyleyeyim, bizler erkeğin geri dönüp verdiği zararı tamir edip, özür dilemesini, bir başka deyişle hatasını telafi etmesini garanti ediyoruz. Bunun için çalışıp, bunu başarabiliyoruz, bunun sebebi de manyetik alanı kontrol edebilmemizden kaynaklanıyor. Manyetik alan dediğimiz şey bizim görmediğimiz, duygularımızın, düşüncelerimizin ve bilinçaltımızın yaydığı bir frekans, bir elektrik. Burada kodlar var, yani iki kişinin birbirini tanımadan dahi birbirlerini gördükleri anda samimiyet düzeylerini deşifre etmeleri gibi bir şey. Hani görür görmez birinden hoşlanıp, hoşlanmamak gibi. Doğal olarak her insan kendi frekansına uygun birini çeker. Bilinçaltımız korktuğumuzu başımıza getiriyor ve bu nedenle bu korkuları silebilmek gerekiyor. İnsan manyetik alanını kontrol ederse tüm ilişkilerini yönetir. Kadının duygusu, erkeğin de zihni baskın olduğu için manyetik alanları farklı frekanslarda çalışıyor.

Sorumuza dönecek olursak...

Giden hiçbir erkeği geri döndürme ya da tekrar âşık etme garantisi veremeyiz, bu büyücülüğe girer ve böyle bir söz vermek yanlış olur. Ama kadın kendi dönüşümünü yaşarsa, yani demin söylediğim gibi,

Tutku var, sevgi var, aşk var, hepsi birbirinden farklı şeyler. Ben şahsen, aşkın sevgiye dönüştürülmesi gerektiğini düşünenlerdenim.

hayat dersini alır, egosunu sıfırlar ve içinde kalan her şeyi söyledikten sonra da erkeğin geri gelmesini hâlâ istiyorsa, sevgi bağını güçlü tutar, bir başka deyişle affeder ve erkeğin gelmesi doğru ise gelir; değilse yenisi, üstelik eskisinden daha iyisi gelir. Ve kadının buna razı olması gerekir, biz bunu herkese ilk baştan söylüyoruz. Çok ilginç bir şekilde workshop'lara gelen hemen herkes, sevdiğim erkeği nasıl geri getirebilirim sorusunun cevabını aramaya geliyor ve ben bütün çalışma süresince aynı şeyi tekrar ediyorum: *"Beni lütfen, eşinizi / sevgilinizi geri getirmek için dinlemeyin. Geri gelmesi gerekmiyorsa, gelmeyecektir. Ben bir erkeği geri getiremem, önce sizin ondan vazgeçmeniz, bağınızı koparmanız gerekir. Vazgeçmeyi ben sizin adınıza yapamam ama siz bana, eşimden ayrıldım çok canım yanıyor dersiniz, ben sizin aşk acınızı çok kısa sürede geçirebilirim, bütün hünerim bu."*

Sizin kitaplarınızı her okuyan, kendinden bir parça bulduğunu söylüyor. Nedir bunun sırrı?

Şimdiye kadar yazdığım her kitapta, ilişkinin farklı bir boyutunu ele aldım. Aslında Giden Erkek Yoktur'ta bilinçaltı meselesini anlatıyorum, kadın erkek, neyi neden yaşadıklarını keşfediyorlar. Ayrılık da Yoktur'da ikiz ruh beklentilerinden kurtulmalarını öneriyorum. Haz'da olaylara erkeklerin penceresinden bakmaya çalıştım. Duygu Simyacısı'nda cinsel enerjilerle birlikte ilahi aşka doğru gitmeyi ve teslimiyeti, yani ruhun aydınlanmasını yazdım ve okuyucuya öyle bir teknik verdim ki bu tekniği her uygulayan aradığı mucizeye kavuşur. Beşinci kitabım Şeytan Tüyü Var Sende'de ise hayatla flört etmeyi, ilişkilere flörtöz bir biçimde yaklaşmayı yazdım. Doğal olarak, bir konuyu bu kadar farklı açılardan ele alınca her okuyucunun kendinden bir şeyler bulması ve bir kitapla diğerinden daha çok özdeşleşmesi gayet normal. Sanırım şimdiye kadar yazdıklarım arasında en çok tutulanlar önce Aslında Giden Erkek Yoktur, arkasından da, Şeytan Tüyü Var Sende.

Son olarak yeni projelerinizi sormak istiyorum...

Şimdiye kadar her sene bir kitap yazdım, o yüzden kitaplara azıcık ara vermeyi düşünüyorum.

Elimde hâlâ birikmiş çok malzeme var ve bu malzemeleri bir web sitesinde değerlendirmeyi düşünüyorum. 18 yaş üstüne hitap edeceği için minik bir üyelik bedeli olacak. Bana ulaşamayanlara, kitaplarımı okuyup uygulamaları yapmaya çalışanlara bu site aracılığıyla hizmet vereceğim. Hem sorularına yanıt vereceğim, hem arada canlı sohbetler olacak. Bir taraftan da kendi güncemi yazacağım, konusu da kundalini yani 21 günde cinsel enerjini bedende toplama egzersizleri üzerinde yoğunlaşacak. Bu işlem günlük tutularak uygulanabiliyor ancak. Böyle anlatınca insana biraz afaki geliyor tabii, ancak benim – kendim de dahil – uygulama yaptırdığım çok sayıda kadın var ve her defasında da işe yaradığını söyleyebilirim. Bu neye yarıyor diye soracak olursanız, faydaları saymakla bitmez: anti-aging'den tutun da hayat enerjisini yükseltmeye, bedene bir ışıltı getirmekten kilo vermeye kadar... Tabii yan etkilerini de unutmamak gerekir, endişeyi ayaklandırması gibi. Tüm bunlara yeni sitemde yer vereceğim. ■

Yetişkinler
& çocuklar

için atölyeler

Seramik

Cam füzyon

Sulu boya

Workshop'lar

Özgün hediyelik

eşyalar

19 Mayıs Mah. Uzay Sok. Usta Sitesi, A Blok Dükkan: 1 Kazasker / Kadıköy

Tel 0216 373 79 80 - Gsm 0533 668 98 92 - Gsm 0544 373 79 82

E-mail. mimarnur@hotmail.com

Web: www.baykusart.com

BaykusArtCafe

baykusart

İnternetsiz

hayat da
neymiş?

BAĞIMLILIĞININ FARKINDA OLAN BİRİ OLARAK BİRÇOK KEZ ÖNLEM ALMIŞLIĞIM VAR. BU SEFER TATİLDE FARKLI BİR ŞEY DENEDİM. YURTDIŞINDA İNTERNETİN ÇOK AZ ÇEKTIĞİ, ÇEKTIĞİ DURUMLARDA İSE İNANILMAZ PAHALI OLDUĞU BİR YERE GİTTİĞİMİZİ BİLDİĞİMDEN, BİR SOSYAL MEDYA DETOKSU DENEDİM. 'DENEDİM' KELİMESİNİ SEÇMEMDEN ASLINDA HİKAYENİN SONUNU ÜÇ AŞAĞIYA BEŞ YUKARIYA TAHMİN EDEBİLİRSİNİZ.

Internetin hayatımızı nasıl etkilediği, değiştirdiği ile ilgili tonlarca yazı bulabilirsiniz. Hatta internetin zararları, bunun bir bağımlılık olduğu hakkında da bir sürü yazı, makale, araştırma mevcut. Çocuklar küçük yaşlardan itibaren tabletler veya akıllı telefonlarla tanıştıklarından, gelişimlerinin vazgeçilmez bir parçası haline gelen bu aletlerin onları nasıl etkileyeceği de ayrı bir araştırma konusu olarak tartışılıyor.

Benim ancak lisede bilgisayar, üniversitede cep telefonu sahibi olduğumu, internet ve cep telefonsuz hayatın da var olabileceğini duyan oğlum, büyükbabasının evinde bir zamanlar buzdolabı yerine tel dolap olduğunu, anneannesinin börek pişirmek için adanın fırınına tepsilerini teslim ettiğini duyduğu kadar şaşıyor.

Aile toplantılarındaki sahne ise, birçoklarımızın evinde tekrarlanandan farklı değil. Herkes elinde bir cep telefonu, sanal ortamdaki paralel evrende yaşamını sürdürüyor.

Güldüğü, eleştirdiği, tartıştığı konular hatta sosyal hayatını bile bu platformlardan sürdürürken, sessizliği bozan televizyonun sesi dışında salonda kimseden çıt çıkmıyor.

Neyse ki yemek masasına 'oyuncak getirme yasağı' büyükler için de geçerli ve birbir sohbet "tabağındakileri bitir" uyarıları arasında sürüyor.

Bu durum bir bağımlılık olarak adlandırıldıysa eğer, ben bu bağımlılıktan mustaribim. Günde kaç kere Twitter veya Facebook hesabımızı kontrol ediyorsunuz diye bir soruya verecek net bir cevabım yok, "çok"tan başka. Maillerimi de benzer şekilde çok sık kontrol ediyorum. Bu duruma bir çare buldum. Bildirimleri kapattım. Böylece istediğim zaman bu uygulamaları kullanıyorum, yani benim kontrolümde. Ama aslında altında yatan gizli mantık şöyle; nasılsa 15-20 dakikada bunları kontrol ediyorum, ileti bildirimleri almaya ihtiyacım

yok. Acıklı ama gerçek. Sanal dünyada neler olduğunu merak ediyorum. Twitter'da atladığım bir gelişme olmasın, Facebook'ta arkadaşlarımın paylaşımlarını takip edeyim, Whatsapp'ta tartışmalardan, buluşma programlarından geri kalmayayım.

Bağımlılığın farkında olan biri olarak birçok kez önlem almışlığım var. Çalıştığım zaman cep telefonunu sessize alıp arka odaya bırakırım. Ama bu sefer de bir süre sonra başta annem, milyon mesaj ve telefon araması ile karşılaşırım; "Başına bir şey mi geldi niye cevap vermiyorsun?" "İnsan niye cebini sessize alır durup dururken?"

Bu sefer tatilde farklı bir şey denedim. Yurtdışında internetin çok az çektiği, çektiği durumlarda ise inanılmaz pahalı oldu-

ğu bir yere gittiğimizi bildiğimden, bir sosyal medya detoksu denedim. 'Denedim' kelimesini seçmemden aslında hikayenin sonunu üç aşığıya beş yukarıya tahmin edebilirsiniz. Cep telefonumu ilk defa uçak dışında bir yerde 'uçak moduna' aldım! Burada belirtmem gereken bir konu daha var. THY uçuşlarında bir saati 10 dolara, 12 saati 15 dolara internet bağlantısı satın alabiliyorsunuz. Ve ilk defa bu hizmeti, internet detoksu yapmaya karar verdiğim bu tatilde test ettim. Hizmet başarılı ama kendi detoksumdan, daha ilk baştan pek umutlu değilim.

İlk gün fena geçmedi. Ellerim otomatikçe alınmış gibi sıra ile tüm uygulamaları açıyor ve her seferinde bağlantım olmadığını hatırlayıp kapatıyorum. Henüz gülümseyebiliyorum. Bu durum kısa aralıklarla devam ediyor; elime telefonu alıyorum, bağlantım olmamasına rağmen uygulamaları açıp kapıyorum, açıp kapıyorum. İkinci gün telefonu elime alıyorum, bu sefer bir uygulamayı açmadan önce aklıma geliyor ve telefonu elimden bırakıyorum.

Üçüncü gün elimde telefon derin düşüncelere dalmış duruyorum. Ne de olsa tüm gereksiz resimler silinmiş, telefonun tüm ayarları sestem ışığına baştan düzeltilmiş. Oynamadığım birçok oyun oynanmış. Facebook'a giriyorum. Benimle dalga geçer gibi "offline olarak da paylaşım yapabilirsiniz" diyor. Sinirlenip kapatıyorum. Dördüncü gün bir yerde ücretsiz wi-fi bağlantısı bulursam ve birkaç dakikalığına girersem detoksu bozup

bozmayacağım üzerine kendimle derin bir tartışmaya giriyorum ve bozmayacağına karar veriyorum. Diyetisyenler bile arada sırada kendini şımartma hakkı verirler diyerek kendimi haklı çıkarıyorum. Beni mutlu edecek bir parça çikolata gibi free wi-fi yazısı arıyorum. Ve en olmadık yerde beşinci gün karşıma çıkıyor: bir şelalenin tepesindeki dinlenme alanında! Telefonu açıyorum o güzel üç bağlantı çizgisinin çıkması ile birlikte çevremden bir ışık halkası yayılıyor. Doğanın ortasında kendi serabıma ulaşmış gibi-

Aile toplantılarındaki sahne ise, bir çoklarımızın evinde tekrarlandıktan farklı değil. Herkes elinde bir cep telefonu, sanal ortamdaki paralel evrende yaşamını sürdürüyor.

yim. Telefonum da çıldırmış durumda, her türlü sesi çıkarıyor. Mailler, mesajlar, sms'ler birikmiş, karşımdaki şelalenin suları gibi coştukça coşuyor, döküldükçe dökülüyor. Münasebetsiz rehber o sırada "hadi gidiyoruz" diyor. Mümkün değil ki şimdi bu cenneti bırakmam. Adama uzaylı gibi bakıyorum "Hey sen, burada bir mucize gerçekleşiyor bunu göremiyor musun? Bu anı kesmeye nasıl cüret edersin?" "Adam hiç oralı değil. "Kalırsın bak burada" bakışı fırlatıyor bana. Ormanın ortasındayız

tabi o kazanıyor. "Sen gel hele bir İstanbul'a görürsün" diye diye yürüyorum. Ben uzaklaştıkça o güzelim üç çizgi de azalıyor, azalıyor ve yok oluyor. Dönüş yolunda somurtuyorum ve ilk marketten kendime kocaman bir çikolata alıyorum.

Akşamına gelen tüm mailleri ve mesajları kontrol ettiğimde yapmam gereken acil çok şey olduğunu fark ediyorum. Yazmam gereken mailleri yazıyorum, mesajları cevaplıyorum. Gazetede yazım, bir başka yerde bir röportajım çıkmış onları paylaşmam şart. Birkaç dakikalığına internetimi açıp hepsini halledip tekrar kapatıyorum.

Altıncı gün cep telefonumla hiç ilgilenmiyorum. İkinci kitabımı da bitiriyorum. Andre Gide'in Pastoral Senfoni'si beni çok sarmasa da, Mine Söğüt'ün Kırmızı Zaman'ı çok etkileyici.

Yedinci gün. Bir haftayı geride bıraktım ve hedefime ulaştım. Kendimi ödüllendirmeliyim. En güzel hediye, en çok istediğindir, diyorum ve oyumu internetten yana kullanıyorum. Free wi-fi olmaması beni durduramıyor bile. Birkaç saatliğine internet bağlantısı satın alarak kendimi detoksum için ödüllendiriyorum.

Not: Bu yazı bir saat on beş dakikada yazıldı. Bu sırada beş kez Twitter'a, iki kez Facebook'a, dokuz kez Whatsapp'a bakıldı, üç kez e-mailler kontrol edildi. ■

25 yıllık spor eğitmenliği deneyimi

**Uzaktan egzersiz
danışmanlığı**

**Kişisel eğitmenlik
(personal training)**

**Kurumlara özel
danışmanlık**

**Fitness, stretching
egzersizleri planlama
ve uygulaması**

**Sağlıklı kilo verme ve kilo
alma programlaması**

**Ağrı veya sakatlık
durumuna göre risk analizi
ve egzersiz planlaması**

**Akrobatik cimnastik
eğitmenliği**

**Spor ve Egzersiz
Danışmanlığı**

 ziyazici1

ziyayazici1969@hotmail.com.tr

ziyazici1@gmail.com

Tel: 0535 279 32 82

Fotoğraf: İzzet Keribar

Yaşanan • zamanların İzinde

Toplumsal bir müze ise sözünü edeceğimiz, geçmişin bugüne yansımaları öncelikle. Geçmiş yıllardan gelen belgelerin, bilgilerin, objelerin geleceğe aktarılmasıdır bir anlamda. İçinde bulunduğu binanın sınırlarını aşar, duvarlarında yansıttığı hikâyeler merakını çektiği oranda genişletir ziyaretçinin ufku...

2002 yılından beri Zülfaris Sinagogunda Türk ve yabancı ziyaretçilere hizmet veren Türk Musevileri Müzesi toplumun koşulları, yeni ihtiyaçlar ve zaman içinde kendi müzecilik anlayışlarının gelişmesi doğrultusunda daha geniş, daha modern, daha güncel ve daha teknolojik bir yapıya dönüşmek üzere Neve Şalom Sinagogu ile güçlerini birleştirerek yeni binasında hizmete girdi.

Bir taraftan yeni bir anlayışla yeni bir yere taşınmanın heyecanı, diğer yandan iki kurumun aynı mekânı paylaşmak üzere bir araya gelerek bir anlamda taze bir evlilik yapmanın getirdiği sıkıntılar, bu zamana karşı yarışı deli bir süreçte çevirdi. Üstelik insanın doğasında her zaman var olan değişim ve dönüşüme karşı direnç, öte yandan halen aktif bir sinagog binasında olmanın sağla-

dığı özellikler ve getirdiği sınırlamalar sadece bir taşınmanın ötesinde eski müzenin öğretilerinden de güç alan yepyeni bir müze yaratmak olarak sonuçlandı. Logosu ve façası değişmişti. Değişen sadece adres ve dış görünüm değildi. İçeriği de değişmiş, toplumun uzun yıllardır dile getirmekten imtina ettiği ve Zülfaris'te ifade edilmiş yakın tarih olaylarının da Neve Şalom'daki müzede işlenmesi güdeme gelmişti. Ayrıca Neve Şalom Sinagogu ile aralarında organik bir bağ bulunduğundan durağan değil, tam tersine yaşayan ve güncel bir müze yaratılmıştı. Taşınma sürecini, yeni fikirleri, zorlukları ile müzenin "EN"lerini bu süreçte büyük emeği geçen Türk Musevileri Müzesi'nin müdürü Nisya İşman Allovi, 500. Yıl Vakfı Başkanı Moris Levi ve yeni müzenin mimarı Rivka Geron Schild anlattılar.

Bir ucundan sonuna doğru dahil olduğum yeni bir müze yaratılması sürecini önce Nisya'dan dinleyelim. Deli bir süreç olsa gerek?

Nisya: Deli bir süreçti gerçekten. 14 senelik bir tecrübe birikimi ile başladı. Dolayısıyla sıfırdan başladı demek önceki müzeye haksızlık etmek olur ama buraya geldiğimizde yeni bir mekân kurgusu ile karşılaştık. Bambaşka bir alan. Sıfırdan biz bunu nasıl oluştururuz, nereye neyi yerleştirmek gerekir, hangi bölümleri eklemek gerekir diye bir beyin fırtınası gerçekleştirdik ilk grubumuzla beraber. Akabinde bağlı olduğumuz Avrupa Yahudi Müzeciler Birliğine bir başvuru yaptık. Bu yolla Hollanda Amsterdam'daki Yahudi Müzesinin küratörlerinden birini; Mirjam Knotter'i İstanbul'da ağırladık. Bu müzenin anayasasını oluşturduk. Kendisi ile beraber

bir hafta boyunca hem eski müzede, hem bu yeni alanda vakit geçirdik ve neyin nerede olması gerektiğinin tasarımını beraber oluşturduk. Bu süreç içerisinde eski müzenin yaratıcısı Naim Güleriyüz ve mimarımız Rivka Geron Schild vardı. Daha sonra proje ekibine Emel Benbasat ve Şeyla Arditti katıldı. Bir senelik bir çalışma sonunda bu müzeyi sonunda açmayı becerebildik/başarabildik.

En önemli kriter neydi müzeyi oluştururken?

Sergilenecek obje miktarını biraz fazlaştırmak istedik. Biraz daha cesur bir yaklaşımda bulunmak istedik. Daha önceki müzede paylaşılmayan bazı tarihsel süreçleri de bu müzede yansıtabilmek gereklerimizdi. Bizim bu tarihsel süreci sansürlemek gibi bir yaklaşımımız olamazdı. Aksine her şeyi açıklıkla iletebilmemiz lazım. Ancak

Fotoğraflar: İzzet Keribar

bu şekilde gelen ziyaretçi 4. yüzyıldan beri bu topraklarda var olagelen Yahudilerin yaşamlarının nasıl başlamış ve nasıl devam ettiğini gözlemleyebilir. Bunun değerlendirmesini yapmak gelen ziyaretçinin konusu artık.

Bu müzedeki diğer yenilikler nedir?

Daha önceki müzede bulunmayan bir 'Bayramlar' bölümü yaptık. Zira hem Yahudi, hem Yahudi olmayan kişilerin cemaatimizle ilgili kafalarında pek çok soru işareti oluyor. Bunlara biraz daha açıklık getirmek istedik. Yahudi yaşam alanları da yeniden irdelenmiş oldu ve dokunmatik bir bilgisayarda, Yahudi yaşamının varlığını bildiğimiz bütün şehirlerle ilgili bilgiler sunuldu.

Görünenin arkasında ağırlıklı bilgi dolu bir sistem var. Bir ön yüzü var müzenin, bir de arka planında dokunmatik ekranlar ve bilgisayarlarla inte-

raktif bir müze yaratılmış. Biraz o interaktif müze olgusundan bahsetsek...

Bir bilgi panosu, yaptığınız an eskiyor. Elinize yeni gelen bir belge, yeni bir bilgiye işaret ettiğinde ekleme şansınız çok sık olmayabiliyor. Ama interaktif panoların yönetimi kendi odamızda olduğu için sürekli bilgi güncellemesini yapabiliyoruz. Bu yemek çekimleri için de geçerli. Şu anda yemeklerle ilgili bir bölümümüz var, kişileri yemek yaparken çekiyoruz. Bu çekimleri interaktif panoya yüklediğiniz zaman ziyaretçiler bunların arasından istedikleri tarifleri kendilerine mail atabiliyorlar mesela.

İnteraktif olabilmek bir müze için ne kadar önemli?

Bizim için, mesela yakın tarih bölümü açısından çok önemli. Zira Yahudi cemaati çok aktif bir cemaat. Devlet bazında olan önemli olayları hemen güncelle-

yebiliyoruz. Biliyorsunuz, geçtiğimiz aralık ayında Ortaköy'de İstanbul'da bir ilk gerçekleştirildi ve açık alanda hep birlikte Hanuka Bayramı kutlandı. Bu kutlama hemen müzemize girdi.

Bu durumda bir ziyaretçi müzeyi her ziyaret ettiğinde yeni bilgilere ulaşabiliyor mu?

Kesinlikle

Mesela az evvel bir ziyaretçi geldi. "Elimde çocukluğumun Şavuot bayramından kalma bir fotoğraf var, gönderirsem, ilgini çeker mi?" dedi. O fotoğraf geldiği zaman arşive mi kalkacak? Ne olacak?

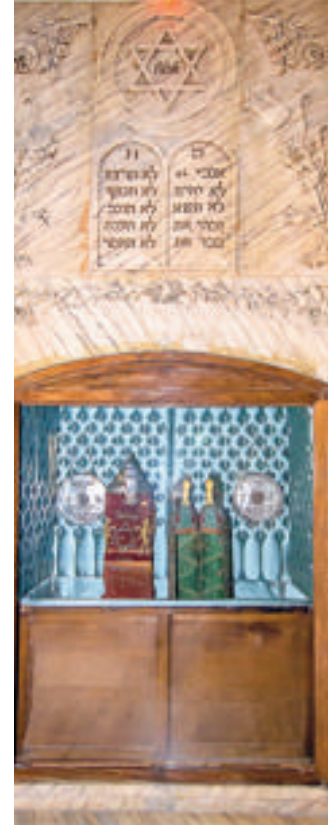
Fotoğrafların da dokunmatik bilgisayarlar dışında iPad ve başka minik ekranlarımız var. Özellikle geleneklerin anlatıldığı bölümde. Dolayısıyla yine bu belgeleri ilgili segmente koyabiliyoruz. Herhangi bir görseli/belgeyi elimize ulaştığı anda, ilgili bölümde aktive edebiliyoruz. Bence

bu da, cesaretlendiriyor gelen ziyaretçileri ve daha fazla paylaşım yapmalarına sebep olabiliyor. Burada gerek belge olsun, gerek fotoğraf ya da obje olsun ne kadar çok paylaşım olursa müzemiz o kadar zenginleşir.

Müzeyi gezerken bir seyir terası gibi adlandırabileceğimiz bir yer var. Müzeden Sinagogun içini, dolayısıyla oradaki bir duayı, kutlamayı izlemeyi mümkün kılan bir geçiş... Açıkçası ben duygusal olarak hoşuma gidip gitmediğinden çok emin değilim. Müze ziyaretçisi olarak o seyir terasında özellikle de Yahudi toplumu ile ilgili pek bilgim yoksa ve merak ediyorsam bir düşüncüyü nasıl yapıldığını izlemekten, bir bar mitzva'nın havasını solumaktan zevk duyabilirim. Ama aşağıda kendi törenimi düzenleyen biri isem de kendimi "soyu tükenmekte olan"lar sınıfındanmış gibi hissedebilirim. Öte yandan varoluş açısından bir müze ziyaretçisinin gözlem-

Moris Levi,
Dalia Maya,
Nisya I. Allovi,
Rivka G. Schild

lemesi üzerine kurgulanırken, bir sinagog kişilerin katılımı ile işlevini gerçekleştirir.

Rivka sen de zaten "müze daha açık olmalı sinagog ise kendini kapalı ve güven içinde tutmalı" diyordun. Bir mimar açısından bu iki tezat kavram nasıl bir arada olabiliyor? Bu konuyu hep birlikte tartışsak mı?

Rivka: Aslında bu bir yönelimdir. Sinagog yaşadığı kötü tecrübelerle istinaden güvenliği gözetmek durumunda, müze de kendini topluma açmak durumunda. Müze güvenliği gözetilecek olsa dahi ilk misyonu kendini açmak. Kendini tanıtmak üzerine kurulu. Varlığı bundan güç alıyor. Dolayısıyla bütün bunlar konuşulurken çok tartışılan bir konu idi söylediğin şey. Neve Şalom müzeye bir yer tahsis etmiş durumda. O alanı bir şekilde bölerek, tamam dedi, buradan ötesi izin, buradan geçebilirsiniz.

O sırada da yukarıdan aşağısı ya da aşağıdan yukarısı gözüksün mü, gözükmeyen mi meselesi çok tartışıldı. Oraya bir film konması tartışıldı. Hala tören sahibi kişilerin görüşüne göre şekillenebilecek bir durum var bence. Çünkü bu - eğer arzu edilmeyen bir duyguysa- kimseye zorla böyle hissettirmek durumunda değiliz.

Moris: Pratikte aslında kimseyi rahatsız etmeyecek bir durum olduğunu şimdi fark ettik. Zira sünnetler dışında, müze ziyaret saatleri ile tören saatleri pek de çakışmıyor.

R: Bence rahatsız edici olan durağan bir grup insanın orada töreni izliyor olması. Orada bekleme yapmadan geçerken görmek var. Ya da orada bir grubun oturup seyretmesi var. İkisi farklı durumlar yaratıyor.

N: Müze ve Sinagog. Bu iki kurumun bir araya gelmesi bu pencereden gerçekleş-

yor. Bu pencereden baktığın zaman içerideki bir olaya tanıklık ediyorsun ve bu törenin bir parçası haline geliyorsun dolayısıyla bu bence bu müzemizi çok daha özel bir yere taşıyor.

Geçmiş zaman - müze geçmişini vurgulayan bir gerçeklikle an -sinagog'daki tören bugün yaşanan bir gerçeklik - zaman kurgusu da yok mu oluyor bu durumda? Geçmişle bugünü bir araya mı getirmiş oluyor-sun?

R: Orada güzel olan şey, ikisinin aynı anda yaşanması, bu nadir bir durum. Çünkü geçmişe ait bir yapı ile bugüne ait bir yapı aynı anda var olabiliyorsa, demek ki burada nadir bulunan bir şey söz konusu: hem müzede sunulup bugüne dek getirilecek kadar değerli bir şey var ortada, hem de bugün yaşamaya devam eden bir cemaat var.

M: Aslında bir müze sade-

ce duran bir şey değil. Bir cemaatin yaşayış halini de göstermek çok önemli.

R: Ama senin dediğin şey de çok zor. İzlenen durumda olmak rahatsızlık verici olabilir. Aslında o durumla barışmak gerek. O durumda olup da rahatsızlık duymamayı başardığı zaman o toplum kendisi ile huzur içinde olmuştur demektir. O huzura sahip olduğun zaman ortada bir mesele kalmıyor.

Umuyorum bu müze o kadar paylaşılır ki, salonda olan tören sahibi o müzede durulup bakılmasından rahatsızlık duymayacak, hatta belki o anki ziyaretçileri davetine dahil edecek. Etkileşim yaşayarak devam edecek.

M: Aslında çok enteresan oluyor, düğüne davetli olanlardan bir kısmının müzeye girip oradan seyretmeyi tercih ettiklerini de gördüm. Daha tepeden, daha güzel.

Müzenin hedefleri

YAHUDİ MUTFAĞI

N: Bu bölüm bizim için çok yeni. Şu anda Habib Gerez'in adını taşıyan ve dekorasyonu yapılmakta olan bir kafemiz var. Röne Gülerşen'in başında olduğu bu kafede ziyaretçilerimiz borekitas, pandispanya daha doğrusu orijinal adıyla Pan de Espanya, (İspanya ekmeği) gibi bizden tatları çay kahve eşliğinde bulabilecek. Ziyaretçiye paralel olarak ayarlamaya çalışıyoruz. Ama zaten aşağıda bir sünnet gibi bir etkinlik varsa kapalı oluyor. Ayrıca Kosher turistler için Kosher yemek paketlerimiz de hazır bulunmakta.

M: Onların oteline de yemek göndermek üzerine bir çalışmamız da var. Bu tabi acente ile müze kafesi arasındaki bir ilişki.

MÜZİK

Müzik ve ses bir müzede ne kadar önemli? Bir müze ziyaretçinin her duyusuna hitap etmeli mi

R: Bence bir müze kurulanabilir olmalı. O yüzden bir takım dinletiler eklendi, kulaklıklar vs. Müzikler var.

N: Ladino bölümünde hem Judeo Espanyol hem müzik

seçeneği var. Bir de etnografya bölümü içerisinde barkovizyon var. Görüntü ve ses var. Herhangi bir katta sürekli bir müziğe maruz kalmak bana doğru gelmiyor. Üstelik sinagogda dua saatiyse, müzeye hafif bir şekilde o dua sesi de geliyor ki bu hoş bir şey.

R: Öte yandan müzeyi gezerken, birinci katta görselle müziğin ilişkili olması etkileyici bir durum yaratıyor. Gördüğün şeyde o müziğin karşılığı varsa, güzel. İkinci kata çıktığın zaman, koltuklu fotoğraflı bölümde müzik duyduğunda orayla bütünleşiyorsun.

Herkes müzeye katkıda bulunabilir

M: Henüz sistemi oturtulmadı ancak Vikipedi benzeri bir toplumsal çalışma başlattık. Bir bilgisayar programı yazıldı. Dileyen toplum üyemizin ailesi ile ilgili bilgileri girebileceği ve böylelikle gelecek nesillere biz de buradaydık, bu toplum için bu toplum adına şunları yaptık diyerek bugünden geleceğe bir iz bırakabilecekleri bir sanal müzeyi de müzemize paralel olarak geliştiriyoruz. Çok yakında bu kapalı sanal müze işlevini görecektir bilgisayar sistemini de müzemizde yerine yerleştireceğiz.

R: Bu müzenin amacı Yahudi cemaatini tanıtmak olduğu kadar belki daha önce vurgulanmamış cemaat üyelerinin burada kendilerinden de bir şeyler bulabileceği bir yer olması önemli. Belki bu güne dair röportajlar, bugün aslında Yahudi Cemaatinin neresinde ve neler yapıyorlar konusunda bilgi sahibi olabilmek de çok önemli.

N: Şöyle bir kaygım var. Müze "eski" demek değil. Zamanda durmamalı, dinamik olmalı. Şu an yaşayan Yahudi cemaatinin tanıklıkları bugünkü resimlerle daha gün yüzüne çıkıyor. Demek ki yaşayan bir cemaat var diyorlar...

M: Tabi ki biz aslında her gün bir şey yaşıyoruz ve bu kaçıp gidiyor farkında değiliz. İzzet Keribar bunu söylediği zaman çok haklıydı. O gün yaşadığım sana normal geliyor. Müzelik gelmiyor oysa muhakkak fotoğrafını çekmen ve bir yerde saklaman lazım diyordu.

Ama fotoları çekiyoruz. Saklıyoruz bir kaç nesil sonra neyin ne olduğunu bilmiyoruz...

N: Müze bir bellektir, geçmişle gelecek arasında bir köprüdür. Dolayısıyla bizim bunu sürekli beslememiz lazım. Unutmamalı ki biz burada sırf Türk Yahudi cemaati için değiliz. Biz burada Türk toplumu için de varız ve kendimizi, MÖ 4. yüzyıldan bu güne devam eden varlığımızı tarih sahnesinde daha etkin bir şekilde yer almak için çalışmalarımızı devam ettiriyoruz, herkesi müzeye bekliyoruz.

Etkinlikere gelelim...

N: Bizim ilk hedefimiz Türkiye. Sınıf arkadaşlarımızı, komşularımızı, halkı hedefliyoruz. Türk Yahudi Cemaatinin ulaşamadığı senelerce yanlış algıladığı kesimi hedefliyoruz. Çok etkinlik yapacağız, sosyal medyayı kullanacağız.

Müze ve çocuklar

N: Az da olsa kurcalama üzerine kurgulanmış kısım-

Biraz da "müze dükkân"a göz atalım

2002 yılında Şalom Gazetesi'nin girişimi ile açılan 'müze dükkân', ağırlıkta kitap satışıyla 2009'a dek Emel Benbasat tarafından yönetildi. Daha ilerki bir dönemde Süzet Magriso hediyeelik eşyaya ağırlık vererek farklı bir konsept yarattı. Zaman içinde ilk olarak Aylin Levi'nin tasarladığı Şema İsrail yazılı takıların da katılımıyla takı ve tasarım odaklı da çalışmaya başladı.

Müze dükkân bugün birçok tanınmış tasarımcımızın eserlerini satışa sunduğu gibi farklı tasarımcıların da satış koleksiyonuna girebilmek için sırada beklediği önemli bir satış noktası durumunda. Müze / dükkân için özel ürünler tasarlandığı gibi, Türk ve Yahudi motiflerinin birlikte kullanıldığı seramik çalışmalar, içimizden tasarımcıların ürettiği mezuzalar, hanukiyalar, takılar koleksiyonda önemli yer tutuyor.

lar ve çocukların her zaman ilgi alanı olan dokunmatik ekranlar var müzemizde. Konuları severler ya da sevmeyenler ama mutlaka girdikleri alanlardan bir tanesidir. Şimdi bir de masa alanı imal ediliyor. Yapbozlar yapılacak. Belki okulla birlikte bir proje yapmayı düşünüyoruz. Henüz müze çocuklara hazır değil. Önümüzdeki Eylül ayında okulların açılma dönemi ile birlikte daha aktif hale getirilecek. Çocuk atölyelerini daha canlı tutmak hedefimiz var. Buna yönelik masal atölyeleri gibi onlara yönelik programlar ve atölye çalışmalarını yapmayı planlıyoruz.

Müzenin “en”leri

“en”
ESKİ

Saragosa Megilası

N: 1492. Samuel ailesi Saragosa Megilasını bize emanet edene kadar, müzenin en eskisi 1512 yılından Midraş Teilim kitabı idi. Şimdi Saragosa'ya doğru geriledik ki bu aynı zamanda ilerledik anlamına geliyor. Tarihsel olarak geriledik, ama obje olarak zenginleştik.

EN ZORLAYICI Çok Seslilik

R: Toplumumuzun özünde var olan çok seslilik. Ki bu zorlayıcı ama güzel bir şey, toplumun değerlerini sahiplendiğinin göstergesi. Neve Şalom kurumu ile müze kurumu artık birbirini besler konuma geçti. Çok iyi yöne doğru gitti bu birliktelik, gidecek de ama süreç içerisinde bence en zorlayıcı şey o biraradallığın iyi bir şey olduğunun karşılıklı anlaşılması ve idrak edilmesi oldu. Zira mekân bir kurum tarafından kullanım halinde iken başka bir kurumun oraya gelip yerleşmesi elbette çok zorlayıcı. Dolayısıyla iki kurum da bu birlikteliğin iyi olacağını anlayana kadar o mekân üzerinde söz sahibi pek çok kişinin fikri ortaya dökülüyor. Bu çok açıdan zenginleştirici ama bir o kadar da karar alım süreçlerinde çok zorlayıcı bir durum.

M: Çok ilginç bir şekilde biz belki de kültürümüzün bir parçası olarak inanılmaz derece muhafazakâr bir cemaatiz. Değişime ve yeniliklere açık değiliz. Bunun eğitimle, yaşla, konuma falan alakası yok. Bu çok zorlayıcı oldu. Her açıdan... Ve her aşamada. Renkler, çizimler, iki kurumun bir anlamda evliliği, müzenin logosu bile... Bizim gibi tahayyül edemeyenlere, onlar gibi tasarımcıların anlatabilmesi, ikna etmesi, biraz sabredin

demesi. Çok çok zorlayıcı oldu. Değişimin iyi olduğuna ikna olmak gerekiyor. Korkuları aşmak gerekiyor. Ve bu her aşamada, her adımda böyle. Panolardaki yazılarda işlenen konulardan orada kullanılan herhangi bir kelimeye kadar... Her şeyde, hepimizde inanılmaz bir direnç var. Öte yandan müzemizi bir yıl gibi kısa bir sürede yarattık. Müzemizi ziyaret eden bu işten anlayan müzeciler diyorlar ki, “nasıl bu kadar kısa sürede bunu yarattınız?”

“en”
ÖZEL

Hanukiya

N: Minare şeklindeki hanukiya. Etkileşimi en güzel veren parça o.

EN HEYECAN VERİCİ

Yakın Tarih Bölümü

M: Bizim tarihimizde hatırlamak ve hatırlatmak istemediğimiz şeyleri sevinçle ve heyecanla bir hafta 10 gün içinde toparlayıp koymamız. Çok heyecanlandırıcı idi.

EN DUYGUSAL

M: Nisya'nın yanıma gelip, “iyi oldu” dediği andı.

EN DUYGUSAL OBJE

Faşadura Elbisesi

Nisya: Çünkü yurt dışında faşadura diye bir gelenek yok. Yurt dışında küratörlük eğitimlerine gittiğim zaman en önce çıkardığım parçalardan biridir. Orada olmadığı için çok dikkatle dinlerler dolayısıyla kimse de olmayan bir geleneğin bizim hala sürdürüyor olmamız bu parçaları da şimdiki güncel resimlerle besliyor olmamız beni çok heyecanlandırıyor. Faşadura geleneği bir tek Osmanlıda var. Bu konuda henüz teyit etmediğim bir duyum aldım. O da şöyle: Eskiden Osmanlıda Müslüman ailelerde savaşa gidip eşi şehit olmuş bayanlar bir araya gelirler ve doğacak çocuklara bir kıyafet dikerlermiş. Bizlerin de o geleneği Müslüman komşularımız-

dan bize geldiğine dair bir duyum aldım. Dediğim gibi henüz teyit etmedim. Ama mantıklı görünüyor.

EN GÜZEL Açılış

N: 7 Ocak dediklerinde bir ter boşalmıştı. Ama 6 Ocak gecesi 12:00'de eve huzurla gittik.

4 Hanım

M: Bu işi gerçekleştiren ve bina eden 4 hanım: Nisya, Rivka, Emel ve Şeyla. Ve tabi ki grafikerler Selin Estroti İpeker ve Virna Estroti Zavarro.

R: Bence Moris burada çok mütevazı davranıyor çünkü demin saydığım çok seslilik karşısında Moris o kadar açık bir perspektife sahip olmasaydı bu 4 bayan hiç bir şey yapamazdı.

EN TASARIM Selin ve Virna

N: Logo renklerimiz mor ve turuncu olmalı dedikleri an. Biz bordodan çıkmışız resmi renk olmalı falan derken mor ve turuncu olunca şok geçirdik. Ancak o renkler bile bize inanılmaz bir dinamizm kattı.

M: Ve tabi ki RIVKA Mesela satış yeri ile ilgili parçalar ilk geldiği anda hepimiz inanılmaz düştük. Ama hakkını yememek gerek bittiği zaman muhteşem oldu. Biz bunu bitmeden göremedik. ■

Bedensel Terapi

Kişisel Danışmanlık - Kurumsal Eğitim - Meditasyon&Yoga

Kendini keşfet, İçindeki şifayı uyandır!

Yoga Temelli Terapi Nedir?

Azize Şahin: Fiziksel ağrılar, stres kaynaklı duygusal iniş çıkışlar, öfke yönetimi gibi konuları bedensel farkındalık temelinde işleyen ve kişiye özel bir programla şifalandıran bir yöntemdir.

Terapi süreci, danışman ve danışan arasında karşılıklı konuşma ile ihtiyaç belirleme ve bu ihtiyaca göre meditasyon, basit yoga pozları, meridyenlerdeki akışa yönelik çalışmalarla şekillenir.

Danışan, günlük hayatında kullanabileceği pratik teknikleri deneyimler ve seansların sonunda kendi kendine çalışmayı öğrenir.

Faydaları

Azize Şahin:

Yaşlanmanın beyindeki olumsuz etkilerini önleyen ve hafızayı güçlendirip, stresin hücrelere verdiği zararı en aza indirdiği kanıtlanan meditasyonu günlük hayatınıza dahil etmek, terapinin en önemli faydası diyebilirim.

Bunun yanında bedeninin enerji kanallarında akışı sağlayacak pratik teknikler deneyimleyecek ve hem fiziksel hem ruh sağlığınıza şifalandıran yöntemleri öğreneceksiniz.

Bir süre sonra da bir danışmana bağlı olmadan kendi kendinizi iyileştirecek bilgiye sahip olacaksınız.

İletişim- www.bedenselterapi.org / info@bedenselterapi.org

0544 312 2008

Estetik cilt dolguları, estetik amaçlı lazer tedavileri, ameliyatsız estetik gibi pek çok hizmet sunan, Medikal Estetik Hekimi olan Dr. Lida Çiteli ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Dört mevsim genç kalmak isteyenlere

Öncelikle kendinizden bahseder misiniz? Mesleğinize nasıl başladınız?

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi mezunuyum. 2005 yılından beri Şişli'deki kliniğimde Medikal Estetik Hekimi olarak hastalarımın hizmet vermekteyim. Kliniğimde; yaş almaya bağlı olarak yüzümüzde ve bedenimizde oluşan yaşlanma belirtilerini olabildiğince geriye çevirerek mevcut durumu destekleyecek uygulamaları hastalarımın sunmaktayım. Bu uygulamalarda en büyük amacım cildin nem ve yağ dengesinin sağlanması, kollajen ve elastin adı verilen bağ dokusu destek yapısının korunması veya yeniden yapılandırılmasıdır. Cildin nem desteği için kliniğimde Aquapeeling sistemi ile medikal cilt bakımı yapmaktayım. Cildi derinlemesine temizleyip, özel nem maskesiyle nemlendirip, cildin dengesini sağlamayı hedefliyorum. Dört mevsim rahatlıkla uygulanabiliyor.

Medikal Estetik uzmanı olarak bize anlatmak istedikleriniz nelerdir?

Medikal Estetik'te amaç tüm cilt katmanlarını yenileyerek, destekleyerek kırışmayı engellemektir. Mezoterapi ile cildin 4-6mm derinliğine özel cilt iğneleme yöntemi ile girip Hyalüronik asit mineraller, aminoasitler ve enzimlerden oluşan özel bir karışım enjekte edilip cilt yenilenmesi, kırışıklıkları giderme, akne ve leke tedavileri uyguluyorum. Mezolifting yöntemi ile yine özel karışımlarla cilt germe ve yaşlanma sürecinde meydana gelmiş kırışıklığı yok etmeyi hedefliyorum. Orta yaş evresinde 'Gençlik İksiri' olarak da bilinen Mezolifting işlemini yüz, boyun, dekolte ve el sırtlarına yapmaktayım.

Hizmetlerinizde sunduğunuz olanaklar nelerdir?

Kliniğimde Medikal Lazer de uyguluyorum. Lazer ile cilt yenileme, yara izi, sivilce izi, leke tedavisi, gözenek sıkılaştırma, kılcal damar tedavisi ve lazer epilasyon tedavileri yapılmaktadır. Ayrıca Botulinum Toksini ile mimik kaslarının hareketi ile ortaya çıkan alın bölgesi, kaş arası, göz kenar çizgileri, üst dudak çizgileri, boyun çizgileri ve koltukaltı terlemelerini de yok ediyorum. Yıllar geçtikçe yerçekimi etkisiyle yüz kaslarında gevşeme ve yağ dokusunda azalma nedeniyle oluşan derin kırışıklıklara yanak, göz altı, çene, boyun ve şakaklara özel hyalüronik asit dolguları uyguluyorum. Hyalüronik asit dolguları ile arzu eden hastalarımın dudaklarını yeniden şekillendiriyorum.

Kliniğimde ameliyatsız yüz germe işlemleri de yapıyorum. Yüksek Fokuslu Ultrason -Ses dalgaları (HIFU) yöntemi ile ameliyata yakın sonuçlar elde ediyorum. Yüz ovalı kaybolan, çene çizgisi bozulan ve sarkması olan hastalar bu işlem için çok uygundur. Uygulama 1 saat sürüyor. Uygulamadan sonra hastalar hemen sosyal yaşama dönüyor. Tek seanslık bir işlemdir ve etkisi 1-2 yıl devam etmektedir. Endikasyon durumuna göre bazı hastalarda "Altın iplerle ameliyatsız yüz asma ve gençleştirme" ile iplerin cilt altına yerleştirildiği bir uygulama yapıyorum.

Kliniğimde vücut bakımları da mevcut. Kilo sorunu olan hastalarımı alternatif çok etkili bir yöntem "Quitt Rezonans" ile zayıflatıyorum. Hem de daha önce hiç denenmemiş bir metod ile kişilerin karbonhidrat yeme isteklerini ortadan kaldırıp, iştahlarını azaltarak kilo vermelerine yardım ediyorum.

Bölgesel yağlanması olan kişilere de tek seansta, o bölgenin yağlarını yüzde 30-40 azaltacak etkide 'Klinik Soğuk Lipoliz' yapıyorum. Kişi 3 haftada 1 beden küçülüyor. Sellülitli olan hastalarımı 'Antilipodistrofik faktörler' enjekte ederek sorunu ortadan kaldırıyorum.

Medikal Estetik
Hekimi
Dr. Lida Çiteli

Dr. Lida Çiteli muayenesi olarak bizlere sunabileceğiniz promosyonunuz var mı?

Şalom okurlarına % 20 oranında indirim sağlamaktayız.

 Dr. Lida

Adres: Halaskargazi Cad. No:146/2 - Şen Palas Apt. Şişli

Tel: 0212 233 30 78 / Cep Tel: 0554 778 53 00

www.drlidaciteli.com

drlidaciteli@yahoo.com

BİRİKİMLER

Suzi SABANER

Kadınlar
Günü'nüz
kutlu olsun

Varlıkları ve çabalarıyla kadınlara ışık olan kadınlar

Her sene Dünya Kadınlar günü kutlanırken, sadece ülkemizde değil bütün dünyada eziyet çeken hemcinslerimin çılgınlıklarını duyarken, acılarını yüreğimde hissederken, bu konuda çok şey yapmamanın suçluluğunu taşıırken 'kutlayacak ne var ki' diye düşünürüm. Sorunları hatırlıyoruz, sıralıyoruz ama azalmıyorlar, aksine artıyorlar. Kadınlara yapılan insanlığın bir adım ileriye gitmediğine delil olurken, kadın sorunlarını saymak yerine, hemcinslerinin sorunlarına eğilerek insanlığa katkıda bulunan kadınları anlatıp kutlamak istedim. Kadınların bu konuda gidecekleri yol sarp ve dikenli olsa da birbirlerine daha çok destek olsalar daha hızlı yol alınabileceğine inandığım için bu konuyu seçtim. Örnek olarak verdiğim üç kadın kendi dallarında oldukça başarılı, çok tanınmış, ödüller almış kadınlar: Aktris Angelina Jolie Pitt Yazar Isabel Allende İş kadını Sheryl Sandberg. Onların yaşam öykülerini incelemek,

“Hiçbir akrabası olmasa, yapayalnız olsa da her kadının bir kardeşi vardır. Çünkü dünyadaki bütün kadınlar paylaştıkları tecrübeleri ve kaygılarıyla bir aile gibi birbirlerine bağlıdırlar.”

Pam Brown

özellikle başka kadınları destekleyebilmek için gösterdikleri çaba beni çok duygulandırdı, etkiledi ve ilham verdi. Bambaşka kültürlerden de olsalar, durdukları yer, bakış açıları farklı da olsa, fikirleri bize uysa ya da uymasa da onlar da eşitsizlikten nasiplerini alıp ayakta kalabilmiş kadınlar. İnanıyorum ki öne çıkan özellikleri ve duruşlarından dolayı, onları kut-

samalı ve alkışlamalıyız. Bir kadın öne çıktığında bütün kadınlara şifa olur. Onlar gibi tanınmayan, ancak kendi zorluklarına rağmen başka kadınlara el uzatarak fark yaratmaları da biliyoruz. Zamanı gelince o isimsiz kahramanları da yazacağım. Çünkü olağanüstü kadın örnekleri bize cesaret vermeleri ve motive etmeleri açısından çok etkililer. Kadınların çektikleri eziyetlere son vermek bizden önce yaşamış olan kadınlara - aile büyüklerimize saygı ve minnet borcumuzu ödemek ve bizden sonra gelecek olan nesillere daha huzur dolu bir dünya bırakmak içindir. Isabel Allende'nin söz ettiği gibi bizden sonrakiler için daha iyi bir dünya olacaksa bunu yapacak olanlar kadınlardır ve Angelina Jolie'nin dediği gibi bunu erkeklere karşı değil, erkeklerle beraber yapacağız. Kadınların ortak ıstırabının bir gün sona ereceğini biliyorum, çünkü Sheryl Sandberg gibi ben de kadınlara inanıyorum. Ve Dünya Kadınlar Günü işte esas o zaman kutlanacak.

Angelina Jolie Pitt

AKTRİS, FİLM YÖNETMENİ,
ALTI ÇOCUK ANNESİ,
AKTİVİST, HÜMANİST,
BM MÜLTECİLER
YÜKSEK
KOMİSYONU
İYİ NİYET
ELÇİSİ

Aktris oldum çünkü annem aktris olmamı istemişti. 30'lu yaşlarımın ortalarında aslında yazmak, film yönetmek, politika ve insanîyetle ilgili sorunlara dâhil olmak istediğimi anladım.

Bir zamanlar “vahşi kız” diye anılan Angelina Jolie Pitt - belki de yaşamının amacını bulmuş olmasından dolayı- muhteşem bir dönüşümle “Angelina” isminin anlamına çok uyan bir şekilde insanîyetçi duruşuyla fark yaratıyor.

Dünya çapında tanınan bir film yıldızı olmasından dolayı ilgi çekebilme gücünü mülteci sorunlarına ve kadın haklarına dikkat çekerek kullanıyor. Eşi Brad Pitt ve Kamboçya, Vietnam, Etiyopya yetimhanelerinden evlat edindiği üç çocuğa ilâveten biyolojik üç çocuğu ile çeşitli ırklardan oluşan büyük bir aileye sahip.

Anne ve babasının boşanmasıyla zor geçen bir çocukluk ve bunalımlı bir ergenlik döneminden sonra o sıralarda ilişkisini kestiği babası gibi film sanatçısı oldu.

Çeşitli magazinler tarafından dünyanın en güzel kadını seçilen, evlilikleri ve çılgınlıklarıyla adından çok söz ettiren, Altın Küre ve Oscar sahibi olan Angelina Jolie'nin yaşamı Lara Croft filminin çekimleri sırasında değişmeye başladı.

Film Kamboçya'da çekiliyordu ve oradaki insan ve özellikle mülteci sorunları dikkatini çekti.

Daha sonra dünyadaki diğer mülteci kamplarını ziyaret ederek farkındalık yarattı ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Kurulu'na 1 milyon dolar bağışta bulundu.

Bununla da kalmayarak Kamboçya'dan bir erkek çocuk evlat edindi. Eşi Aktör Brad Pitt ile karşılaşmadan evvel oğlunun tek ebeveyniydi.

Brad Pitt Angelina'nın hem güzelliğine hem de koca yüreğine gönül verince ilk önce oğluna baba oldu, sonra da beraber Jolie - Pitt vakfını kurarak insani yardımlarda birlikte çalışmaya başladılar. Böylece, sadece sorunlara dikkat çekmekle kalmayıp servetlerini vakıfları üzerinden hayır işlerine yatırdılar. Örneğin, Kamboçyalı ve Etiyopyalı olan iki çocuklarının onuruna onların ülkelerinde AIDS'li ve veremli çocukları tedavi eden sağlık merkezleri kurdular.

Ayrıca Bosna, Libya ve Afganistan'ın da dâhil olduğu birçok yere eğitim ve temel ihtiyaçlar için fon temin ettiler. Son on senede vakıfları üzerinden

“Büyümeye başladığım senelerden itibaren evlat edinmek istedim, çünkü ebeveynsiz çocukların olduğunu fark etmişim”

başta eğitim, himaye ve sürdürülebilir kalkınma çabaları için 30 milyon dolar bağışta bulundular.

2001 yılında Birleşmiş Milletler Mülteci komisyonuna iyi niyet elçisi olarak atanan Jolie, Kamboçya, Darfur ve Ürdün dâhil olmak üzere çeşitli ülkelerdeki mülteci sorunlarıyla ilgilenip, dünyaya duyurdu. 2005'te Birleşmiş Milletler Birliği'nden mülteci hakları çalışmalarından dolayı Evrensel İnsanîyet Faaliyetleri Ödülü'ne layık görüldü.

Son zamanlarda kadın hakları ile de ilgilenen Angelina Jolie, geçtiğimiz yıl Johanessbug'da düzenlenen Afrika Birliği Zirvesi'nde konuşarak kadına karşı şiddet konusuna dikkat çekti. Bu konunun küresel bir salgın haline geldiğini belirterek savaş mağduru

olsun olmasın birçok toplumda kadına karşı şiddetin düşük oranda suç kabul edildiğini ve öncelik derecesinin az olduğunu belirtti.

Küresel kadın hakları hareketlerinde erkeklerin de yer alması gerektiğini savunan Jolie Pitt, güçlü, özgür ve eğitilmiş kadınlardan toplumu güçlendirecek daha sağlam bir şey olduğunu, kadınlara saygı duyan, baş tacı eden ve liderliklerini savunan bir erkekten daha çok ilham veren bir rol modelin olmadığını söyledi.

Angelina Jolie Pitt, tarih bilgisi olmadığı için eleştirilse de iyi niyetini, dikkatini, zamanını ve enerjisini farkındalık yaratmak için adamaya devam ederken, insanîyetçi çabalarıyla da fark yaratıyor, ilham veriyor.

Isabel Allende

YAZAR, HÜMANİST,
İSABEL ALLENDE
VAKFI'NIN KURUCUSU

Torunlarımız
ve torunlarımızın
çocukları için
dünyamız daha iyi
bir yer olacaksa eğer,
bunu yapacak olan
kadımlardır.

Peru'da doğup çok küçük yaşta ebeveynlerinin ülkesi Şili'ye annesi ve kardeşleri ile göç eden Isabel Allende Şili/Amerikan vatandaşıdır. Latin Amerika edebiyatının en önde gelen isimlerindedir. İspanyolca en çok satan kitapların yazarıdır. Bugüne kadar yazdığı yirmi bir kitaptan ikisi anı, diğerleri ise roman türündedir.

Ölmekte olan büyükbabasına yazdığı mektubunu sonradan roman haline getirdiği ilk kitabı "Ruhların Evi" uluslararası en çok satan kitaplar arasına girerek 40 ayrı dile çevrildi. Allende yazdığı kitaplar için elliye yakın ödül almakla kalmadı; 1994'de "Yılın Feministi" ödülünü 2014'de ise ABD Başkanı Obama'dan Başkanlık Özgürlük Madalyası'nı aldı.

İsabel Allende'ye göre yaratıcı kişiler kırgın ve tutkulu olanlardır. Çok zor bir çocukluk geçirmesine, mecburi göçlere ve büyük bir kayıp yaşamasına rağmen çok şen ve nüktedan bir yapıya sahip olan Allende sözünü ettiği yaratıcıların tutkulu olduğu tanımına da çok uyar.

Kızgınlıklarını ise yazarak ve yaratarak salıverdiğini şu sözleri ile anlıyoruz: "Kurgu yazdığımı düşünüyorum ama aslında öyle değil."

İsabel Allende'nin yaşadıklarını paylaşmak istemesi yazarlığının temelini oluşturdu.

Babası evi terk ettiğinden çocukluğunu babasız ve yoksul olarak geçirdi. Şili'de babasının kuzeni olan Salvador Allende askeri yönetim tarafından düşürülünce ölüm tehditleri aldıklarından annesi ve iki erkek kardeşi ile Venezuela'ya göç etmek zorunda kaldılar.

Uzun zaman ülkesine geri dönemedi. Döndükten sonra genç yaşta evlenip gazeteciliğe başladı.

Şair Pablo Neruda'nın onu keşfedip teşvik etmesiyle yazarlığa başladı.

Eserlerini Büyülü Gerçekçilik akımına uygun yazan Allende'nin kadın kahramanları nazik, esprituél ve aynı zamanda karmaşık karakterler. Politik ve sosyal görüşleri yazılarını kapsarken, özellikle cinsiyet sorunlarına dikkat çeker.

Yeni kitaplarına mutlaka kutsal ve uğurlu olduğuna inandığı 8 Ocak günlerinde ve ritüellerle başlar.

Bu tarih ilk kitabına başladığı gündür. Dilimize çevrilen kitapları arasında Yüreğimdeki Ülkem, Eva Luna, Canım Sevgim İnes, Ruhlar Evi var.

Onu en çok zorlayan olaylar babasının eksikliği, ülke değiştirme zorunda kalması ve kızını kaybetmesiydi. Henüz 28 yaşında olan kızı Paula'yı kaybetmek yaşadığı en büyük darbe oldu. Kızı komada iken, kendi çocukluğunu, gençliğini ve kendilerinden önce yaşamış olan aile büyüklerini yazmaya başladı ve kitabına "Paula" adını verdi.

Kızının anısına hürmeten 1996'da "Isabel Allende Vakfı"nı kurdu.

Kızı Paula, kısacık yaşamında Venezuela ve Şili'deki yoksul kesimlerde gönüllü eğitimci ve psikolog olarak çalıştı.

Paula'nın şefkat ve ihtiyacı olanlara servis vermek ideallerinden esinlenerek onun adını verdiği kitabından elde ettiği gelire vakfını kurdu.

Kadınları güçlendirmek, korumak, ekonomik ve sosyal eşitliğe kavuşturmak amacıyla kurulan vakıf halen Allende'nin kitaplarından elde ettiği gelire ve bağışlarla ayakta durmaktadır.

İsabel Allende Vakfı ayrıca, Şili ve Kaliforniya'daki sağlık, eğitim konularında kadınları güçlendiren Sivil Toplum kuruluşlarına da destek vermektedir.

Ufak tefek ama inanılmaz güçlü bir kadın olan Allende TED konuşmalarında tutku ve yaş alma konularını müthiş bir coşku ve mizah kabiliyeti ile anlatırken kadınlara ışık oluyor. Bir dayanıklılık örneği, çok okunan, bol ödüllü bir yazar olarak geniş bir hayran kitlesi olmasına rağmen, Isabel Allende'ye göre yoksul olup ve taciz edildikleri halde sevdiklerine bakıp destek veren kadınlar gerçek birer kahramanlardır.

Sheryl Sandberg

İŞ KADINI- (FACEBOOK'TA COO -
OPERASYONLARDAN SORUMLU GENEL MÜDÜR),
AKTİVİST, YAZAR,
LEAN-İN HAREKETİNİN ÖNCÜSÜ

Dünya hâlâ erkekler
tarafından yönetiliyor.
Ve bunun iyi gittiğinden
emin değilim.

G ünümüzün en çok kullanıcısı olan sosyal medya sitesi Facebook'un operasyonlardan sorumlu genel müdürü olan Sheryl Sandberg, aynı zamanda sitenin yönetim kuruluna giren ilk kadındır. Facebook, onun iş gücüne katılmasıyla öngördüğü reklam stratejileriyle kâr etmeye başladı.

Kariyerinde oldukça başarılı olan Sandberg 2015 yılında Forbes Dergisi'nin Amerika'daki "Self-Made- Women"- kendi çabalarıyla bu yere gelmiş kadınlar-sıralamasında 16'ncı, Fortune Dergisi'nin "En Güçlü Kadınlar" listesinde ise 8'ci sırada.

Sandberg'in sadece kendi başarıları ile kalmayıp kadınların çalışma hayatında öne çıkmaları için verdiği çabalar oldukça etkileyici ve ilham vericidir. Önce yaptığı TED konuşmaları ile kadınların sesinin erkeklerle eşit derecede duyulmadığına dikkat çekti.

Daha sonra 2013'de yayınlanan ve dilimize "Sınırlarını Zorla" adıyla çevrilen Lean-in kitabı New York Times'ın en çok satan kitaplar listesinde bir seneye yakın kaldı.

Bir manifesto olarak değerlendirilen kitabında kendi deneyimlerinden de yola çıkarak kadınların kendilerine yardım edebilmek için ne yapabileceklerini anlatan Sandberg, yaşamlarında yapacakları küçük değişikliklerin tüm kadınları da etkileyebileceğini ifade ediyor.

Kadınları iş hayatında istedikleri yere gelebilmeleri için cesaretlendiren Sandberg, araştırmalara dayanarak iş yerlerinde kadınların cinsiyet ayrımına maruz kaldıklarını ve kariyerlerine nasıl sahip çıkabileceklerini anlatıyor. Örneğin, kadınların Amerika'da halen aynı iş için erkeklerden daha az maaş aldıklarını, bu konuda erkek gibi pazarlık etmeleri gerektiğini öneriyor.

Çocuk sahibi olan kadınların, kariyer sahibi olabilmeleri için aile ve iş dengesini kurmaları ve bunun için de eşlerinden büyük destek görmeleri gerektiğini savunuyor. Çoğu kadının evine eklemek getirebilmek için çalıştığının bilincinde olduğunu söyleyen Sandberg yine de daha çok kadının işlerinde lider haline gelmesinin bütün kadınların fırsatlarının artmasına sebep olacağını savunuyor.

TED konuşmalarından ve kitabından yola çıkarak 2013 yılında kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olan Leanin. Org'u kurdu.

Aile sahibi de olsalar kadınların kariyerlerine devam etmelerine destek amacıyla kurulan bu organizasyonda üyeler kendi gruplarını kurarak bir-

birlerine iş konusunda destek vermekte.

Sandberg, ayrıca savaştan etkilenmiş bölgelerdeki kadınları eğitim, sağlık ve finans konularında destekleyen "Women for Women International" organizasyonunda yönetim kurulu üyesidir.

Kitabında onu her konuda destekleyen eşi Dave Goldberg ve onunla eşit hayat arkadaşlığına örnek olarak gösterdiği evliliğinden söz eden Sheryl Sandberg geçtiğimiz yaz eşini ani olarak kaybetti. Oldukça başarılı bir kariyeri olmasının dışında eşini kaybettikten sonra yazdığı mesajından çok derin ve güçlü bir insan olduğu anlaşılıyor.

Bir bölümü şöyle:

"Dave ile yeterince beraber zaman geçiremedik, fakat bugün ne kadar

"Ben bir feministim çünkü kadınlara inanıyorum. Feminizm ağır bir kelime ama bundan kaçmamız gerekmediğini düşünüyorum. Ben feminist olmakla gurur duyuyorum."

kederliyesem aynı oranda da minnettarım. Hiç beklenmedik tamamen bir cehennem olan bu son bir kaç günde bile – hayatımın en karanlık ve hüzünlü anları- ne kadar şanslı olduğumu biliyorum. Dave ile evlendiğim gün eğer biri bana bunun olacağını söyleseydi – onun bizden sadece 11 yıl içinde alınacağı- ben yine de onunla evlenirdim. Çünkü 11 sene Dave'in karısı olmak ve 10 sene onunla beraber ebeveyn olmak belki de hayal edebileceğimden çok daha büyük bir şans ve mutluluk.

Berber geçirdiğimiz her dakikaya minnettarım."

Sheryl Sandberg yaptığı konuşmalarla kadınları motive etmeye devam ediyor. Yeni mezunlara hırslı olmalarını, kariyerlerine büyük hayallerle ve hedeflerle başlamalarını ve eğer evleneceklerse "doğru adam" -eşitliğe inanan, ev işlerini paylaşan ve çocukların sorumluluğunu alan, kariyerlerini destekleyen- seçmelerini öneriyor. ■

RAİF KARA

İLE GRAMOFON SOHBETİ

R Raif Kara kırtasiye sektöründen tanıdığım Ankaralı çok yönlü bir işadama, 23 yıldır ODTÜ kampüsünün içerisinde bir de şık kırtasiye mağazası işletiyor ama mağazaya günde en fazla bir saat uğrayabiliyor. Kendisiyle Ankara'daki buluşmalarımız genellikle emsalsiz hazinesini muhafaza ettiği 'özel korunağının' hemen yanı başındaki ofisinde gerçekleşir.

Bu buluşmalarda ise pek kalem-kırtasiye

işi konuşmaz, müzik dinlemeyi yeğleriz!

Çok özel bir müziktir bu. Çalışma odasına girer girmez, Raif Bey özel dolabından bir taş plak çıkarır ve o an itibariyle tören başlar! Plak, Raif Beyin ellerinde henüz yeni doğmuş bir bebektir adeta. Özenle onu zarfından çıkarır ve odadaki birkaç gramofondan birinin platosuna yerleştirir. Kolun baş kısmındaki iğneyi parmak ucuyla hafifçe okşadıktan sonra zembereğin kolunu yavaşça çevirmeye koyulur. Yüz ifadesinden, vücudunda biriktirdiği tüm enerjisi o esnada bu büyüklü kutuya aktarmakta olduğunu anlarsınız... Heyecan doruktadır! Gramofon kurulmuş, geriye tek

işlem kalmıştır; iğneyi 78 devir hızıyla dönmekte olan plağın üzerine 'şefkatle' kondurmak... Sıra nihayet gramofonun borusunun odaya yaydığı büyüklü namerleri keyifle dinlemeye gelmiştir. Şarkı bittiğinde, aynı işlemler yeni bir plak için ta başından tekrarlanacaktır...

Raif Kara'nın bu gramofonda taş plak dinleme tutkusunu, onu belki de dünyanın en gelişmiş gramofon koleksiyonuna sahip kişisi yaptı. Müşterek noktamız ise benim de plakçı bir aileden geliyor olmamdır. Amcam ile babam, 40'lı ve 50'li yıllarda, Tünel Meydanındaki Yüksekaldırım Yokuşunun hemen başında bir plak dükkânı işletirlerdi. Amcam İzi Rozental, sonradan soyadımızı taşıyan bu mağazayı Pangaltı'ya taşımıştı. Dolayısıyla çocukluğum hep çoğunluğu 78'lik diye adlandırılan taş plaklar arasında geçti diyebilirim. Sonraları kendim de oldukça zengin bir 45'lik ve 33'lük plak koleksiyonuna sahip olacaktım. Ta ki CD çıkıp 'vinyl' plağın pabucunu dama atana dek! Raif Kara, taş plaklar ve gramofonlar konusunda son derece donanımlı bir kişi. Kendisiyle nostalji tadında ilginç bir söyleşi gerçekleştirdik.

GRAMOFONUN BİR RUHU VAR!

Aileden Ankaralısın, AÜ Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik bölümünden mezun oldun, meslek olarak baba mesleğini, yani kırtasiyeciliği seçtin. Gramofon ise en büyük tutkun! Öte yandan, gençliğinde hız tutkunuymuşsun. Rallilere, yarışlara katılmışsın, karting yarışmalarında Türkiye çapında derecelerin var... Ne yalan söyleyeyim, kütüphanecilik - kırtasiye - gramofon - taş plak sözcüklerini hız kavramıyla yan yana getirmekte zorlanıyorum. Merak ediyorum, gramofonun sesi adrenalinini artırıyor mu? İçindeki koleksiyonculuk ruhunu ilk ne zaman keşfettin ve nasıl oldu da gramofona yöneldin?

Eski eşyalara olan merakım altı veya yedi yaşlarımda iken yakın çevremdeki eski eşyaları toplayarak başladı ve ilerleyen yıllarda da eskici ve antikacılarla devam etti. İlk gramofonumu 1984 yılında aldığımda gramofonun diğer tüm eski eşyalarından daha farklı olduğunu, adeta bir ruhu olduğunu keşfettim. O günden sonra geçen 32 yılda topladığım çok nadide gramofon ve taş plaklar benim bu konuda Türkiye'nin bilinen en kapsamlı koleksiyoncusu olma sağıladı.

Bir sohbetimizde Raif Kara'ya 1940-50'lerde Tünel'deki müzik mağazamızdan söz ettiğimde, bende o döneme ait taş plakların sizin dükkânın plak kılıfları da var demişti. Bana sürpriz yapıp bu tarihi (!) plak zarflarından ikisini öntüme koydu.

32 yıl çok uzun bir süreç! Bu sürede kaç tane gramofon edindin?

Sana envanterimi ezbere sayabilirim: Sesin kaydedilebildiği dönem öncesi müzik cihazı olan laternadan üç adet, 1877 yılında Edison tarafından icat edilen ve dünyada sesin kaydedildiği ilk cihaz olan fonograftan altı adet olmak üzere, "Victor", "His Master's Voice", "Sahibinin Sesi", "Columbia", "Pathé", "Polyphone", "Electrola", "Decca" gibi dünyaca tanınmış markalara ait tam 132 adet gramofonum var!

Gözümle görmesem inanamayacağım! Üstelik bütün bunların yanı sıra taş plak ve bilumum gramofon aksesuarlarını da topluyorsun. İğne kutuları görsel olarak çok çekici! Genç okurlarımız için biraz gramofon-ığne-plak ilişkisinden söz eder misin?

Öncelikle belirtmek isterim ki; gramofonlar elektrik veya pil ile çalışmazlar. Gramofon kutusunun içinde bulunan büyük bir saat zembereğinin yanındaki bir kol vasıtasıyla kurulması esasına göre çalışırlar. Gramofon, taş plak ve gra-

mofon iğnesi birbirlerini tamamlayan öğelerdir. Gramofon plaklarına "Taş Plak" denir. Taş plakların başka ismi de 78 devirlik plaklardır. Taş plaklar normalde sadece gramofonda dinlenebilir ve taş plakların her yüzünde tek şarkı bulunmaktadır. Gramofonların dışında ayrıca 78 devirlik taş plak çalabilen pikaplarda da dinlenebilirler. 'Long Play' ya da uzunçalar denen 33 devirlik plaklar ve 45'lik diye adlandırılan küçük plaklar pikap plaklarıdır ve sadece pikaplarda dinlenebilirler. Bunları gramofonlarda çalamazsın. Pikaplarda elektrikli bir sistem vardır ve dış etkenler hariç aynı iğne binlerce kez plak çalabilmektedir. Gramofonda teknolojisi gereği her şarkıda bir kez iğne değiştirmek zorunludur. Gramofon iğneleri çelikten yapılmıştır, ama altın kaplama olanları da vardır.

Delikli plaklar; taş plak devri öncesinden...

Çeşitli
Fonograf
resimleri

İstiklal Marşı ve Zeki Müren'in
ilk taş plak kayıtları

Bu iğneler günümüzde üretiliyor mu? Her plaktan sonra değiştirmek gerekiyor ya yenilerini nasıl temin ediyorsun?

Maalesef gramofon iğneleri de gramofonlarla aynı kaderi paylaşıyor. 1970 yılından beri üretilmiyor. Hâlâ eski üretimler piyasada; bazen çok çıkıyor, bazen az... İki yıl önce Almanya'da bir firma üretmeye başladı ama kalitesi yetersiz...

Gramofonlarının hepsi çalışır vaziyette midir? Bunların bakım ve muhafazası zor olmuyor mu?

Koleksiyonumu müze formatında ve altı ayrı güvenlik protokolüne sahip senin de gördüğün yan taraftaki mekânda muhafaza ediyorum. Koleksiyonumda yer alan gramofonlar orijinal ve tamamı çalışır durumdadır. Gramofonlarımın temizliğini sadece kendim yapıyorum. Bunun dışında ortalamaya 5-6 yılda bir tüm gramofonlar Kadir Usta tarafından kontrol edilir ve bakımları yapılır.

Sahi, Ankara Kalesinde, Kadir Usta'nın atölyesinde geçirdiğimiz keyifli anları unutamadım. Bize biraz Kadir Ustayı tanıtır mısın?

Türkiye'de literatüre geçmiş iki gramofon ustasından biridir Gramofoncu Kadir Usta. Eskiden ambulans şoförlüğü yapardı, sonra birden bıraktı ve seninle birlikte ziyaret ettiğimiz Pirinçhan'daki küçük atölyeyi açtı. Bu tarihi handa, yaklaşık 35 yıldır zemberekli saat

ve gramofon bakım, tamir ve satışı yapıyor...

Pirinçhan'da soluduğumuz hava bana biraz çocukluğumdaki Yüksek-kaldırım Yokuşunun havasını anımsattı. Ellili yıllarda, Galata - Kuledibi'nde, ailece işlettiğimiz bir plak dükkânımız vardı, yere düştüklerinde paramparça olan taş plaklarla ilk orada tanışmıştım. Hatırladığım kadarıyla, civarda bazı müzik aletleri mağazaları ile birlikte pek çok plak ve gramofon mağazası da vardı. Galata semti taş plak döneminin müzik merkezi miydi?

Bildiğim kadarı ile Türkiye'de ilk fonograf, taş plak ve gramofon satışları o dönem ticaretin merkezi durumunda olan Kapalı Çarşı ve Galata'da yapılmış. Sanırım bu yüzden bu yerler hâlâ gramofon ile birlikte anılıyor...

Türkiye'ye gramofon ilk ne zaman geldi?

Aslında gramofon diye adlandırılan cihaz, 12 Ağustos 1877 tarihinde Thomas Alva Edison tarafından icat edilen ve dünyada ses kaydı yapabilen ilk makine olan "Fonograf" adlı makinenin geliştirilmiş halidir. 1887 yılında Emil Berliner, Fonografı geliştirerek "GRAMOPHONE" adını verdiği taş plak çalabilen yeni bir makineyi tescil ettirdi. Fonografin seri üretime geçmesi ve ardından İstanbul'da merkezî yerlerde satılma-

Gramofoncu Kadir Usta'nın atölyesi aynı zamanda dükkânı, Pirinçhan'ın üçüncü katında.

şı sadece 10 yıl almış. 1887 yılında yeni cami önünde ve Galata köprüsünde seyyar satıcıların fonograf dinlettiği ya da sattığına dair bilgi ve belgeler var... 1898 yılından itibaren de İstanbul'da Fonograf satan mağazalarda gramofon da satılmaya başlanmış...

Yerli kayıt yapan ilk sanatçılar kimlerdi?

Fonograf Plaklarına ilk Türkçe kayıt hafızlar tara-

findan 1890 yılında yapıldı. Halkın tanıdığı hafızlar gemilerle İngiltere'ye götürülüp orada kayıt yapılıyor ve bu plaklar Osmanlı tarafından ithal ediliyordu. Osmanlı'da ilk taş plak kayıtları 1900 yılında gayrimüslim sazandeler ve hanendeler ile yapıldı. Türk sanatçıların plaklara seslerini vermeleri bir hayli zaman aldı.

Taş plaklara kayıt yapan ilk sanatçılar; Tamburi Cemil Bey, Hafız Burhan, Hafız Aşır, Hafız Kemal, Hafız Sami, Hafız Fahri, Hafız Sadettin, Fikriye Hanım, Deniz Kızı Eftelya, Sanatkâr Hazım, Münir Nurettin Selçuk, Safiye Ayla... Daha sonraları ise Müzeyyen Senar, Udi Hrant, Hamiyet Yüceses, Zeki Müren, Abdullah Yüce, Behiye Aksoy ile devam eden uzun bir liste sıralayabilirim...

Fonograf,
Raif Kara
koleksiyonundan

Hiç Yahudi asıllı hanende ya da sazandelere plak kaydı bulunur mu acaba? Özellikle Mısırlı Udi İbrahim Efendi'nin çok sayıda bestesi olduğuna göre...

Hatırladığım kadarıyla olması lazım. Ama benim fihristim sanatçıya ve şarkı adına göre düzenlendi; dolayısıyla pratik olarak bulamıyorum. Plak etiketlerini taramam gerekiyor...

Sayıdığın isimler arasında

Ben yoğunlukla Türk Müziğine odaklandığım için aklıma gelmiyor. Koleksiyonumda 300 adet civarında da yabancı plak mevcut. Bunların arasında Benny Goodman, Louis Armstrong, Doris Day, Tony Martin, Eartha Kitt, Enrico Caruso, Frank Sinatra, Domenico Modugno gibi sanatçıların plaklarını sayabilirim... Ama bizde yabancı plaklar pek tercih edilmiyor. Piya-

ma "taş plak eşittir Türk Sanat Müziği" şeklinde, çünkü Türkü plakları da Türk Sa-

fonun ruhu dediğin yoksa bu mu?

Günümüzde müzik dinlemek için kullandığımız mevcut dijital ses sistemlerinden hiç biri senin de belirttiğin gibi gramo-

Gramofon iğneleri, orijinal kutularında...

Gramofon müzesinden bir görüntü

fonun verdiği, gerçeğine en yakın insan sesini veremiyor. Teknolojisi gereği, 25 cm çapında bir taş plakta analog olarak kayıt edilmiş tek parçanın yer alması ve kayıttaki ses dalga boyunun genişliği gerçeğe en yakın insan sesinin dinlenebilmesini sağlar. Eskiden bir eser taş plağa kayıt edilirken plaktaki sesin yaklaşık %80'i insan sesi, %20'si ise sazlardan oluşmaktaydı. Bu ise sadece sesi güzel olan sanatçıların taş plak doldurabilmesini sağlamıştır. Bu nedenle taş plaktan dinlediğimiz eserler kulağımıza çok daha doyurucu gelir.

Ayrıca gördüğün gibi, gramofonda bir parça dinlemek için her parça öncesi zembereği kurmak ve mutlaka her parça öncesi gramofonun

yabancılar da yok. Oysa dönemin uluslararası üne sahip şarkıcılarının plaklarının 1950'li yıllarda iyi sattığını hatırlıyorum. Bizim mağazanın gazetelere verdiği bir reklamı buldum. Bunların koleksiyon değeri yok mu? Klasik batı müziği plakları prim yapmıyor mu? Yoksa bunlar başka bir ihtisas alanı mı?

sası hakkında bilgi vermem gerekirse, iyi durumda olan Türk Sanat Müziği taş plakları 100-250 TL aralığında iken yabancı plaklar 20-50 TL aralığında; hele Mozart, Beethoven gibi klasik müzik plakları 5-10 TL ye zor alıcı buluyor. Saniyorum yurdumuz taş plak severlerindeki şartlan-

nat Müziği plaklarına göre neredeyse % 50 ucuz...

Gramofondan çıkan sesler insanı adeta farklı bir yolculuğa çıkarıyor! Neden dijital kayıtlar bize aynı keyfi vermiyor? Yoksa söz konusu olan geçmişten bir takım sesleri duymanın insanda yaratmış olduğu bir tür yanılısama mıdır? Gramo-

Ünlü Yahudi bestecilerden İsak Varon'un bestelerinin yer aldığı bazı taş plaklar

Aksesuarlar: iğne bileme aparatı, plak temizleme aparatı...

iğnesini değiştirmek gerekiyor. Bu kadar özveri isteyen bir dinleme şekli olunca da, insanlar ister istemez parçaya daha fazla konsantre oluyorlar.

Tüm bu sebeplerle gramofondan taş plak dinlemenin ayrı bir keyfi vardır. Gramofonda bir plağı dinlerken zaman içinde bir yolculukla o plağın kaydedildiği dönemlere giderek kendini o zamanda hissedersin. Ayrıca, gramofonun sesi kontrol edilemez, yani sesi kısıp açamazsın, bas-tiz ayarı yoktur. Kayıttaki orijinal sesi müdahalesiz dinlersin...

Gramofon alırken belirli kriterlerin var mıdır?

Alacağım gramofonun öncelikle az kullanılmış, orijinal ve çalışır durumda olması gerekiyor, ikincil olarak ise koleksiyonumda yer almayan bir gramofon olmalı...

Bazen seyyar eskici tezgâhlarında ya da semt pazarlarındaki

Minik portatif bir gramofon, piknik için olabilir...

antika eşya tezgâhlarında gramofonlar görürüz, bunlar gerçek midir?

Eskici arabalarında ve internette 250-500 TL arası fiyatlarla gördüğün pirinç borulu gramofonlar Hint malı olup, yeni üretilmiş ve dekor amaçlıdır. Bunlar taş plak dinlemeye uygun değildir.

Senin hiç elde etmek isteyip de henüz alamadığın bir plak ya da gramofon var mı? Bu parçayı görüp almak için dünyanın ta öte ucuna gitmeyi göze alırsın?

Almak isteyip de hala bulamadığım 1895 Amerikan yapımı Victor marka bir gramofon var. Bulursam bu

gramofonu koleksiyonuma katmak için elimden geleni yaparım.

Umarım bu söyleşimiz aradığın gramofonu bulmana vesile olur, kim bilir? Mark Twain'in bir deyişi var: "Gerçek bir koleksiyoncunun gözünde tamamlanamamış bir koleksiyon değerlidir. Kalbi kırılır, hazinesini satar ve dikkatini henüz bakır gördüğü başka bir alana yönelir." Bu görüşe katılır mısın?

Bence, Mark Twain'in bu deyişi gramofon konusu için pek geçerli görünmüyor. Çünkü icat olduğu 1877 yılı ile üretiminin sona erdiği 1965 yılları arasında binlerce model gramofon üretilmiş. Bu nedenle hiç bir gramofon koleksiyoncusunun tüm gramofon serisini tamamlayabilmesini mümkün görmüyorum!

Peki, günün birinde hazineni satmayı düşünür müsün?

Her koleksiyoncu gibi benim için de koleksiyonum çok değerli. Gelecek nesillere aktararak sergilenmesi şartıyla bağışlayabilirim, ancak satmayı düşünmem!

Bugüne dek gramofon koleksiyonunu Ankara'da ve Kahramanmaraş'ta sergiledin, ancak henüz İstanbul'da göremedik. Gönülüm bu rengârenk koleksiyonu bir gün Galata'daki Schneidertempel Sanat Merkezinde görmekten yana. Mekânı birlikte gezdik. Ne düşünüyorsunuz?

Bana göre koleksiyonculuğun ön şartı paylaşmaktır. Paylaşmayan bir koleksiyon sanaldır. Paylaşmanın en önemli şekli ise sergilerdir.

Sergiler vasıtası ile koleksiyonumu paylaşmak beni çok mutlu eder. Galata'daki Schneidertempel Sanat Merkezi'nde sergi açmak ve İstanbul'daki müzik severlerle koleksiyonumu buluşturmak tabii ki güzel olur.

Bu söyleşiyi okuduktan sonra taş plak dinlemek isteyenlere önerilerin nelerdir?

İsterlerse www.gramfon-koleksiyoncusu.com isimli internet sitemden dinleyebilirler. Ya da Youtube üzerinden "taş plak" veya "Raif Kara" olarak arama yaptıklarında şimdilik benim yayınladığım 600 Adet taş plak videosu izleyebilirler. Bunun dışında, Perşembe

RAİF KARA KİMDİR?

- 1962 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve lise eğitimini bu kentte tamamladıktan sonra, Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümünden mezun oldu. Halen baba mesleği olan kırtasiye ticareti ile iştiğal ediyor.
- Çocukluğundan beri var olan hız merakı nedeniyle 1986-1990 yılları arasında pist yarışı ve rallilerde, 1994-1995 yılları arasında da karting (go-kart) yarışlarında aralarında Türkiye birinciliği, ikinciliği ve üçüncülüğü olan çeşitli dereceler aldı.

- Evli ve üç çocuk babasıdır.
- 1984 yılından bu yana gramofon koleksiyonu yapıyor.
- "GEÇMİŞTEN GELEN SES" adı altındaki ilk sergisini 2009 yılında Ankara'da, ikinci sergisini ise 2010 yılında Kahramanmaraş'ta açtı.
- Halen her perşembe 21:00-23:00 saatleri arasında TRT Kent Radyo Ankara 105.6 frekansında "GEÇMİŞTEN GELEN SES" adlı programı hazırlayıp sunmaktadır.
- www.gramfonkoleksiyoncusu.com veya www.raifkara.com.tr

aşmaları 21.00-23.00 saatleri arasında TRT Kent Radyo Ankara 105.6 frekansında "GEÇMİŞTEN GELEN SES" adlı programını dinleyebilirler...

Peki, ya bir gramofon edip evde taş plak dinleme deneyimini yaşamak isterlerse?

Literatüre girmiş iki ustadan bahsetmiştim. İlki

RAİF KARA'NIN KOLEKSİYONUNDAN...

Dünyanın bugüne kadar üretilmiş olan en küçük gramfonu: Mikiphone

Ankara'da, Piriçhan'daki Gramofoncu Kadir usta (Abdülkadir Akcan), diğeri ise İstanbul'da Kapalıçarşı'da Gramofoncu Mehmet usta (Mehmet Öztekin).

İstanbulullar gramofon ve taş plak almak için önce Mehmet ustaya uğrasınlar. Bir diğer seçenek ise güvenilir antikacılar...

Plakçılar ise hâlâ var. Dilersen, jürisinde benim de olduğum Hürriyet en iyi on plakçı listesine giren İstanbul'daki bazı plakçıların iletişim bilgilerini verebilirim.*

Bütün bu değerli bilgileri bizimle paylaştığın ve zaman ayırdığın için çok teşekkür ediyorum. ■

Nadir bulunan resimli taş plak örnekleri...

- Türk ses tarihi açısından çok önem arz eden, sadece fonograflarda dinlenebilen, 1890'larda kaydedilmiş ve Türk ses tarihinin ilk kayıtları olma özelliğine sahip Osmanlıca balmumu kovan plaklardan 24 adet ve yabancı sanatçıların seslendirdiği vinyl kovan plaklardan tam 100 adet.
- 1924 yılında İsviçre'de üretilmiş olan dünyanın en küçük gramfonu "Mikiphone";
- Osmanlı Sarayı için 1912 yılında İngiltere'de özel olarak üretilmiş altın gramfon;
- Hafız Burhan, Deniz Kızı Eftelya, Münir Nurettin Selçuk, Safiye Ayla, Müzeyyen Senar, Hamiyet Yüceses, Zeki Müren, Ayten Alpman, Ahmet Sezgin ve İlhan Gencer gibi tanınmış veya tanınmamış pek çok sanatçının doldurduğu ilk plaklar;
- Atatürk'ün sesinden 10.Yıl Nutku;
- İstiklal Marşı'mızın farklı bestelerinin taş plakları;
- Hafız Sadettin (Kaynak)'ın sesinden Türkçe ezan;
- Nadir bulunan 17 adet resimli taş plak;
- Barış Manço'nun sadece 200 adet baskısı yapılmış olan evlilik davetiyesi plağı. Bu 45 devirlik bir vinyl plaktır.
- Nazım Hikmet'in şiirlerini seslendirdiği plakları. Bunlar da 45 devirlik vinyl plaklardır

* Raif Kara'nın önerdiği, İstanbul'daki gramofoncu ve plakçıların isim ile iletişim bilgileri:

- Gramofoncu Mehmet ÖZTEKİN (0212 526 15 84)
- MERAL ALTINDAL Meşrutiyet Cad. Aslıhan pasajı 18/49 0212 252 68 47
- MANDALA MÜZİK EVİ (Genan ALKAN) Taş plak, LP ve 45'liklerde zengin bir koleksiyonu var. 0 (538) 690 07 25
- KURGU SAHAF (Bengi-Özgü BERKSOY) 0 (212) 292 75 35 0 (535) 242 98 63
- PLAKÇI HAMİT Moda caddesi Tellizade sokak 7/2 Kadıköy/İstanbul 0532 640 29 16

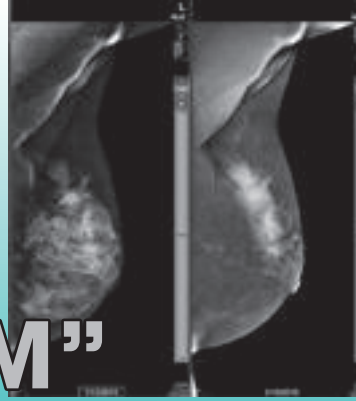
Neoson, 3D Digital Mammografi (FFDM), Kontrastlı Spektral Mammografi (CESM), Girişimsel Radyoloji, Stereotaksi, Renkli Doppler Ultrasonografi, Kemik Dansitometri cihazları ile kadın sağlığı, gebelik, çocuk gelişimi, tiroid ve endokrin hastalıkları, prostat ve damar hastalıkları gibi özel ağırlıklı konuların yanı sıra genel tarama, girişimsel radyoloji, yüzeysel ultrasonografi gibi farklı alanlarda, erken tanıda olduğu gibi tedavi süreci ve sonrası kontrollerde de hizmet veren bir kuruluştur. Randevu sistemi ile çalışan kuruluştaki ayrıca tıbbi raporların isteğe bağlı olarak İngilizce kopyalarının temin edilebilmesi mümkün.

"YENİ TEKNOLOJİLER İLE GÜVENLİ ADIM"

Erken Tanıda Yeni Bir Ufuk

"CESM"

CESM aynı anda iki farklı görünüm oluşturacak spektral ileri veri teknolojisine sahiptir. Normal doku sinyallerinin söndüğü, yoğun süt bezinin örtüldüğü, sadece kontrast madde ile ortaya çıkan tümöral alanların parladığı görüntüler standart mammografi ile tamamiyle aynı pozisyonda elde edilir.

1997 yılı Mart ayında, radyoloji uzmanları Dr. Hülya Kapran ve Dr. Zeynep Kırkcalı Albayrak tarafından kurulan Neoson Görüntüleme Merkezi, FDA* (Food and Drug Administration) onaylı Contrast Enhanced Spectral Mammography (CESM) - Kontrastlı Spektral Mammografi - Angiomammografi - kullanımını Temmuz 2014 tarihinde başlattı. Kan akım patternlerindeki farklılıklar yardımı ile normal meme doku görüntüsünü silen CESM tekniği, alışılmış mammogramın 'gizeminden' ayrılarak damardan zengin kanser dokusunun parladığı görüntülere ulaşır. Digital mammografi ile aynı odada, aynı ekipman ve aynı personel ile pratikçe yapılır.

Dünyanın diğer bölgelerinde olduğu gibi şehrimiz ve ülkemizde de mammografide 'beyaz' görüntü veren yoğun meme yapısı ile çok sık karşılaşılır. Kanser de aynı görünümde olabileceği için bu tür memede tanı çok güçleşir. Muayeneler ultrason ile desteklenirse de bazı durumlarda sonuç alınmaz. Çare MR çekimlerinde aranır, kimi zaman da gereksiz biopsilere başvurulur. CESM doğruluk oranları MR ile çok benzerdir, hem de 10 dakikada ve daha uygun fiyata. Çoğunlukla hemen çekim sonrası sonucunuz ile birlikte tüm sorularınızın cevabını almış olursunuz. Standart dijital mammografi çekimi ile hemen hemen benzer dozda. CESM kimlere yapılır dersiniz... Meme MR ile uygulama alanları örtüşmektedir. Şüpheli meme lezyonlarının takibinde olduğu gibi meme dokusu yoğun olan yüksek riskli hastalarda, ameliyat öncesinde operasyon planlamasında, klinik meme muayenesinde ele gelen şüpheli bulguların aydınlatılmasında, MR çekiminin yapılamadığı durumlarda özellikle tavsiye edilir.

Sensory Suite

Sensory Suite, mammografi odasının beş duyunuza hitap edecek şekilde hazırlanmış yeni şeklidir. Çekim öncesi korku, heyecan, ağrı, huzursuzluk gibi negatif algıların bu odaya ayak bastığınızda etkisini kaybetmesi odanın özel tasarımına bağlıdır. Deniz kenarı, orman, çağlayan gibi

farklı ortamları mammografi odasında bulabilir, seyredebilir, ortam seslerini duyabilir, kokusunu alabilirsiniz. Güzel duyguları ön plana çıkaran bu ortamda mammografi taramaları kabus olmaktan çıkartılıp, hoş bir deneyime dönüştürülüyor.

Purim*'in*
ve günlük
hayatlarımızın
mucizesi hep
saklıdır

“ Mordehay bu olayları kayda geçirdi. Ardından Kral Ahaşveroş'un uzak, yakın bütün illerinde yaşayan Yahudiler'e mektuplar gönderdi. Her yıl Adar ayının on dördüncü ve on beşinci günlerini kutlamalarını buyurdu. Çünkü o günler, Yahudiler'in, düşmanlarından kurtulduğu günlerdir. O ay kederlerinin sevince, yaslarının mutluluğa dönüştüğü aydır. Mordehay o günlerde şöenler düzenleyip eğlenmelerini, birbirlerine yemek sunmalarını, yoksullara armağanlar vermelerini buyurdu. Böylece Yahudiler, Mordehay'ın buyruğunu kabul ederek başlattıkları kutlamaları sürdürdüler. Çünkü bütün Yahudiler'in düşmanı Agak'lı Hammedata oğlu Haman onları yok etmek için düzen kurmuştu. Onları ezip yok etmek için pur, yani kura çekmişti. Ama kral durumu öğrenince, Haman'ın Yahudiler'e karşı kurduğu düzen geri tepti; kral, Haman'ın ve oğullarının darağacına asılmaları için yazılı buyruklar verdi. Pur sözcüğünden ötürü bu günlere Purim adı verildi. Böylece Yahudiler, Mordehay'ın mektubunda yazılı olanlardan, görüp geçirdiklerinden ve başlarına gelenlerden ötürü, bu iki günü buyrulduğu biçimde ve günlerde, her yıl kutlamayı kabul ettiler. Bu gelenek kendileri için, soylarından olanlar ve onlara katılan herkes için geçerli olacaktır. Böylece bu günler her ilde, her kentte ve her ailede kuşaktan kuşağa anımsanacak ve kutlanacaktır. Purim günleri Yahudiler için son bulmayacak ve bu günlerin anısı kuşaklar boyu sürecekli.”

(Tanah, Ester Kitabı, 9. Bölümün sonu)

Haman Yahudileri yok etme planı yapar; kral Ester'in Yahudi olduğunu keşfeder ve Haman'ın planının onu da yok edeceğini fark eder.

Purim'le biten tüm bu olaylar doğal bir seyir izlerler, hiçbir bölümde denizin ikiye ayrılması veya gökten manna yağması gibi büyük bir mucizenin bahsi geçmez. Bir rastlantı başka bir rastlantıyı takip eder.

Haman'ın planının geri tepip bizzat kendisini yok etmesi fazla rastlantısal olsa da ortada doğüstü bir mucize

ettiğinde ise çıkan yangın söner.

Tüm bunlar ve daha fazlası bizim doğa olarak bildiğimiz düzeni oluşturur. Ve dünyadaki tüm diğer şeyler gibi, doğa da Tanrı tarafından yaratılmıştır. Doğa, belki de, Tanrı'nın en inanılmaz mucizesidir. Ve biz bu mucizeyi düzenli ve sürekli olarak yaşamaktayız. Her sabah uyanarak, hayat denilen bu en mucizevî olayı yaşamaktayız.

Bütün bunlarda, bir Tanrısallık veya mucize hissetmesek de aslında vardır.

“Megila”, “Megilat Ester” ismi bile bunun kanıtıdır. “Ester” kelimesi İbranice “saklı” anlamına gelir. Purim'in ve günlük hayatlarımızın mucizesi hep saklıdır. Hikâyede ortaya çıkan her şeyin arkasında, ismi Megila'da geçmese bile Tanrı vardır, aynen dünyada olup biten her şeyin arkasında O'nun olduğu gibi...

O dönemin Yahudileri nasıl Tanrı'nın, kendilerini Haman'ın şeytanî hükümdenden kurtaracağına inanıp, O'na güvendilerse, tüm inançlardan insanlar olarak bizler de, O'nun tüm mukadderatımızı kontrolü altında tuttuğu konusunda inançlı olmalıyız. Purim bayramına yaklaştığımız bu günlerde biz de Purim mucizesini düşünmeye zaman ayırıp kendi hayatımızla ne kadar bağlantılı olduğu konusuna kafa yoralım, değerlendirmeye yapalım.

* Aşkenaz Cemaati Hahamı
Çeviren: Viktor Bensusan

Bu ay, hikâyesi Tanah'taki 5 megila'dan (tomar) biri olan Ester Megila'sına dikkatlice kaydedilmiş Yahudi bayramlarından Purim'i kutluyoruz.

Her sene Purim bayramında okunan bu Megila'da Tanrı'nın isminin bir kere dahi geçmediğini biliyor muydunuz?

Neden diye merak ettiniz mi?

Purim'in hikâyesini okuduğumuz zaman başka ilginç bir noktayı da fark edebiliriz. Hikâye boyunca mucizevî çok az şey vardır. Herşey fazlasıyla rastlantılar üzerine kurulu gibi gözükmektedir.

Purim sanki tüm belirsizlik ve rastlantıların en sonda anlam ve amaç kazandığı, büyük bir romancının eseri gibidir:

Herşey Kraliçe Vaştî'nin ölümü ve Kral Ahaşveroş'un Ester'i yeni eşi olarak seçmesiyle başlar.

Ardından, Mordehay krala karşı düzenlenen bir komployu gizlice duyarak ortaya çıkarır ve Haman iktidara yükselir.

yoktur. Ne tek günlük yağ sekiz gün yanar, ne de ilk doğan erkek çocuklar öldürülür.

İşte tam olarak bu durum Purim'in hikâyesini çok özel kılar.

Çevrenizdeki dünyaya bir bakın. Herşey oldukça “normal” gözükmektedir. Güneş doğudan doğar, batıdan batar. İyi sulanan ve bakılan ağaçlar ve bitkiler büyürler, bakımsız kaldıklarında ise kuruyup ölürler. Yanıcı bir maddeye değen şeyler yanar, su ile temas

Feminizmin ilk dalgası

Süfrajjetler

Aslı "suffrage" olan bu sözcük "oy hakkı" anlamına geliyor. Süfrajjetler de bu kelimeden türemiş. İngilizcesi "suffragette". Eklenmiş bulunan "ette" eki - minik, ufak, önemsiz, hatta sıradanlıkla alay konusu bile olabilir tadında...

Süfrajjetlerin öyküsü ise acı bir tatla başlamıştı...

Birleşik Krallık ve ABD'de pasif direniş, kamu toplantılarını bölme, açlık grevi yapma gibi yollarla kadınların seçme ve seçilme hakkını savunan, az çok organize olmuş radikal kadın hakları savunucuları süfrajjetler...

19. yüzyıl sonu ile 20. yüzyıl başları arasında bir dizi icat, keşif ve yenilik ile çilgın, neşeli yılar idi. Telefon, telgraf, otomobil, sinema, röntgen ışınları,

radyoaktivitenin keşfi, gramofon, sentetik iplik, buharlı türbin ve daha niceleri...

İşte o dönemin en önemli özelliği ise, rekabet idi.

Ticari, askeri, teknik, bilimsel rekabet...

Aynı zamanda kadın ile erkek arasındaki rekabetin en önemli fitili de bu dönemde ateşlendi. Bu dönemde kadınlar yeni-yeni halka açık yerlerde sigara ve içki içmeye, her türlü sporu yapmaya başlamıştı. Aynı esnada araba kullanmayı ve çocuk sahibi olmamayı da öğreniyorlardı.

Birçok Avrupa ülkesinde, ABD'de ve Avustralya'da kadınlar - süfrajjetler, erkeklerle politik olarak eşit haklara sahip olma isteğiyle yola çıktı, meydanları doldurdu.

Böylece süfrajjetler ile feminizmin - kadın hareketlerinin ilk önemli dalgası başlamış oldu.

Kadınlar
Günüünüz
kutlu olsun

WORKERS.
IT,
STRUGGLE,
THE WRONG

KADINLARA
OY
HAKKI
HAREKETİ

Süfrajət
yürüyüşü, 1909

ZAMAN:
20. yüzyılın başları. Yıllardan 1912.
Kadınların oy kullanma haklarının
mücadelesini verdiği dönem...

YER:
Manchester'da bir mahkeme salonu...

KONU:
Kadınların aynı iş için erkeklerle
eşit ücret almak isteği.
Kadınların erkekler gibi üniversite-
ye gidip her işte çalışmak isteği.
"Suffrage" – yani oy hakkı!
Çalıştığı çamaşırhanede Mary
Woods mahkemede tanıklık edecek...
Aslında sözcü seçilen arkadaşı Jane
Millerstone idi. Ama bir gece önce-
sinde kocasından öylesine bir dayak
yemişti ki... Yüzü param parça idi.
Konuşacak hali bile yoktu!

Hâkim: - Çamaşırhanede mi çalışı-
yorsun?

Mary: - Evet Sayın Hâkim.

Hâkim: - O zaman arkadaşınkini
değil, senin tanıklığını istiyorum.

Mary: - Ne söyleyeceğimi bilmiyo-
rum.

Hâkim: - Ne zaman çamaşırhanede-
ki işine başladın?

Mary: - Annem çamaşırhanede
çalışırdı, beni de sırtına bağlayıp işe
götürdü.

Hâkim: - Baban kim?

Mary: - Onu hiç tanımadım!

Hâkim: - (Çamaşırhane sahibi) Bay
Lindergate için mi çalıştın?

Mary: - 7 yaşında yarı-zamanlı
olarak... 12 yaşında okulu bırakıp
çalışmaya başladığımda yakaları
çitilemekte uzmandım. 17 yaşında
"baş-yıkayıcı" oldum. 20 yaşında da
çamaşırhanenin en yükseği olan "baş-
kadın" rütbesine ulaştım. Şimdi de 24
yaşındayım.

Hâkim: - Böyle bir konum için çok
gençsin!

Mary: - Onca su ve buhar içinde...
Yanık parmaklar, çarpılan kollar, ba-
caklar ile hiç de genç değilim.

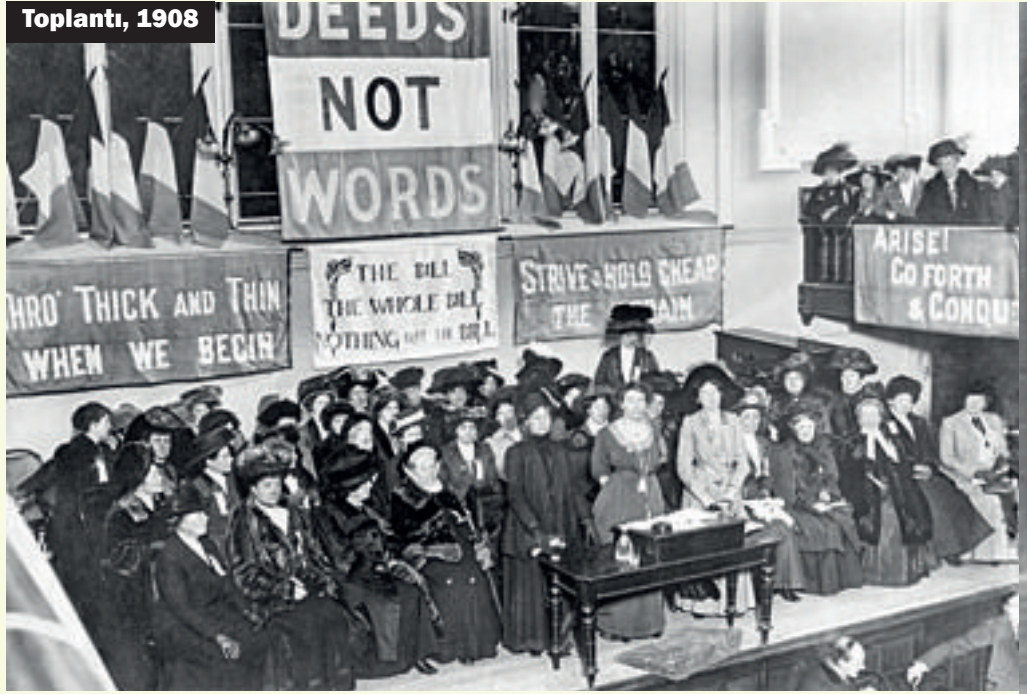
Hâkim: - Maaşın?

Mary: - Haftalığımız 13 şilin. Erkek-
ler aynı iş için 19 şilin alıyor. Üstelik
onların çoğu teslimatta çalışıyor – ki
bu ayrıcalıklı bir durum, çünkü açık
havaya çıkıyorlar...

Hâkim: - Oy kullanma senin için ne
ifade ediyor Mary?

Mary: - Oy kullanma hakkımızı ala-
bileceğimizi hiç düşünmüyorum. Beni
unutun!

Toplantı, 1908

Hâkim: - O zaman niye buradasın?

Mary: - Düşündüm ki... Belki... Bel-
ki bu hayatı yaşamamanın başka bir yolu
olabilir. Üzgünüm...

Hâkim: - Teşekkürler Mrs. Woods.
Sana bu konuda bir yanıtımız olacak.
Maaşın ve oy hakkın için!

KADINLARA OY HAKKI YOK!

Bütün iş loncalarının tanıklıklarından
örnekler dinlendikten sonra günlerin
birinde Liberal Partili Başbakan Her-
bert Henry Asquith'in basın sözcüsü,
üzerinde frakı ve silindir şapkasıyla
meydana çıkıp bildiride bulunacak.
Karşısında birçoğu süfrajete olan ka-
dınlar, ellerinde dalga-dalga dövizlerle
heyecan dolu kıpırtılar içinde...

Birçoğu orta sınıftan, hatta üst sınıf-
tan... Ellerinde pankartlar. Oy hakla-
rını bekliyorlar. Eşit haklar istiyorlar.
Seçme – seçilme – eğitim...

Basın sözcüsü: "Başbakan bütün tanık-
lıkları ilgiyle okudu. Ama henüz kadınlara
oy hakkını tanımak için yeterli kanıt bula-
madığını açıkladı."

Basın sözcüsü bildirisini şöyle noktalı-
yor: "Kadınlara oy hakkı yok!"

"Utanın" diye haykırıyor kadınlar.
İsyandalar.

Polisler, takviye birlikler, atlı ve yaya.
Önce itekliyorlar kadınları. Sopalarıyla
dövüyorlar onları.

Atlı polisler kadınları çigniyorlar.
İzleyen erkek politikacılar oradalar.

Kör-kör bakıyorlar, hiçbir şey

olagelmiyormuşçasına...

Kadınların birçoğu tutuklanıyor. Patla-
mış kaşlar – dudaklar...

Sorgulamalar. Tecritle hücre hapsi!
O yıllarda kadınlar sayısız radikal ey-
leme imza attı.

Kadın hakları yasası parlamentodan
geçmeyince tüm İngiltere'de bir isyan
dalgası yarattılar, pek çok kamu binası
kadınlar tarafından taşlandı, bombala-
malar bile yapıldı.

Eylemlerinde binlerce kadın tutuklan-
mıştı.

Mary Woods da onlardan biriydi. Ama
o henüz bir süfrajete değildi. Hüccresin-
den havalandırma avlusunda arkadaş-
ları elden geldiğince onu teselli ettiyse
de nafiye!

Fakat en nihayetinde yasalar uyarınca
serbest bırakılıyor kadınlar. Salive-
rildiklerinde peri-perişanlar. İlk tu-
tukluluğu olduğunda Mary Woods'a
minik bir çiçek demeti – Süfrajeterleri
simgeleyen.

Mary evine döndüğünde ise...

Kocasını artık onu kabul etmiyor, iste-
miyor – hakları peşine düşen kadını
kocasını reddedebiliyor, yüz karası ol-
muşçasına. Üç – beş giysisini de kapı-
dan dışarı fırlatıyor... Evleri tek odalı.

Yoksulluğunu unutturan bir oğlu,
George... Ona da ulaşmadan yüzüne
kapanıyor aile ocağının kapısı. Sığına-
bildiği yegâne yer ise kilisede soğuk
bir odanın tahta döşegi.

... Ve Mary Woods artık bir süfrajete!
İstese de!

İstemese de!

Kadınlar ellerinde pankartlar oy haklarını bekliyorlar. Eşit haklar istiyorlar.

Polisler itekliyorlar kadınlara

Tutuklanan kadın

EN BÜYÜK SÜFRAJET GÖSTERİSİ...

İngiltere'de, Londra'da - Trafalgar Meydanı'ndayız.

Yoğun bir kadın kalabalığı... "Onu" dinlemeye gelmiş İngiltere'nin sayısız köşelerinden.

Dinleyiciler arasında Mary Woods da var!

Gizlenmekte olan bir konuşmacısı var, bu gösterinin...

Kral VII. Edward'ın hükümetine karşı olan, "aranan-o-kadın":

Kocaman bir şapka ve şapkeyi örten kalın bir tülün altında gizlenerek geldi, konuşmasını yapacağı balkona. "O" geldi!

"O" kadın, Emmeline Pankhurst^[1], WSPU'nun, Kadınların Sosyal ve Poli-

tik Birliği'nin kurucusu.

O süfrajelerin ilhamı!

"Elli yıldan bu yana sessizce, barış içinde oy hakkımızı talep ettik: Önemsenedik. Görmezden gelindik. Alay edildik. Horlandık. Aşağılandık. Yenik düştük!"

"Tecavüze uğramak, hakaret edilmek, horlanmak ve zorbalığa maruz kalmaktansa ölmeyi yeğ tutarım. Bir köle olarak yaşamaktansa bir isyancı olmayı tercih ederim."

"Tek bir muhalif bir davranış bile binlerce kelimeden daha değerlidir.

Biz kadınlar, insan ırkının yarısı diğer yarısının özgürlüğü için çabalamalıyız."

"Erkek-eliyle-yapılmış bir dünyanın mutsuzluğunu ve sefaletini yakından tanımış biri olarak buna karşı isyanımın başarıya ulaşacağı kanaatine vardım."

"Tüm zamanların başlarından bu yana

erkekler özgürlükleri için savaştılar ve Tanrı şahidimdir böyle yapmasalardı insanoğlu kim bilir ne halde olacaktı! Bu yüzden de kadınların kendi özgürlükleri ve taşıdıkları çocuklarının özgürlükleri için savaşmaları haklarıdır!"

"Biz kadınlar, biz süfrajete kadınlar büyük bir amaca, dünyanın tanıdığı en yüce ideale sahibiz: Diğer yarısının özgürlüğü adına insan soyunun yarısını özgürlüğüne kavuşturmak!"

"Süfrajete karşı olanların bütün iddiası, insanoğlunu kendi onayı olmaksızın yönetilebileceği tezine dayanmaktadır."

"Adalet ile yargı genellikle ayrı dünyalara aittir."

"Erkekler kendi ahlâk ve törelerinin kadınlar tarafından kabul görmesi gereğine inanmaktadır."

"Hükümetlerin insan yaşamından daha

Emmeline Pankhurst

Süfrajetlerin ilhamı
Trafalgar Meydanı'nda

Süfrajetler, Mart 1915, New York

ERKEKLER İÇİN FEMİNİZM

"1915 yılında, New York'ta, Beşinci Caddé'de gerçekleşen önemli süfrajyet gösterilerinin birinin arifesinde bir yazar, bir dergide, bir makale yazdı. Makalenin başlığı: "Erkekler için feminizm".

O makalenin ilk satırı: "Feminizm erkeklerin ilk defa özgür olmalarını mümkün kılacak".

Cinsiyet eşitliği ülkelerin, şirketlerin erkeklerin ve onların çocuklarının ve eşlerinin çıkarıdır. Cinsiyet eşitliği 1 - 0 kaybettiğimiz bir oyun değil, kazan-kaybet durumu değil, herkes için bir kazan - kazan durumudur.

Ayrıca biliyoruz ki, erkekleri ve erkek çocukları dahil etmeden kadınları ve kızları tamamen güçlendiremeyiz.

Benim görüşüm erkeklerin, kadınların da belirlediği birçok şeye gereksinimi var... "Yaşamak istiyorum..." dedikleri...

Hayatı yaşamak için yaşamak istediğimizi söylediğimizi...

Hayatı yaşamak için!

Araştırmacı - Yazar, Sosyolog
Prof. Michael Kimmel^[4]

değerli bildiği tek şey mal güvenliğidir. Bu yüzden düşmanı mal sayesinde alt edeceğiz. Hepiniz bildiğiniz gibi yapın. Bu toplantıyı bir isyana çağrı olarak addedin!"

"Kırılan camekânlar meselesi, günümüz politikasının en önemli tartışma konusudur."

"Kadınlar her daim erkekler için ve çocukları için savaşımında oldular. Şimdi - şu an artık kendi insan hakları için savaşıma sırası gelmiştir."

"Tüm zamanlar boyunca erkeklerin savaşçılığı, dünyayı kana bulamıştır. Kadınların savaşçılığı, insan yaşamına zarar vermek değil, dürüstlük ve doğruluk çatışmasındakilerin hayatını kurtarmak olmuştur."

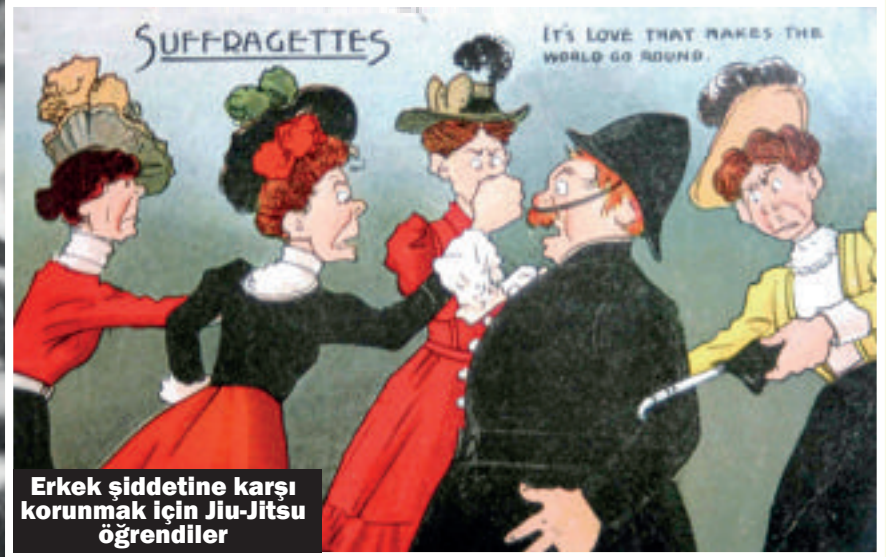
"Evlâtlarımız olan oğullarımız ile kızlarımız ulusun hizmetinde olmak üzere eğitilmelidir; onlara almak kadar vermek de öğretilmelidir."

Pankhurst'un
1914'te
yazdığı
otobiyografik
kitap

Zorla
beslenme

Erkek şiddetine karşı
korunmak için Jiu-Jitsu
öğrendiler

"Herkesten çok daha çok patırtı
yapmalısınız
Herkesten daha çok sıkıntı vererek zora
sokmalısınız
Peşinde olduğunuz reform gerçekleşene
dek her an her yerde olmalısınız
Yoksa sizi halının altına süpürüp
gömeceklerdir." [2]

ZORLA BESLEME

19. yüzyıl sonu ile 20. yüzyılın ilk yılları... İşte o yıllarda İngiltere'de kadınlar sayısız radikal eylem içinde oldu. 1910 yılında "Kadın Hakları Yasası" Parlamento'dan geçmemesi ise büyük bir isyan dalgası yarattı. Camekânlar, kamuya ait binalar taş a tutuldu... Taşlanan binalar arasında bunlar arasında İngiltere'nin en önemli manastırı olan Westminster Abbey de vardı! Bombalamalar bile oldu!

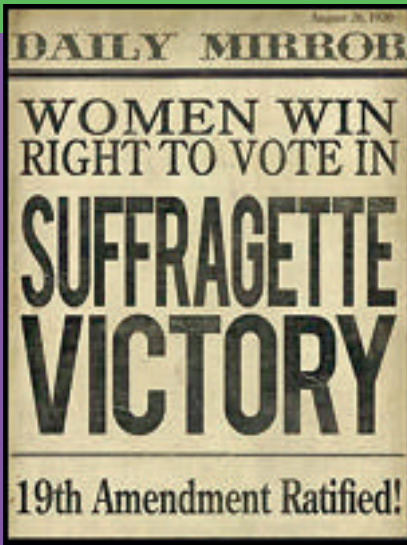
Bu çatışmalarda kadınlar hapsedildi. Politik hakları peşinde oldukları unutulmuş sıradan serseriymişlercesine... "Politik hükümlü" statüsü elde etmek için açlık grevleri yaptılar. Hükümet ise "zorla besleme" yöntemine girişti! Hunilerle...

JIU JITSU...

Bir yıl sonralarında... Mary Woods arkadaşları ile birlikte – tarihte ilk kez kadınlar tarafından kurulan– fiziksel şiddete karşı koru(n)ma biriminde yer aldı. Genel anlamda "erkek şiddetine" karşı da koru(n)mak adına... Öz savunma tekniği olarak Jiu-Jitsu^[3] öğrenerek / öğreterek!

Kadınların
açlık grevi
zorla
beslenme
ile kırıldı

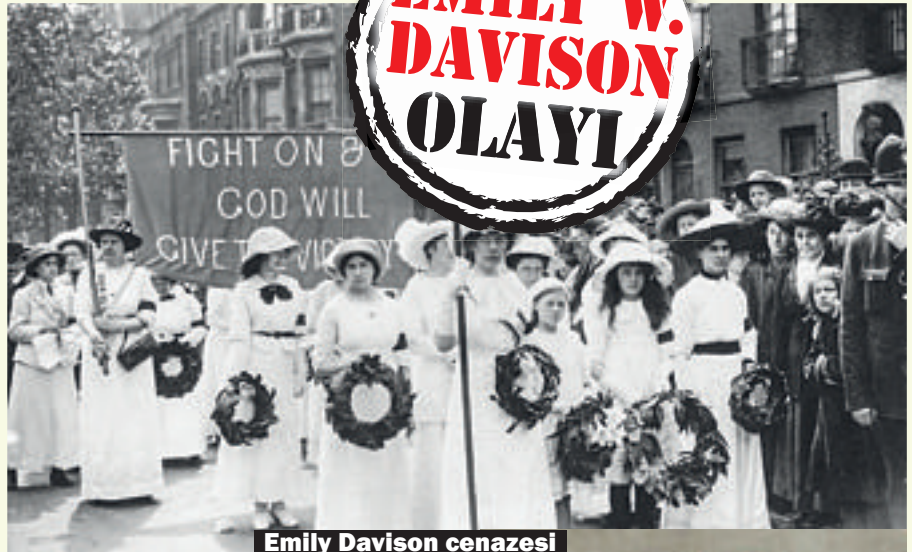
SÜFRAJETLERİN ZAFERİ

Dünya ülkelerinde kadınlar oy haklarını hangi yılda kazandı?

- 1893, Yeni Zelanda
- 1902, Avustralya
- 1913, Norveç
- 1917, Rusya
- 1918, Avusturya, Almanya, Polonya
- 1918, Britanya'da oy hakkı 30 yaşını aşkın kadınlara
- 1920, ABD
- 1925, Britanya annenin çocukları üzerindeki hakları yasallaştı.
- 1928, Britanya kadınlar erkeklerle eşit oy haklarına kavuştu.
- 1932, Brezilya
- 1934, Türkiye
- 1944, Fransa
- 1945, İtalya
- 1949, Çin, Hindistan
- 1953, Meksika
- 1971, İsviçre
- 1974, Ürdün
- 1976, Nijerya
- 2003, Katar
- 2015, Suudi Arabistan

EMILY W. DAVISON OLAYI

Emily Davison cenazesi

Kendini Kral V. George'un atının ayaklarının önüne attı.

ZAMAN:
4 Haziran 1913

YER:
Epsom Derbisi, Epsom, Londra'nın 20 km güney batısında...

DURUM:
İki arkadaş, Mary Woods ile Emily W. Davison Kral V. George'nin de atı Anmer ile katılacağı at yarışındalar. Başlarında çiçeklerle donatılmış hasır şapkalar. Bu şapkalar onların örtüleri - maskeleri, aslında. Etraf polis kaynıyor. Scotland Yard birimlerinden de sayısız ajan. Emily dönüyor, dönüyor... Kafasında bir şey varsa da bunu Mary ile paylaşmıyor. Ve ansızın ufukta buldukları yere yaklaşmakta olan Kral...

Atının üzerinde onurlu ve gururlu... Bariyerleri aşıyor Emily, göğsünde sakladığı "Kadınlara Oy Hakkı" yazılı döviz, elinde. ...Ve kendini Kral V. George'un atının ayaklarının önüne atıyor. Emily W. Davison, militan bir süfrajete. On kez hapse girmişti. 49 kez zorunlu beslenmeye tabi tutulmuştu. Kral'ın atı Anmer'in ayakları altında çiğnendiğinde Mary olay yerinden hızla uzaklaşmaktaydı. Emily'nin 14 Haziran'daki cenazesi aralarında Mary Woods'un da bulunduğu WSPU, Kadınların Sosyal ve Politik Birliği tarafından düzenlendi. Binlercesi süfrajete, on binlerce kadın Londra caddelerindeki cenazeyi sessiz, şık ve zarif bir çığlığa dönüştürdü. Öldüğü gün Emily W. Davison sadece 41 yaşında idi.

FEMİNİST FELSEFENİN DOĞUŞU

Süfrajeterler büyük oranda orta ve üst sınıftan gelen kadınlardı. Biraz da bu sebepten dolayı, I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla süfrajeter hareketi geriye çekildi, eylemlerin çoğu son buldu. İngiltere'de kadınların oy hakkına kavuşması ise ancak savaştan çok sonra, 1928 yılında mümkün oldu.

Kadınlara oy hakkı tanıyan ilk ülke Yeni Zelanda olsa da o dönemde orada gerçekleşen olaylar dünyanın geri kalanını çokça etkilememiştir.

1909'da, Avustralya'da, kadınlar ilk kez oy kullanmak üzere sandığa gitti. Kadınlara seçme hakkı, Almanya ve Sovyetler Birliği'nde 1917 – 1918 yıllarında sos-

yalist devrimin sonucunda, Amerika ve Büyük Britanya'da aynı zamanlarda savaş döneminde kadınların ülkeye olan katkılarından dolayı ödül olarak verildi. Fransa ve İtalya gibi diğer ülkeler ise kadınlara seçme hakkını II. Dünya

Savaşı'nın sonunda vermeye başladı. İlk dalga olan süfrajeterlerin girişimleri son bulup da genel anlamda seçim haklarının yürürlüğe girmesinden sonra kadın hareketleri durgunlaştı... Ta 1960'lı yılların sonuna dek... Ataerkillik ilişkiler üzerinde artarak kuramsallaşınca feminist felsefe ortaya çıkmış oldu.

Cumhuriyet kadınları

Kadın fırkası

BİZDE DURUM NEYDİ?

Zaman: 1900'ler, Yer: Osmanlı imparatorluğu

Bu topraklarda da İngiltere'deki gibi bir kadın hakları mücadelesi verildi mi?

Kadınların mücadelesi her ülkenin kendi tarihsel, toplumsal, siyasal dinamiklerine göre biçim aldı. İngiltere; birey hak ve özgürlüklerine, demokrasiye beşiklik eden bir ülkeydi. Kadınların sosyal hayata, çalışma hayatına katılması, haklarını elde etmesi erken gelişti. Osmanlı'da da 1908'de kadınlar Meclis'in açılış görüşmelerini kafes arkasından da olsa izlemek istediler. Bu istekleri kabul olunmazsa eylem yapacakları tehdidini bile savurdular. 1913'te, Meşrutiyet'in ilan tarihi olan 10 Temmuz'un yıldönümüne 'erkeklerin milli bayramı' dediler ve şöyle isyan ettiler: "Kanun ile temin edilen hukukumuz neden gasp ediliyor? Yoksa insanlar kelimesinin kapsamında kadınlar hariç midir?" 1800'lerin ortasından itibaren dergiler çıkarıldılar, dernekler kurdular. Cumhuriyet'in ilanından hemen sonra bir kadın partisi bile kuruldu. Ancak Seçim Kanunu'nda yer alan "Her erkek Türk seçme seçilme hakkına sahiptir" ifadesi nedeniyle resmîyet kazanmadı, derneğe dönüştürüldü.

Tarih kitaplarında Türkiye'nin kadınlara seçme ve seçilme hakkını ilk veren ülkelere biri olduğu yazar. Bu doğru mu?

- Geç tanıyan bir ülke değil. 1930'da yerel seçimlerde seçme hakkını kazandı. 1934'te ise milletvekili seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı tanındı.

Direnen kadınlar...

* Fatma Aliye (1862-1936)- ilk kadın romancı ve felsefecilerden. Cemiyet-i İmdadiye Derneği'ni kurdu. Kadınlara Mahsus Gazete'de yazılar yazdı.

* Yaşar Nezihe (1880-1971)- Kadınlar Dünyası dergisi kadınlara peçelerini çıkarma kampanyasına öncü olarak peçesiz fotoğrafını yayımladı. Yaşar Nezihe, babasından gizlice sadece bir yıl okula gidebilmiş. Daha sonra zorla evlendirilmiş. Kocasını üstüne kuma getirince üç çocuğuyla evi terk etmiş.

* Nezihe Muhittin (1898-1958)- Kadınlar Halk Fırkası'nın kurucusu, yazar. Üç kere evlenmiş, hep kendi soyadını kullanmış.

Prof. Dr. Serpil Çakır, İstanbul Üniversitesi, 'Osmanlı Kadın Hareketi' yazarı^[5]

SON SÖZ

Emmeline Pankhurst'u yâd ederken satırlarımı, bugünümüzde bile kadın - erkek eşitliğinin fitrata aykırı sayıldığı ülkemin yalnız ve güzel kadınlarına ithaf ediyorum.

KAYNAKÇA:

* "Suffragette"- "Diren! Zamanı geldi". Sarah Gavron yönetmenliğindeki Ocak 2016'da gösterime giren tarihi bir dram. Başrollerinde Carey Mulligan, Helena Bonham Carter, Meryl Streep.

DİPNOTLAR:

^[1] Emmeline Pankhurst 1903 yılında Birleşik Krallık'ta radikal kadın hareketi olan, ilerleyen yıllarda ise protestolar ve açlık grevleriyle dikkat çeken Kadınların Sosyal ve Politik Birliği'ni (Women's Social and Political Union/WSPU) kurmuştu. Kızı Christaber Pankhurst da kadınların seçme ve seçilme hakkı için savaştan önder süfrajeterlerden biri olmuştur. Süfrajeterlerin yitirdiği diğer bir tabu ise açıkça kamu alanında sigara kullanmalarıdır. O dönemde kamu alanında sigara kullanmak, sadece erkeklere verilen bir imtiyazdı ve kadınlara bu isteklerinin haksız olduğu kabul ettirilmeye çalışılıyordu.

^[2] Emmeline Pankhurst'tan dizele: <http://www.azquotes.com/quote/1035250>

^[3] Geleneksel Japon savunma sanatı. Samurayların silahlarını kullanmadıkları zaman baş vurdukları tekniklerden oluşmuştur.

^[4] Michel Kimmel: "Why gender equality is good for everyone – men included" ("Neden cinsiyet eşitliği herkes için iyidir - Erkekler dahil"); Konferans; Mayıs 2015; TEDWomen Sosyolog Prof. Michael Kimmel, "Angry White Men" (Kızgın Beyaz Erkekler), "Manhood in America" (Amerika'da Erkeklik) kitaplarının yazarı. Dünyada, erkekler ve erkeklik konusunda önde gelen bir araştırmacı yazar.

^[5] Güliz Arslan; Söyleşi; "Türkiye'nin İlk Direnişçi Kadınları"; Hürriyet Kelebek; 16 Ocak 2016 <http://www.hurriyet.com.tr/turkiyenin-ilk-direnisci-kadinlari-4004125> ■

Sinematek Soru bizizim Yollarmız

Bir sohbet sırasında bizim kuşağın sinema altyapısını Sinematek'ten edindiğini anlatırken yaşı ellinin altında olanların Sinematek'i hiç bilmediklerini fark ettim. Yıllarca sinema yaşayıp sinema solduğumuz, sinemayı tanıyıp öğrendiğimiz, adını neredeyse sinema ile özdeş saydığımız, dernekler kanunu uyarınca 18 yaş altı üye alınamayan bu kurumun 12 Eylül 1980 hareketinin ardından kapatılmış olduğunu anımsayınca üzülerек de olsa nedenini kavradım.

sinematek

Geçenlerde sevgili dostum Yakup Barokas, Şalom gazetesinde Sinematek anılarına değinerek gençlik yıllarımı yeniden yaşattığında, genç - yaşlı birkaç neslin kültürel yaşamına yirmi yıl süre ile damgasını vuran "Sinematek Yılları"nın hepten unutulmasına yüreğim elvermedi. Bu yazı birkaç ay gecikmeyle de olsa Sinematek'in 50. yaşını kutlamaya da vesile olsun istedim.

"Cinémathèque", Fransızca bibliothèque / kütüphane sözcüğünden türetilerek bibliothèque'in her türlü yazın ürününü toplamak, arşivlemek, korumak ve istenildiğinde ilgililere sunmak amacının sinemaya yönelik karşılığı olarak, büyük olasılıkla Cinémathèque Française / Fransız Sinematek'i'nin kurucusu *Henri Langlois* tarafından Fransızcaya kazandırılmış bir terim.

Oscar ödüllü Henri Langlois

Sinematek deyince, 5 yaşında ailesiyle Fransa'ya göç etmiş olan 1914 İzmir doğumlu *Henri Langlois*'nin adını anmamak imkânsız. Çocukluğundan beri eski sinema filmlerini toplayan *Langlois*, 1935'de Cercle Du Cinéma'nın, 1936'da Cinémathèque Française'in kurulmasına önyak olmuş. Tüm yaşamını sinemaya adanmış bu efsane adam, Cinémathèque'in genel sekreteri (Fransızların ilginç tanımlamaları var. Adam Sinematek'in kayıtsız şartsız tek yöneticisi, konumu ise genel sekreter) olarak dünyanın en büyük sinema arşivini oluşturmuş, kimi filmlerin dünyanın dört bir tarafına dağılmış kopyalarını ısrarla arayıp bir araya getirmiş, arşivini II. Dünya Savaşında işgalcilerden korumayı başarmış, Paris sinemalarına genç sinemacılar için bir okul işlevi gören gösteriler düzenlemiş, çağcıl sinemanın en önemli akımlarından *Nouvelle Vague / Yeni Dalga*'nın gelişimine büyük katkılarda bulunmuş. 1964 yılında sinemaya katkılarından dolayı özel bir Oscar ödülü alan *Langlois*, Türk Sinematek'i'ne kuruluş aşamasında büyük destek vermiş,

**Henri Langlois,
Cinémathèque
Française'in
kurulmasına önyak
olarak, dünyanın
en büyük sinema
arşivini kurdu**

kurulduktan sonra gösteriler için çok sayıda film göndermiş. Özgürlükçü tutumundan hiçbir zaman taviz vermediğinden Fransız Hükümetinin ciddi mali desteğini göz ardı ederek dönemin Milliyetçi Kültür Bakanı *André Malraux* ile ters düşmüş, 1968 Şubat'ında bizzat bakan tarafından görevden alınmış. Olay önce Fransa'da, sonra dünya çapında sert tepkilere yol açmış ve *Malraux* aynı yılın Nisan ayında *Langlois*'yi, 1977'deki ölümüne dek başında kalacağı görevine iade etmek zorunda kalmış. *Langlois* 1972'de Paris'de Chaillot Sarayında Cinémathèque'e bağlı bir sinema müzesinin kurulmasına ön ayak olmuş, kurumun taşrada düzenli film gösterilerini başlatmış ve Chaillot Sarayını Cinémathèque'in Paris'te düzenli gösteri merkezi haline de getirmiş.

Türk Sinematek'inin ilk adımları atılıyor

Televizyonun henüz evlerimize girmediği o yıllarda Türk Sinematek'i "yerli ve yabancı, eski ve yeni filmleri, bu filmlerle ilgili dokümanları toplamak, araştırmak, korumak ve yaymak" amacı ile çeşitli sanat ve bilim dallarından 15 kişi tarafından 25 Ağustos 1965'de kuruldu. Çağcıl düşünce ve kültürümüzün bu 15 saygın ve aydın kişisinin, artık aramızda olmayanları rahmetle anarak bir kez daha alfabetik sıra ile bir araya getirelim: *Aziz Albek - Adnan Benk - Adnan Çoker - Cevat Çapan - Hüseyin Baş - Macit Gökberk - Muhsin Ertuğrul - Mazhar Şevki İpşi*

Onat Kutlar

roğlu - Nijat Özön - Onat Kutlar - Sabahattin Eyüboğlu - Semih Tuğrul - Şakir Eczacıbaşı - Tunç Okan - Tunç Yalman. Derneğin ilk Yönetim Kurulu Başkanı sinema yazarı Semih Tuğrul'du. Başkanlığı 1965'de devralan Şakir Eczacıbaşı bu görevi, 1975'e kadar yürüttü. Derneğin yöneticiliğini, askerlik hizmetini yaptığı 1967 - 1969 dönemi dışında, 1965'den 1976'ya değin Onat Kutlar yaptı. Onat'ın ayrılmasından sonra yerini alan, salonsuzluk ve parasızlık sorunları ile boğuşmak zorunda kalan Vecdi Sayar'la, iki yıllık aradan sonra 1978'de gösterileri tekrar başlatılabilmek için insanüstü çaba sergileyen Ahmet Sezerel'in hakkını yemeyelim ama bizim kuşak için Sinematek Yılları, Onat Kutlar yıllarıdır.

Onat Kutlar yılları

Sinema tarihinin en önemli yapıtları ile çağcıl sinemanın seçkin örneklerinin Türkiye'de ilk kez gösterildiği, açık oturum, seminer, kurs ve konferansların düzenlendiği, üyelerin konuk yabancı sinemacılarla tanışıp tartışabildiği, sinema bilincinin, sinema kültürünün yeni yeni yaygınlaşmaya başladığı, film, fotoğraf ve yayın arşivlerinin oluşturulduğu, sinemanın aşkla, coşku ile tutku ile yaşam tarzımız haline geldiği yıllar... "Yerli film"lerin küçümsendiği dönemde, Türk Sinemasının geniş ret-

Cevat Çapan

Muhsin Ertuğrul

Nijat Özön

Şakir Eczacıbaşı

rospektiflerle tanıtıldığı, eski ustalarla genç sinemacılara toplu gösteriler düzenlediği, siyasi ortamın elverişsizliğine rağmen bu gençlerden Yılmaz Güney'in, neredeyse bütün filmlerinin peş peşe gösterildiği yıllar... Şişli ile Bomonti arasında 60'lı yıllarda İstanbul'un gözde semtlerinden olan Sıracevizler uzanır. Bir zamanlar bu semtin aynı adı taşıyan ana caddesinde bir Kervan Sineması vardı. Son dönemlerde varlığını kereste deposu olarak sürdüren bu sinemada *Tarkan*, *Kara Murat* v.s. filmleri gösterilirdi.

Sinematek ilk film gösterilerine haftada 2 kez 18 matinesini kiralamıştı. Kışın yağışlı günlerinde salonun merkezindeki 8-10 koltuk hep boş kalır, bu en güzel yerlerde bütün ihtişamıyla koca bir çamaşır leğeni, tavandan akan yağmur sularını toplardı. Projeksiyon makinesi eskidi; ses düzeni, görüntü kalitesi ile yarışacak kadar kötüydü; ama ne gam!

1965 Ekim başlarında Sinematek'te izlediğim ilk film *Agnés Varda*'nın "*Cleo de 5 a 7 / 5'ten 7'ye Cléo*" filmi oldu. Kanser olduğunu / olabileceğini öğrenen bir şarkıcının düzenli ve güvenceli yaşamından çıkıp Paris sokaklarında maksatsız gezintisini, Cezayir savaşına katılmak üzere olan genç bir askerle tanışmasını ve ne olursa olsun yaşama yeniden umutla sarılışını anlatan bu etkileyici aşk ve ölüm şiirinin en önemli özelliği Cléo'nun saat 5 ila 7 arasında yaşadığı 90 dakikalık sürecin, filmin süresi olan 90 dakika ile eş

Sinematek'in kuruluş dönemi, (ortada) Onat Kutlar, sağda Jack Şalom

zamanlı verilmesiydi. "Cléo" Sinematek'te tüm önemli yapıtları ile tanyacağımız, o dönemin çağcıl akımı Yeni Dalga sinemasının gösterime giren ilk filmlerindendi. Hemen peşinden Agnès Varda'nın bir erkeğin iki kadını sevmesinin olanaksızlıkları üzerine son filmi "Le bonheur / Mutluluk" geldi. Sinematek bir yandan doğu bloğu ve uzak doğu gibi hiç tanımadığımız ya da çok az tanıdığımız ülke sinemalarını, bir yandan da dünya sinemasının tüm klasiklerini tanıtırken Henri Langlois'nun desteği ile Yeni Dalga ve Genç Fransız Sineması toplu gösterilerini yıllarca sürdürdü.

Sinematek'in ilk filmi

Onat Kutlar:

"Ben sinemadan anlamam"

Neyse ki, Sinematek'in son yıllarında rahmetli Hasan Ali Ediz eline mikrofonu alıp Rus filmlerinin simültane çevirisine başladı da, Sergey Bondarçuk'un 427 dakikalık "Voyna i mir / Savaş ve Barış"ını az buçuk anlatarak izleyebildik.

Mizoguçi'nin "Ugetsu Monogatari / Yağmurdan Sonraki Bulanık Ayın Masalları" filmi seyrediyoruz. Bilmediğimiz bir dilde, tanımadığımız bir evvel zamanda geçen bir hayalet hikâyesi... Müthiş "renkli" ve etkileyici siyah-beyaz bir görsel şiir! O zamana dek izlediklerimizden o kadar değişik, o kadar heyecan verici ki, film arasında herkes Onat'ın etrafına toplanıp bir şeyler soruyor. "Bir dakika" diyor Onat, "Size bir hikâye anlatacağım.

Yabancılara kapalı ve geleneklerine aşırı bağlı bir bric kulübünde dört arkadaş, haftada iki kez büyük bir sessizlikle üç saat bric oynarmış. Bir gün kulüpte ilk kez gördükleri bir bey yanlarına gelip oyunu seyretmek için izin istemiş. Durum alışılmadık, ancak kendini Mr. Jones diye tanıtan kişi o kadar düzgün ve nazıkmış ki, isteğini reddedememişler. Mr. Jones üç saat süre ile ağzını bile açmadan oyunu dikkatle izlemiş. Bir hafta sonra tekrar yanlarına geldiğinde onu memnuniyetle buyur etmişler. Yıllar geçmiş, bizimkiler haftada iki kez bric oynar, Mr. Jones da hiç aksatmadan gelip seyredermiş. Yirmi yıl sonra ilk kez oyunla ilgili bir tartışma çıkmış. İş nerdeyse kavgaya dökiülyormuş ki, aralarından biri,- arkadaşlar, demiş, sinirlenmeye gerek yok! Yirmi yıllık dostumuz Bay Jones bize hakemlik etsin! Hepsini Bay Jones'a yönelmiş; 'Aman beyler, demiş Jones, bana hiç sormayın! Ben bric bilmem!'

Siz de bana sormayın" diye gülererek devam ediyor sevgili Onat, "Ben sinemadan anlamam!"

O günler, nerdeyse tüm yaşamını sinemaya adanmış, sinemayı eğitmenlerine bile öğretecek kadar iyi bilen birinin büyük bir alçakgönüllülükle, cehaletimizi bize mazur göstermekteki inceliğine hayran olmuştuk! Onat'ın bize ne denli önemli bir ders verdiğini, sanatın ve estetiğin anlaşılabilmesinde kuramlar ve açıklamaların yetersiz olduğunu, kişinin ancak algıladıklarının kendi bilgi, düşünce ve duygu dağarcığında damıtılarak kendine mal etmesiyle gerçek güzelliğe ulaşabileceğini, bunun için de ciddi bir kişisel çaba göstermek gerektiğini bir çırpıda, bir tek fıkra ile anlatmış olduğunu çok sonra fark ettik. Nurlar içinde yat sevgili dostum!

Flamanca altyazılı Japon filmleri izliyoruz

Yedi Samuray filmi

Yıl 1966. Sinematek ikinci yılını kapsamlı bir Japon Sineması Toplu Gösterisiyle açıyor. O dönem izleyicisinin, ticari gösterime giren "Rashomon" sayesinde tanıdığı tek uzak doğulu yönetmen Akira Kurosawa. Gösterilerde bu büyük ustanın "Yedi Samuray", "Yaşamak", "Yojimbo" ve Shakespeare'i sinemalaştırma çabalarının belki de en başarılısı, olağanüstü Macbeth uyarlaması "Kanlı Taht"

gibi erken dönem başyapıtlarının yanında, Yasujiro Ozu, Kenji Mizoguçi gibi adını ilk kez duyduğumuz çok önemli sinemacıları da tanıyacağız. Filmler özgün dilinde, çoğunda altyazı yok, henüz fotokopi olmadığı için, elimizde sarı teksir kâğıdına basılmış senaryo özetleri, beyazperdede gördüklerimizi anlamaya çalışıyoruz. Sinemanın büyüsunü keşfetmenin belki de en güzel yolu bu. Konuşmaların film müzi-

ğinin bir parçası olarak algılandığı, görüntüleri plan plan, sekans sekans çözümlenerek filmi yeniden yaratmak zorunda kaldığımız bir izleme yöntemiymiş bizimki. Filmler başka ülke sinemateklerinden veya sinema kulüplerinden temin edildiği için bu sorun yıllarca süregeldi. Alt yazılı da başka bir âlemdi! Flamanca alt yazılı Japon filmleri mi izlemedik, Japonca alt yazılı Sovyet filmleri mi?

Sessiz filmleri tercih bile ediyoruz

Aynı yıl sinemanın geçmişine doğru uzun bir yolculuğa çıkıyoruz. Sessiz sinemanın ilk örneklerini, *Méliès*'in filmlerini, *Charlie Chaplin*'leri, *Buster Keaton*'ları, *Ayzenştayn*'ın "Potemkin Zirhlisi"ni, *Carl Theodor Dreyer*'in olağanüstü "Jean D'Arc'ın Çilesi"ni izliyoruz. Neredeyse tamamı yakın çekimlerden oluşan film *Jeanne D'arc*'ın duruşmalarının son safhalarını ve idamını anlatıyor. Eller, giysiler, haçlar ve yüzler... *Jeanne D'Arc*'ı canlandıran *Renée Jeanne Falconetti*'nin yüzü en çok görüleni... Fiziksel acıyı ve iman gücünün verdiği huzuru aynı anda bu

kadar mükemmel verebilen başka bir yüz olamaz! *Dreyer* bu olağanüstü anlamlı yüzü çevreleyen bütün diğer kişiliklere ve dekorlara da olayın metafizik derinliğine doğrudan ulaşan olağanüstü bir yalınlıkla yaklaşıyor ve hem mermerden yontulmuş hem ışık kalıbında dökülmüş gibi duran film, kusursuzluktan ağlatacak kadar etkileyici bir şölene dönüşüyor... Alt yazı(sızlık) sorunu klasiklerin izlenmesini kolaylaştırıyor, sessiz filmleri tercih bile ediyoruz!

Ardından Sovyet Sineması'ndan ör-

nekler geliyor. Sovyet diyorum çünkü Rus sinemasının yanında Polonya, Çekoslovakya ve Macaristan sinemalarını da keşfediyoruz; hem de yepyeni ürünleri ile. *Roman Polanski*'nin, *Andrzej Wajda*'nın, *Jiri Menzel*'in ilk filmlerini, "Güneş ve Gölge" ile *Rangel Valçanov*, "Yolcu" ile *Andrzej Munk* ve "Cehennemde iki Haftaym" ile *Zoltan Fabri* izliyor. *Laurance Olivier*'nin Oidipus kompleksi etkisinde, ruhbilimsel, nerdeyse latent (gizli seyreden) eşcinsel "Hamlet" uyarlamasını, *Grigori Kozintsev*'in haksızlıklara, cinayetlere ve baskılara başkaldıran çağcıl "Hamlet"iyle karşılaştırıyoruz. *Ayzenştayn*'ın "Alexandr Nevski" sini ve en kusursuz başyapıtı "Korkunç İvan 1 ve 2"yi seyrediyoruz.

Yine Fransız Sineması. Önce klasiklere dönüp *Sacha Guitry*'nin, *René Clair*'in, *Jean Renoir*'in filmlerine geçiyoruz. Sonra *Yeni Dalga*'dan *Godard*'ın "Pierrot le Fou" ve "Alphaville"i.

Yalnız bunlar mı? Biz o yıllarda tüm akımları ile İtalyan Sinemasını, *Bunuel*'inden *Saura*'sına İspanyol Sinemasını, İskandinav Sinemasını ve özellikle *Ingmar Bergman*'ın o güne dek çevirdiği bütün filmlerle İsveç Sinemasını ve daha neleri, kimleri izledik.

sinematek derneği gösterileri

ekim 1967 programı

SERGHEI MIHAILOVITCH EISENSTEIN

BRONENOSETZ POTEMKİN
POTEMKİN ZIRHLISI

16 Ekim Pazartesi	Kervan Sineması 18.45
17 Ekim Salı	Kervan Sineması 18.45
18 Ekim Çarşamba	Kervan Sineması 18.45
20 Ekim Cuma	Kervan Sineması 21.30

1925 S. S. C. B.

(1958'de şimdiye değin çevrilmiş en iyi film seçildi)

Sessiz sinemanın bir diğer örneği Charlie Chaplin filmi

Sinema eşlikçisi piyanist

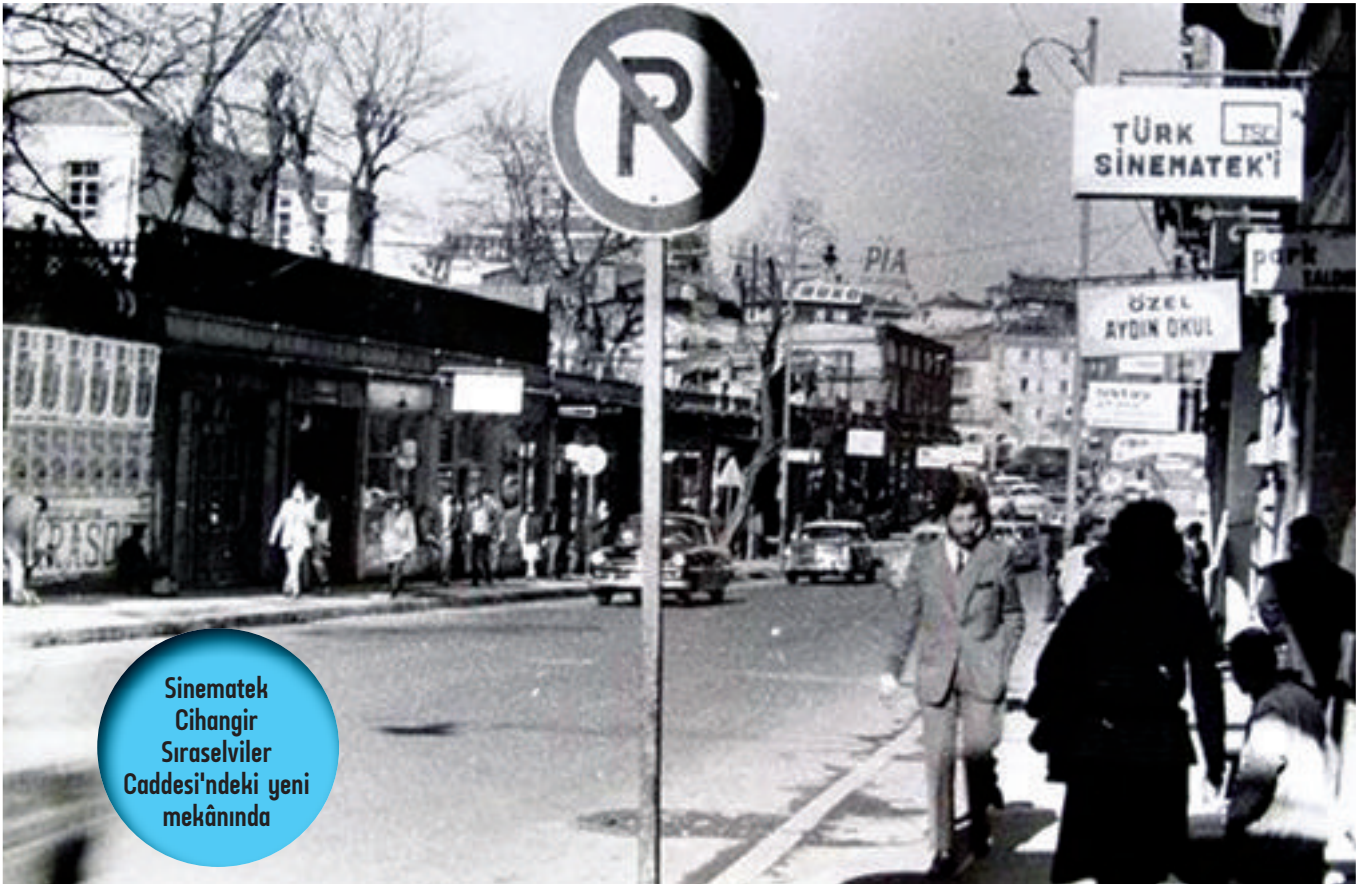
Küçük sinema salonu tıklım tıklım dolu. Filmin başlamasından birkaç dakika önce, giysilerinin azıcık modası geçmiş de olsa, kırk yaşlarında şık, zarif, incecik bir kadın, ekranın sol alt tarafına yerleştirilmiş piyanoya yöneliyor. Oturup taburesini düzeltiyor, notalarını özenle diziyor, piyanonun kapağını açıyor ve ilk akortlarla beraber ışıklar sönüp film başlıyor. Sadece bir piyanist değil bu kadın; o bir "sinema eşlikçisi." Henüz sesli film icat edilmediği için, filme sesini veren insan o... Bir gözü notalarında, bir gözü oynamakta olan filmde ekrandaki görüntüyü müzikle tanımlamaya, tamamlamaya çalışıyor.. Kimi zaman seyirciyi az sonraki acı olaya hazırlayan trajik notalar, kimi zaman kahkahalarımıza eşlik edecek eğlenceli nağmeler, kimi romantik anların altını çizen duygusal melodiler parmaklarından piyanoya, piyanodan ekrana ve ekrandaki görüntü ile birleşerek seyircinin kalbine akıyor. Otuzlu yılların bir sinema salonunda değiliz. Sıraselviler' de kendi salonuna

Sinema eşlikçisi, henüz sesli film icat edilmediği için, filme sesini veren kişiydi

geçtiğinden beri, Sinematek'te sessiz filmler, çevrildikleri yıllarda olduğu gibi, piyano eşliğinde gösteriliyor... Bir yandan sessiz ve sesli neredeyse tüm yapıtları ile *Charlie Chaplin* ile *Buster Keaton*, diğer yandan bütün filmleriyle *Jacques Tati* ve gerçeğin

bazen kurmacadan da şaşırtıcı olabileceğini bir kez daha hatırlatan nefis bir kara mizah başyapıtı, *Mikhail Romm*'un şaşırtıcı Sovyet belgeseli "*Sıradan Faşizm*." Gülmecenin ne menem ciddi bir iş olduğunu öğreniyoruz bunların sayesinde.

Sinematek Cihangir Sıraselviler Caddesi'ndeki yeni mekânında

Peşinden, çok taklit edilmiş hiç erişilememiş son filmi "Jules et Jim / Jül ve Cim"le François Truffaut. Birinci Dünya Savaşı sırasında geçen ve o dönem için çok aykırı gelen bu şaşkırtıcı üçlü aşk hikâyesi, sinemanın en büyük kadın oyuncularından Jeanne Moreau'yu Oscar Werner ve Henri Serre ile karşı karşıya getiriyor.

Sonra kendimizi ölümle satranç oynarken buluyoruz. İsveçli büyük usta Ingmar Bergman bu kez tüm yapıtlarıyla Sinematekte: "Yüz", "Yedinci Mühür", "Yaban Çilekleri", "Sessizlik", "Bir Yaz Gecesi Güllümsemeleri", "Aynanın İçinden", "Persona", "Yüz Yüze" ve diğerleri...

İsveç'ten İtalya'ya geçiyoruz. Sinemanın gelmiş geçmiş en büyük esteti (en güzel sanatsal ürünü) Luchino Visconti, Postacı Kapıyı İki Kere Çalar romanının beklenmedik ve de en başarılı uyarlaması "Osessione", "Beyaz Geceler", "Rocco ve Kardeşleri" ve "Il Gattopardo / Leopard" ın nihayet kesintisiz orijinal kopyaları ile, hâlâ erişilememiş o olağanüstü sinema dilinin ilk örnekleri ile karşımızda. Elimizdeki teksirleri bile unutup Visconti'nin büyüüne kapıldığımızda bu dahi sinemacıyı özgün dilinde anlamak için İtalyancayı öğrenme sözü veriyorum kendime. Bu sözümü, geç de olsa 17-18 sene sonra tutabileceğim.

Şiir, öykü, deneme, tiyatro alanında yaptığı çalışmalar kendisine yetmediğinden, 43 yaşındayken, genç neslin en önemli İtalyan yazarı sayıldığı-

yıllarda sinemaya atılan başka bir İtalyan, Pier Paolo Pasolini, "Matya'ya Göre İncil", "Mamma Roma" gibi ilk filmleri, Hıristiyanlık ile Marksizmi harmanlayan, burjuvaziye, Tanrı-insan ilişkilerini, ahlâk sorunlarını bir büyütecini merceğinden incelercesine eleştiren son başyapıtı "Teorema" ve henüz yeni başladığı üçlemenin ilk halkası "Decameron" ve ile Sinematek'in misa-

firi oluyor. Birkaç yıl sonra üçlemenin geri kalanını ve hunharca bir cinayete kurban gitmeden önce çektiği son başyapıtı "Salo ya da Sodom'un 120 günü"nü de izleyeceğiz.

İtalyan Sinemasının o dönemdeki diğer genç temsilcilerine gelince, onlar da "Cezayir Savaşı" ve "Quemada" ile Gillo Pontecorvo, ilk dönem filmlerinden son yeni yapıtlarına Fellini ve Antonioni.

Sinematek için zor yıllar

Yöneticilerinin tüm çabalarına karşın, bir yandan salonsuzluk ve parasızlık, diğer yandan siyasal ortamın giderek artmakta olan faşizan tutumuna karşı ayakta kalmaya çalışan Sinematek için artık zor yıllar başlamıştı. Birkaç yıl daha direnmeyi sürdürdükten sonra, mezarında bile rahat etmeyeceğinden emin olduğum Marmarisli ressam bozuntusu bütün dernekleri kapattığında da tarihe karıştı.

Ama Sinematek'te oluşan dostluklar, aşklar, arkadaşlıklar hep devam etti. Aşklar deyince kişisel anılara dalmak mümkün değil. 45 yıllık eşimle bir arkadaşın arkadaşı olarak 47 yıl önce Sinematek ortamında tanıştığımı, eşimin karnı burnunda hâmile haliyle Pontecorvo'nun "Quemada"sına

yetişmek için koşturmasını tabii ki unutamam.

İşte böyle geçti bizim sinema içip, sinema yiyip, sinema yaşadığımız Sinematek yılları! Her gösterisi estetiği, yaşamı ve kendimizi yeniden keşfettiğimiz bir tören olan Sinematek aslında bizim asıl yaşadığımız yerd. "İnsan mutlu iken mutlu olduğunu fark etmez" der Orhan Pamuk, Kar'da... Ben de şimdiki, yarım yüzyıl sonra fark ediyorum, bize bir zamanlar doğal gelen o yıllarda ne kadar mutlu olduğumuzu...

Sinematek kardeşlikleri yıllarca sürdü... Sokakta karşılaştığımız her Sinematek'li ile bir bakışma, bir gülümseme bizi anında o tutkulu yıllara geri götürdü! En yakın dostumuz olarak kalan ve anlamsız bir saldırı sonrasında genç yaşta yitirdiğimiz sevgili Onat için ise, onu Teşvikiye Camii'nde son yolculuğuna alkışlarla uğurlarken Sinematek'in nerdeyse tüm üyelerinin katıldığı son ve en görkemli toplantısını yaptık. ■

ROYAL CITY DENT

GÜLÜMSEYİN ÇÜNKÜ BUNU HAKEDİYORSUNUZ

Royal City Dent, sadece Türkiye 'de değil uluslararası alanda da hizmet vermektedir. Dünyada gelişmekte olan tedavi uygulamaları ile bilimsel yayınları yakından takip eden kliniğimiz ile sizlere nitelikli tedavi yöntemleri sunmaktadır.

KLİNİĞİMİZDE,

- Smile Design
- İmplant tedavisi
- Lamina kaplamalar
- Hareketli protezler
- Valplast protezler
- Zirkonyum ve porselen köprüler
- Diş taşı temizliği
- Diş beyazlatma
- Kanal tedavisi

BRILLIANCE-VENEER

Doğal görümlü yeni nesil Brilliance-Veneer, dişlerinizde; hiç bir madde kaybı olmadan, dişlerinizin yeniden parlamasını sağlayarak estetik bir görünüme kavuşturur. Özellikle kırılmış, düzensiz ve renklenmiş dişler için Brilliance-Veneer mükemmel bir çözümdür. Sonunda, her zaman sahip olmak istediğiniz gülüşe kavuşacaksınız.

Cerinate-Ceramic patentli olan Brilliance-Veneer çok dayanıklı olup, gelişmiş bir teknoloji ile üretilmiştir.

Bu yenilikçi Brilliance-Veneer sadece Amerika ve Liechtenstein'deki Cerinate Smile Design stüdyolarında hazırlanmaktadır.

Smile4Life Est. 20 yılı aşkın süredir bu teknik üzerinde klinik olarak çalışıp Brilliance-Veneer'ı hayata geçirmiştir. Diş hekiminizi yalnızca iki veya üç seans ziyaret sonrasında mucizevi sonuçlara ulaşabilirsiniz.

OLABİLDİĞİNCE İNCE PARLAKLIK!

Hafta içi her gün 09.00-18.00 / cumartesi 09.00-13.00 saatlerinde hizmet vermektedir. Pazar günleri kapalıyız.

Adres: Halaskargazi Cad. Kuran İş Merkezi Kat 2 Şişli/ İstanbul
Tel: 0212 230 80 26-27 ♦ www.royalcitydent.net

ROYAL CITY DENT

ROYAL CITY DENT

GÜNDEM

İsak BEHAR

ESKİ BİR SEFARAD KENTİ: PORTO

Gelecekte geçmişe davet

2009 senesine kadar Portekiz'in sağ görüşlü politikacısı Ribeiro e Castro'nun 16. yüzyılda ülkesinden sürülen Yahudilere yönelik herhangi bir ilgisi yoktu. Bu durum Castro'nun Facebook'ta bir hesap açmasıyla değişti. 60 yaşındaki meclis üyesi ve gazeteci Castro, Facebook üzerinden birçok Sefarad Yahudi'si ile bağlantı kurdu. Bu Yahudilerin ataları, 1536 senesinde Portekiz engizisyonu sonrası birçoğu ülkeden zorla sürülen yüzbinlerce kişilik Yahudi Cemaatinin üyeleri idi. Facebook üzerinde gerçekleşen bu tanışmalar en sonunda tarihi bir haksızlığı giderme girişimine dönüştü. Ribeiro e Castro için bu tarihi haksızlığı giderme Portekiz'den sürülenlerin soyundan gelen Yahudilere vatandaşlık hakkı verilmesi için bir yasanın çıkarılmasına öncülük etmekle başlıyordu. Söz konusu yasa önergesi 2013 Nisan ayında Portekiz parlamentosunda oybirliği ile kabul edildi ve resmi gazetede yayımlanarak Portekiz'i Yahudilere yönelik Dönüş Yasası'na sahip bir ülke yaptı.

Şalom Gazetesi, 17 Temmuz 2013

Porto Yahudi Cemaatinin, Türkiye'deki Sefaradlar ile ilgili çalışmaları için yetkilendirdiği Fahri Temsilcisi Ceyda Habib Metin, ekim ayındaki "Portekiz vatandaşlığı bilgilendirme toplantısı"nda müjdeyi vermişti. Porto cemaati Türkiye'den 80 kişilik bir grubu 28 Ocak tarihinde "Shabbaton"* buluşması için Porto'ya davet ediyordu. Tek yapılacak olan, ilk seksen kişi arasına girmek için bir an evvel *Valya Tur*'a ismini yazdırmak ve Porto'ya bir uçak bileti satın almaktı. Geriye kalan

yemek, konaklama ve ulaşım masraflarını kendileri karşılıyordu. 28 Ocak Perşembe sabahı uçağa bindiğimizde davet gerçek olmuş, Türkiye Hahambaşısı Rav İsak Haleva ve eşinin de katılımıyla hep beraber Porto'ya uçuyorduk. Beş saate yakın bir uçuş sonrası, havaalanında bekleyen otobüslerimize binerek konaklayacağımız Hotel da Musica'ya ulaştık. Küçük bir karşılama kokteyli masası bizi bekliyordu. Otelin 'Kaşer servis' yapmaya yetkili olduğunu söylemeye gerek yok sanırım. Porto cemaati ile buluşmanın ertesi

sabah gerçekleşecek olması, herkese serbest bir akşam fırsatı sağlamıştı. Sonraki iki gün, programın çok yoğun olacağını bilen herkes, valizini otele bırakır bırakmaz kendini Porto'nun bağrına bırakıvermişti. İşte o gece, sardalye balığına doydüğüm gecedir... Cuma sabahı beklenen buluşma 'Kadoorie Mekor Haim' Sinagogunda gerçekleşti. Porto Yahudi Cemaati, sıcak, samimi ve yaklaşık 350-400 kişiden oluşan bir cemaat. Gelecek olan tüm Sefarad'lara kucak açmayı vadediyorlar. En büyük beklentileri ise dua saatlerinde sinagogu daha kalabalık görmek... Bu nedenle, diğer ülkelerden de gelen davetli ve ziyaretçilerle tıka basa dolan sinagog 'Shabbaton' boyunca herkesin yüzünü güldürdü. Sabah duası, kahvaltı, Yahudi Müzesi ziyareti ve Michael Rothwell ile Amalia Pereira adlı konuşmacılardan, Portekiz Yahudi tarihi ve cemaatin mevcut durumunu içeren konuşmalar dinlendikten sonra otobüslerle şehir turuna çıktık. Porto şehri (Merkez), yaklaşık 350.000 nüfuslu. 1996 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirası listesine alınmış. Douro Nehri, şehrin ana arteri. Ribeira ve Gaia bölgelerini kavuşturan dört büyük köprüsü var. Küçük, sınıcsık, tarih dolu, gündüzü ayrı, gecesi ayrı

İsak Behar,
Kadoorie
Meor Haim
Sinagogu'nun
önünde

güzel bir lezzet ve şarap beldesi. Balık ve balıktan mamul yemekler restoranların ana menülerini oluşturuyor. Şehrin içinde mesafeler kısa. Yine de ulaşım için, metrosu, tramvayı, treni, otobüsü, taksisi var ve gayet pratik. Metropol kaosuna kendini kaptırmak istemeyenler için ideal yaşanılabilir bir şehir. Denizi hırçın. Bir Akdeniz değil de, Atlantik Okyanusu ülkesi olduğu gerçeğini gözden kaçırmamak gerek. Daha önce Portekiz'e gelmiş ve özellikle Porto'yu bir turist olarak çok beğenmiştim. Ancak itiraf etmem gerekir ki, şimdikiyle aynı yoğun duyguları yaşamamıştım. Atalarının kovulduğu ve yıllarca istenmediğin bir ülkeye tekrar vatandaşı olarak geri çağırılmak, bir sürü karışık düşünceyi de beraberinde getiriyor olmalı elbette... Bu kavram karmaşasını, Portekiz do-

ğumlu İngiliz vatandaşı Amalia Pereira büyük bir duygusallıkla izlediğimiz konuşmasında bakın ne kadar güzel ifade ediverdi.

"Ülkenin diktatör Salazar tarafından yönetildiği 1960'larda, Porto'ya 80 kilometre uzaklıkta, Portekiz'in en kuzey bölümündeki Minho'da 300 kişinin yaşadığı minik bir köy olan Varzeacova'da doğdum.

O dönemler Portekiz üçüncü dünya ülkelerinden biriydi adeta. Ülke kendi vatandaşlarını doyuramaz hale geldiğinde, toplu göçü engelleyen yasa kaldırılmış, böylece aralarında benim ailem de olmak üzere birçok aile kurtuluşu Avrupa'nın diğer ülkelerine gitmekte bulunmuştu. Ailem ben 6 yaşındayken Londra'ya yerleşti.

Katolik dinine mensuptuk, ancak büyük büyük annem cuma geceleri evin bodrumunda mum yakardı. En kıymetli müceheri, halen teyzemin taktığı bir Magen

David (Musa'nın mülhri simgesi) idi. Büyürken hem annemin hem babamın tarafından Yahudi atalarımın olduğunun bilincindeydim. Kripto Yahudi cemaatinin bir parçasıydık. Yahudiler 1492'de İspanya'dan yollandığında, büyük bir kısmı sınırı geçerek Portekiz'e gelmişlerdi. Çoğu kimliklerini saklamak ve dini vecibelerini yerine getirmek amacıyla ülkenin kuzeyindeki dağlık bölgede yerleşmişlerdi. Bitki, ağaç ve tarımla ilgili isimler almışlardı. Oliviera, Pereira, de Silva gibi.

Ben Londra'da hiçbir aidiyet duygusu olmaksızın büyümüştüm. Üniversiteye gittiğimde Yahudi cemaatine katıldım. Sonunda eve döndüğümü hissetmiştim.

Ait olduğum kişileri bulmuştum. İsrail'e iki aylık bir eğitim için gittiğimde du-

rumumu dünyadaki en önemli Alaha** bilginlerinden Rav Moshe Feinstein'a bildirdim. Gelen cevapta Alaha'ya göre Yahudi olmama rağmen, resmi bir din değiştirme prosedüründen geçmem gerektiği söyleniyordu. Böylece köklerime geri dönüş yaptım. Sonrasında eşim Adam ile tanıştım ve iki sene sonra onunla evlendim.

Eşimle dört ay önce Porto'ya geldik. Ve bir cuma gecesi orada mumları yaktım. Çok etkileyici anlardı.500 seneden daha fazla zamandır ailemde kimse açık açık mumları yakamamıştı. Orada kendimi şanslı ve kutsanmış hissettim. Zincirin eksik parçası adeta tamamlanmıştı.

Porto Yahudi Cemaati tarafından bu Shabatın için davet edildik. Cemaatin sıcacık tavırları ve misafirperverliğine hayran kaldık. Ve burada bu sinagogdayız. Doğum yerim olan Porto'da bir sinagogda alenen dua edebileceğim aklımın ucundan bile geç-

Konuşmacılardan
Michael Rothwell ile
Amalia Pereira

Sefer
Tora'nın
çoşkulu
 kabul töreni

Hahambaşı Rav
İsak Haleva, Porto'nun
onur konuğuydu

mezdi. Bu anları asla unutmayacağım..." Şabat gecesi duasından önce sinagogun, ilk Sefarad usulüne göre yazılmış Sefer Tora'sının (Tevrat) kabul töreni yapıldı. İngiltere'de hazırlanan gümüş muhafaza içindeki bu kutsal ve değerli eser, kendi Hint, eşi Brezilya asıllı, Porto'da tanışıp evlenerek cemaate katılan çok dindar Yahudi bir çiftin hediyesi olarak gelmişti. Düğünde gelin karşılar gibi, inanılmaz bir coşku, şarkılar, danslar ve dualar eşliğinde diğer Sefer Tora'ların yanına yerleştirildi.

Şabat gecesi duası, Porto cemaatinin uzun zamandır arzuladığı kalabalık bir katılımı, coşku ve huşu içinde yerine getirildi. Yüzlerde, bu beraberliğin yarattığı memnuniyet açık bir şekilde okunabiliyordu.

Sinagog çıkışı bütün davetlilerin katılımıyla Hotel İpanema'da çok keyifli bir Şabat akşamı yemeği yenildi. Menüde tabii ki Sefarad mutfağının Şabat gecesi (Cuma gecesi) üçlemesinden tavuk ve pilav ikilisi vardı. Eminim bu coğrafyada iyisi yetişebilseydi, sofrada mutlaka bezelye de olacaktı... Konakladığımız Hotel da Musica, sinagog, büyük yemek salonunun bulunduğu Hotel İpanema, hep yürüyüş mesafesinde seçilmişti. Böylece bu yerlere Şabat kurallarını çiğnmeden

Porto cemaatine mensup bir ailenin hediyesi olan yeni Sefer Tora, düğünde gelin karşılar gibi, inanılmaz bir coşku, şarkılar, danslar ve dualar eşliğinde diğer Sefer Tora'ların yanına gerleştirildi.

rahatlıkla yürüyerek gidilebilecekti. Şabat (Cumartesi) günü de Porto Cemaati ile davetliler arasında sabahtan başlayan aynı mutlu ve coşkulu birlik-telikler yaşandı. Hotel İpanema'daki öğlen yemeği menüsünde bu sefer tavuğun yerini, bildik üzere kuzu almıştı... Gün bitiminde, ertesi sabah (Pazar) tekrar sinagogda buluşulmak üzere huzur içinde ayrıldık. Gecenin devamı ise yine seyahat severler için bulunulmaz bir fırsattı. Ver

elini Porto diyen herkes, şehrin gezilecek ve görülecek yerlerine dağılmıştı bile...

Pazar artık dönüş günüydü. Sabah duası sonrasında, Porto cemaatinden ve davetlilerden kısa ve duygusal konuşmalar yapıldı. Türkiye davetlileri adına Hahambaşı Rav İsak Haleva ve Refik Habib, konuşmalarında davete ve gösterilen misafirperverliğe teşekkür ettiler.

Porto'da dolu dolu geçen üç gün sonrasında vedalaşma anı gelmişti. Birlik-telik mutlu ama ayrılık hüznüydü. Geldiğimiz şekilde, otelden otobüslerle alınarak havaalanına ulaştırıldık.

İlk günümüzden son günümüze, çok güzel bir misafirperverlik örneği görmüştük. Bu gezinin kusursuz geçmesinde Porto cemaati kadar, hamileliği nedeniyle katılmayan Ceyda Habib Metin'in yerini aksaksız doldurarak her an ihtiyaçlarımızı soran eşi Sargon Metin ile *Valya Tur* adına Valya Mizrahi Çehrelî'nin çok büyük emekleri olduğunu özellikle vurgulamak isterim. Artık dönüş için uçaktaydık, ancak yol boyunca herkesin aklından güzel ve anlamlı Porto enstantaneleri uçtuğundan çok emindim... ■

*Shabbaton / Çalışmanın yasak olduğu dönem
**Alaha / Musevi yasa sistemini tanımlayan kavram.

RENOVA

HAIR DESIGN

[Instagram_renovahairdesign](https://www.instagram.com/renovahairdesign)

RENOVA
HAIR DESIGN

Göktürk Merkez Mahallesi

Göktürk Cad. 3/A

Eyüp/İstanbul

0212 322 87 88

0536 484 03 01

SEYAHAT TUTKUSU

Esra HEKİMOĞLU

CAPE TOWN...

1

BENK... BENKLİLİK...

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin üçüncü büyük kenti Cape Town'dayım. Her şeyde, insanında, sokaklarında, kıyafetlerinde, binalarında, kültürlerinde, kişiliklerinde renklilik var...

Uçağa atlayıp tekrar gidesim var. Hem de hemen. O kadar

güzel. O kadar renkli, o kadar yeşil.

Bayıldım, âşık oldum. Benim için dünyada tekrar

tekrar gidebileceğim birkaç tane şehir vardır, onların baş sırasına yerleşti diyebilirim. Üstüne üstlük içimde

Güney Afrika'nın kıyısını köşesini dolaşayım, diğer Afrika ülkelerini de gezeyim isteği uyandırdı.

Benim coğrafya bilgim çok kıtır, bir ülkenin coğrafyasını, tarihini, o ülkeye gittiğimde, o ülkenin kıyısını köşesini gezerken öğrenirim. İtiraf etmem gerekiyor Afrika genel olarak hiç ilgi alanıma girmedi. Bir gün mutlaka yapmak istediğim seyahatlerin arasında olamadı. Güney Afrika hakkında herkesin bildiği birkaç genel bilgi dışında hiç bilgim olmadı.

Ta ki, geçen sene yaptığım Molivos (Midilli) seyahatim sırasında dört Güney Afrikalı ile tanışana kadar. Çok iyi arkadaş olduk. İstanbul'a birkaç defa geldiler

bende kaldılar. Ve ben sürekli Cape Town'u dinledim onlardan. Anlattıkları ruhumu işledi. İçimden bir ses git hadi git diye vıvıklanmaya başladı. Ve ilk fırsatta gittim, yani neredeyse onlarla tanışmamdan bir sene sonra.

Bugüne kadar yaptığım en güzel seyahatlerden biri oldu Cape Town seyahatim... Seyahatte her şey rast gitti. Yaklaşık iki haftalığına gittim ve arkadaşlarımdan birinde kaldım. Ev şahane, çok merkezi bir yerde yeşilliklerin içinde; nefis bir balkonu, küçük bahçesi var. İki hafta birilerinin evinde kalmaya gittiğinizde, bu misafir olmak için de ağırlamak için de uzun bir süre. O yüzden evin bir ferdi olarak gitmeye karar verdim. Akşamları çoğunlukla evde yemek dedik. Evdeki yemek dedikleri ise değme şeflere taş çıkartacak

yemekler oldu, meğer arkadaşlarımdan biri şeflik eğitimi almış... Kendime "Turkish dishwasher" adını taktım onlar aşçı ben bulaşıkçı şeklide düzenimizi oluşturduk. Evde odam var banyom var, bahçem var daha ne olsun. Üstüne üstlük de seyahat alışkanlığım kendi başıma eğlenme ve gezebilme alışkanlığım var... Haa bir de arkadaşlarımdan şahane. Ben onları burada gezdirip ne kadar arka sokak abidik gubidik yere götürdüğümünden - Mahmutpaşa'nın arka sokakları gibi - bana sen geldiğinde biz de seni, bizi gezdirdiğin gibi gezdireceğiz demişlerdi. Anlayacağınız emin ellerdeyim...

“Cape Town’un nüfusu yaklaşık 3.500.000. Yerli kültürünün yanında İngiliz Ve Hollanda kültürü ile harmanlanmış. Şarabı bol, dağı denizi, tarihi olan yemyeşil bir şehre etnik tat katın. Şahane bir marina ekleyin. Bir de üstüne yeni dizaynlar, yaratımlar. İnsanı da çok şeker daha ne olsun.”

ÖNCELİKLE BİRAZ GENEL BİLGİ...

Cape Town Güney Afrika Cumhuriyeti'nin üçüncü büyük şehri. Nüfusu yaklaşık 3.500.000. Yerli kültürünün yanında İngiliz Ve Hollanda kültürü ile harmanlanmış. Yani baktığınız her yerde birbirine girmiş şekilde bu üçünün izlerini görmek mümkün. 1400'lü yılların sonunda Portekizlilerin bu bölgeyi yiyecek değiş tokuşu yaptıkları ve mola verdikleri bir liman olarak kullandıkları biliniyor. Ancak bu bölgeye yerleşmemişler. Bölgedeki ilk Avrupalı yerleşim 1652 yılında Jan Van Riebeeck'in Hollandalıların - gelmesiyle oluşmuş ve Castle of Good Hope'u kurmuşlar. Hollandalılar geldiğinde

bu bölgede yaşamakta olan yerli halk Khoikhoiler... Hollandalılar bu bölgede kendi işlerini yapabilecekleri gerekli nitelikte işgücü bulamayınca Endonezya ve Madagaskar'dan köle getirmişler. Bu köleler Bu bölgedeki bilinen "coloured community"lerin atası olmuşlar.

deyse hiç yok. Üç dört katlı binalara rastlayınca şaşırıyordum "Aaa bu burada ne arıyor?" diye, o kadar yani. Her taraf bahçeli tek kat ya da iki katlı evler. Ve alabildiğince yeşillik... Şehir dışarı doğru genişledikçe de görüntü değişmiyor. Şehir Masa dağının eteklerine kurulmuş durumda, dağın etrafında çepeçevre dönüyor. Ve tabii ki her tarafı deniz. Atlantik okyanusu. Dağın şehirle ve denizle bütünleşmiş hali muhteşem. Şahane kumsallar ve plajlar var. Bu kadar ormanı olan bir şehrin tabii ki botanik bahçesi, kuş cen-

neti, var. Bu da yetmezmiş arabayla bir saat mesafede Cape Point var. Atlantik Okyanusuyla Hint Okyanusunun buluşma noktaları. Tabii ki, fok var, balina var, penguen var. Doğal parklar var. Var da var. Bir de şarabı ve bağları var. Sadece Cape Town'un etrafında 200'den fazla üzüm bağı ve irili ufaklı şarap imalathaneleri var. Şehir dışına çıkmaya kalkarsanız yaklaşık 1000 km uzunluğunda Garden Route diye bir yol var ki (ben 350 km'sini gittim) tam bir görsel şölen.

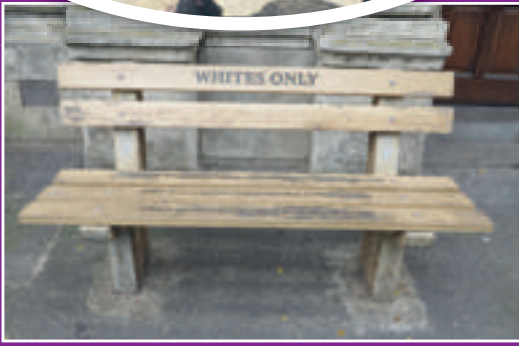
Tüm bunların dışında şehrin kendi içi başka âlem... Şarabı bol, dağı denizi, tarihi olan yemyeşil bir şehre etnik tat katın. Şahane bir marina ekleyin. Bir de üstüne yeni dizaynlar yaratımlar. İnsanı da çok şeker daha ne olsun. Gelelim neler yaptığuma ve gördüğüm yerlerin detaylarına.

Öncelikle biraz Cape Town'un doğasından bahsetmeliyim. Gördüğüm en yeşil şehirlerden biri. Belki de büyük şehir mantığında en yeşili. Her taraf orman. Bazı bölgeler için orman içinde evler demek daha doğru. Ben bu görüntülere Avrupa'da küçük şehirlerde ve kasabalarda alışığım ama böyle büyük şehir görmedim. Büyük bina şehrin merkezinin haricinde nere-

Binalar rengarenk

(Yerli halkın içinde siyah ve renkli diye bir ayrım var. Kanunlarının bir kısmı bile bu ayrımın üzerine kuruluymuş.) Napolyon döneminde Hollandalıların güçlerini kaybetmesiyle beraber bölge İngilizlerin eline geçmiş.

Apartheid: Afrika dilinde "ayrılık" anlamına gelmekte. Uzun yıllar boyunca siyahlara ve renklilere uygulanan ayrımcılık 1948 yılında Ulusal Parti'nin başa gelmesi ile resmi boyut kazanmış. Apartheid sistemi, insanların derilerinin renklerine göre sınıflandırılmaları sonucu, beyaz azınlık dışında kalanların vatandaşlık hizmetle-

rinden daha az yararlanmaları, devletin sağladığı sağlık hizmetleri, eğitim gibi servislerden daha az yararlanmaları gibi ırkçılıklara zemin olmuş. Güney Afrika'da Apartheid'a karşı Anti-Apartheid hareketi oluşturulmuş, Nelson Mandela iktidarıyla ırkçı-ayrımcı uygulamalar durdurulunca Apartheid'ın ortadan kalkmasıyla bu hareket de son bulmuş.

CAPE TOWN'U GEZMEK

Red bus: Çift katlı kırmızı turist otobüsleri. Ben gittiğim her ülkede birkaç saatliğine de olsa bu araçlarla küçük bir tur yapıp şehri anlayıp, sonra da seçerek gezmeyi severim. Cape Town' da da öyle olacağını zannettim. Ama buradaki otobüsler farklı. Toplamda 70 liraya iki gün boyunca sekiz farklı tur yapabiliyorsun. İster indi bindi yaparak müzeleri gezerek dolaş, istersen de otobüsün tepesinde kulaklıklardan gelen bilgileri dinleyerek tur yap. Bu sekiz turun içinde şehir turu, gün batımı turu, tekne turu, tarihi bölge turu, şehrin etrafında geniş bir tur atan ve botanik bahçesini kuş cennetini ve township denen şehrin dışında daha fakir yerleşim bölgelerini de içinde kapsayan turlar hepsi buna dahil. Bir de bir ücret ödemenizin gerekmediği sadece bahşişle çalışan "Free Walking Tour'lar" var. Bu arada Masa dağına da gitmenin en kolay yolu bu otobüsler. İki gün boyunca sabahdan akşama otobüs tepesindeyim. İndiğimde başım dönüyordu demek yanlış olmaz. Esra'lığımı da yaptım tabii. Bu kırmızı otobüslerin kendi durakları var. Bir tanesinin yolu

da benim kaldığım evin oradan geçiyor. Ama durakları uzak... Daha eve gidiş yolunu da tam olarak belirleyemedim. Çift katlı otobüsün şoförüne rica edip haritayı gösterip beni kaldığım evin sokağın köşesinde bırakmasını sağladım. Bu konu oradaki arkadaşlarım arasında ciddi bir eğlence konusu oldu çünkü galiba bunu yapan ilk kişiyim.

Ulaşım:

Cape Town'da ulaşım eğer taksi kullanmaya niyetiniz çok yoksa birazcık konu olabiliyor. Özellikle şehir dışındaki belli bölgeleri kendi başınıza gezmeye niyetiniz varsa. Ya tur almak zorunda kalıyorsanız ya da araba kiralamak

veya arabalı birini bulmak. Tabii ki Uber gibi ya da özel shuttle servisler gibi ayrıca ayarlayabileceğiniz servisler var. Ben tek başıma olduğumda otobüse binmeyi seviyorum. Bu şekilde şehri daha iyi anlayabiliyorum kıyısını köşesini gezebiliyorum. Sistemini anlamam biraz vaktimi aldı ama yaptım. Ama mesela Stellenbosch gibi bir bölgeye gidebilmek için otobüs yok. İnanılmaz turistik bir yer, sadece yarım saat uzaklıkta. Tren var oraya giden ama herkesten duyduğum aman tek başına o trene binme. Bu yüzden çift katlı otobüslerin faydası var. En azından otobüsle kolay ulaşamayacağınız birkaç bölgeye çift katlı otobüsler ile gidilebiliyor. Mesela Kirstenbosch botanik bahçesi...

Çay poşetlerinden yapılan heykel

Alışveriş ve fiyatlar:

Cape Town'un fiyatları bizlere göre çok daha ucuz. Hem yemek hem içki hem de ev alışverişi açısından. Hediyelik eşya ise bir çılgınlık. İnsanın gözü dönüyor. Her şey yeni. Onu da alayım bunu da alayım moduna giriyorsunuz. Baştan çıkmak an meselesi. O yüzden alışverişte kendini tutmak ve tüm Cape Town'u yüklenmeden gelmek bayağı irade gerektiriyor. Yine de siz yanınızda boş bir valiz bulundurun...

Bir taraftan modern tasarım ürünler, bir taraftan etnik yerli halkın yaptığı el ürünleri... Bir taraftan da bu el ürünlerin modern versiyonları. Merkezdeki hediyelik eşya dükkânlarının dışında Greenmarket diye bir pazar var. Bu pazar köle ticaretinin yapıldığı günlerden bugüne gelmiş. Her nevi etnik ürün bulmak mümkün. Boncuktan

takılar, heykeller, kaplar ve boncuktan hayvan figürleri çok var. Onun dışında telefon tellerinden kaplar, etnik kumaşlar, tinka tinka denen tablolar... Camdan eşyalar, el boyama kumaşlar, kıyafetler. Bana her zaman korkunç gelmiş tahta heykeller, büyücü maskeleri.

Bu ürünlerin modern versiyonlarını V&A Waterfront'taki Watreshed adlı yerli dizaynırların ürünlerinin satıldığı stantlarının bulunduğu pasaj şeklindeki alandan da alabilirsiniz.

Şarap: Güney Afrika dünyanın yedinci şarap üreticisi. Şarapları hem nefis hem

de çok ucuz. Marketten aldığımız ucuz şarap bile inanılmaz kaliteli çıkıyor.

Fynbos' tan yapılan ürünler: Fynbos oraya ait bitki yapısı, bir çeşit çalılık. Bundan kremler sabunlar cilt bakım ürünleri yapıyorlar.

Rooibos: Güney Afrika'ya özel bir çeşit bitki çayı.

DİL Konuşulan dil Afrikaans ve İngilizce. Yanınızda Afrikaans konuşulduğunda Hollandaca gibi duyuluyor ancak kelimelere baktığınızda çoğunun kökeninin İngilizce olduğunu görüyorsunuz. Bir de herkes ama herkes İngilizce konuşuyor. Yani sokaktaki dilenci de dükkândaki tezgâhtar da. Bu benim için müthiş. En ufak bir anlaşılama, konuşama sıkıntısı çekmedim. (Güney Afrika'da toplam 11 ayrı dil varmış. İngilizce bütün bu grupların kendi aralarında konuşabilmeleri için ortak dil.)

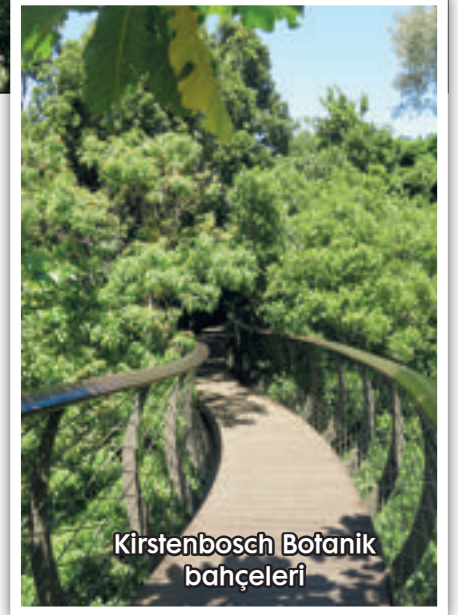
YEMEKLER

Cape Town'daki bizim evde gerçek bir şef olduğundan ben dışarıda pek yemek yemedim. Neredeyse her kültüre ait restoran var. Arkadaşlarım bir akşam beni heyecanla Anadolu adlı Türk restoranına götürdüler. Başka bir akşam Meksika yemekleri yedik. Long Street gece hayatının ve barların merkezi. Barbekü, geleneksel yemek kültürlerinin bir parçası. Braai broodjies - barbeküde yapılan peynirli soğanlı tost. Değişik çeşitleri yapıyor. Her barbekü ziyafetinin olmazsa olmazı.

Bobotie: Malay yemeği. Kıymayı reçel üzüm ve süte batırılmış ekmele karıştırdıkları bir yemek. Chutney ile yiyorlar. Bana evde özel olarak pişirdiler.

Snook: Lokal bir balık. Mutlaka tadın.

“Alabildiğince yeşillik... Cape Town, Masa dağının eteklerine kurulmuş durumda, dağın etrafında çepeçevre dönüyor. Ve tabii ki her tarafı deniz... Atlantik okyanusu. Dağın şehirle ve denizle bütünleşmiş hali muhteşem. Şahane kumsallar ve plajlar var.”

Kirstenbosch Botanik bahçeleri

GEZELİM GÖRELİM

Castle of Good Hope: Güney Afrika'nın en eski yaşayan binası. Yapımı 1979 yılında tamamlanmış.

Kirstenbosch Botanical Gardens: Güney Afrika'nın her bölgesinden gelen bitkileri burada bulmak mümkün. Özellikle 'fynbos' ve 'proteas' başka hiçbir bölgede karşınıza çıkmayacak bitki örtüsü. Bahçenin bir tarafında ağaçların üzerinden giden bir köprü yapmışlar. Başlı başına bir deneyim. Manzara nefis. Köprü yılan gibi kıvrılıyor. Her adımda hafif sallanıyor.

Robben Island: Apartheid döneminde politik tutukluların hapsedildiği yer. Nelson Mandela da bu adada tutuklu kalmış.

Parlamento Binası: Bu turda Güney Afrika'nın yakın dönem politik tarihini öğrenmek mümkün.

Rhodes Memorial: Cecil John Rhodes

adına yapılmış. Devil's Peak'in eteklerinde yer alıyor.

Two Oceans Aquarium: V&A Waterfront'ta bulunan bu akvaryumda değişik balık çeşitlerinin penguenlerin yanı sıra köpek balıklarının beslenmelerini seyretmek de mümkün.

Victoria and Alfred Waterfront: Masa Dağının eteklerinde limanda büyük bir alışveriş ve eğlence merkezi. Tekne turları da buradan kalkıyor

District Six Museum: District Six 1960'lı yıllarda sadece beyazlara ait bölge yaratılmak için boşaltılan bir bölge. Binalar boşaltılmış ve

“Bu kadar ormanı bol bir şehrin tabii ki botanik bahçesi, kuş cenneti, var. Bu da yetmezmiş arabayla bir saat mesafede Cape Point var. Atlantik Okyanusuyla Hint Okyanusunun buluşma noktaları. Tabii ki, fok var, balina var, penguen var. Doğal parklar var. Var da var.”

buldozerle yerle bir edilmiş. Yaklaşık 60.000 kişi evlerinden çıkartılmış. Şu anda alan boş duruyor. Güney Afrika tarihine dair çok sayıda objenin sergilendiği bu müze gerçek bir tarih dersi niteliğinde.

South African Jewish Museum: Bu müzede bütün Yahudi adetlerinin yanı sıra Apartheid sırasında Yahudilerin Nelson Mandela'ya verdikleri desteğin videolarını görmek de mümkün. Güney Afrika'da yaşayan Yahudiler genel olarak Aşkenaz. Sefaradlar 1960'lı yıllarda Kongo'da çıkan olaylardan sonra buraya gelmişler sayıları oldukça az.

South African National Gallery: Güney Afrika sanatına ait geniş bir koleksiyonu gösteren yanı sıra Apartheid döneminde uygulanan sansürlerle ilgili bilgi almak da mümkün.

Company Gardens: 1652 yılında sebze bahçesi olarak kurulmuş. Bugün tam şehrin merkezinde, biraz botanik bahçesi havasında kocaman bir park. İçinde çok şeker bir kafe var. ■

Not: Cape Town seyahati bu kadar uzun bir seyahat olunca, bir de üstüne üstlük bu seyahati dolu dolu yaşayıp 1300'den fazla fotoğrafı döndürünce bu yazı mecburen üçe bölündü.

Instagram: Seyahattutkusu / Esra HEKİMOĞLU
Email: Esrahekimoglu@yahoo.com

Waterfront

“Tek başına gezmeye korkmuyor musun?”

12 kiloluk çantamı alıp Latin Amerika gezime başladığımdan beri bana yöneltilen sorulardan en sık karşıma çıkan bu olsa gerek. Ama asıl sormak isteyip de kibarlıktan söyleyemedikleri cümle: “Tee Meksikalılar’daki bandidoların, Kolombiya’lardaki uyuşturucu kaçakçılarının arasında kız başına nasıl korkmadan geziyorsun? Aklını mı kaybettin?”

Genelde bu tür sorulara politik bir cevap veriyorum: “Yok, korkmuyorum. Yeni bir şehir veya kasabaya geldiğimde ilk iş oranın yerlilerinden yerel kuralları öğreniyorum.”

Doğru da, yeni bir yere geldiğimde ilk araştırdığım şey hangi bölgeler tehlikeli, gece sokakta yürümek sakıncalı mı yoksa taksiye mi binmeli, nasıl taksi ısmarlamalı gibi güvenlik soru-

ları. Bu şekilde yedi ay hiç bir sorun yaşamadan büyük küçük bir dolu şehir gezdim.

Ama bu soruyu soranlar Meksika karteline rehin düşmekten çok (ne de olsa araba kazasına kurban gitmek istatistiksel olarak çok daha olası) günlerce veya haftalarca yabancı bir ülkede bir başına yapayalnız kalmaktan, tatillerinin burunlarından gelmelerinden korkuyorlar.

Yaklaşık bir sene önce solo gezime

Kolombiya’nın Bogota şehrinde başladım. Benimkisi aslında biraz mazoşistlikti. Çünkü rüyalarım giren bin-bir senaryo yüzünden kaç gecedir uyuyamıyordum. Ya Pablo Escobar’dan miras bir mafya tarafından kaçırıldığım tropikal bir ormanda son nefesimi veriyordum ya da arkadaş bulamayıp sıkıntıdan öleceğimden korkuyordum. Gezim daha başlamadan önce bir kâbusa dönüşmüştü.

Diego ve Matt ile akşam yemeği

Bogota'nın tarihi merkezi La Candelaria'daki Anandamayi Hostel'e yerleştiğim ilk gün tir tir titreyen anasını kaybetmiş bir kedi yavrusundan farkım yoktu. Çantamı yerleştirip kendimi Botero Müzesine attım. Kolombiya'nın dünyaca tanınmış modern sanatçılarından Fernando Botero'nun bağışıyla şehir merkezindeki eski bir kolonyal malikanenin içine kurulan müze Latin Amerika'nın önemli sanat koleksiyonlarını barındırıyor.

İyi güzel ama balon gibi şişirilmiş tombul figüranlarıyla tanınan Botero'nun eserlerini seyretmek bir yana kalsın, stresten beynim sıcaktan bayılmış salataya dönmüştü. On beş dakika boyunca sesli rehber kiralamak için bir odadan diğerine giriyor bir türlü rehber dağıtan gişeyi bulamıyordum. Müze gibi steril bir ortamın ruh halime iyi gelmeyeceğine karar verip acilen sosyalleşmem gerektiğini düşündüm.

Koşar adım müzeden çıkıp yolda gözüme ilişen "yürüyerek şehir turu" afişine doğru ilerledim. Saat öğlenden sonra 13:00, tropik iklimin getirdiği günlük yağmura daha en az üç dört saat vardı. Güneş La Candelaria'nın taş döşeli dar sokaklarını, rengarenk boyanmış eski evlerini daha da canlandırıyor gibiydi.

Evet, yürüyüş turu bana iyi gelecekti. Tura katılan 10-15 kişilik bir gruptuk. Benim gibi yalnız gezen bir kaç kişiyi gözüme kestirdim. Yalnız kişilerin benimle arkadaşlık etmeğe daha yatkın olacağını düşünüyordum. Ben yaşlarda Asyalı gibi görünen bir kıza kendimi tanıtip nereli olduğunu sordum. Avustralyalı olduğunu, dört aydır Ekvator, Peru ve şimdi de Kolombiya'da gezdiğini söyledi ama pek de konuşkan değildi. Bir kaç hafta sonra erkek arkadaşıyla Panama'da buluşacaklarını, ayrı ayrı gezdiklerini söyledi. İçimden "Bu kız ya deli ya ruh hastası. Kendine gezgin sevgili bulmuş ama biri orda biri burada yalnız geziyorlar," diye geçirdim.

Her ne kadar patavatsız biri olsam da Bogota'daki ilk potansiyel arkadaşşıma hakaret etmemeyi başardım. Ona gezime daha yeni başladığımı, şehir merkezindeki ilk günüm olduğunu söyledim.

"Akşam yalnız dolaşma buralarda," diye tembihledi. "Dün akşam neredeyse soyuluyordum. Hostelime bir kaç adım uzaktaydım birden bire iki adam arkamdan üstüme atladı. Biri ağızımı diğeri kollarımı tutmaya çalıştı. Allahtan bağırılmayı başardım da korkup kaçtılar."

Rehber bize Plaza Bolívar'ın tanıklık ettiği devrim ve isyanlardan bahsediyordu. Ben ise kendi kendime, "Ah Nathalie, ne yaptın ettin de o güzelim müzeden çıktın," diye dert yanıyordum.

Daha başka haydut hikayeleri anlatır ve ben de şuracıka kalp krizinden giderim korkusuyla Avustralyalı kızdan uzaklaşım yalnız gözüken bir Arjantinliye yanaştım. Diego ile İspanyolca sohbet ettik ve bana Karakas, Venezuela, yani Latin Amerika'nın en tehlikeli şehrinde çalıştığını, arkadaşlarıyla beraber Kolombiya'ya iki haftalığına tatile geldiğini anlattı.

"Benim için burası İsviçre gibi. Karakas'ta dünyada kendimi bu kadar rahat hissedemedim," dedi.

Nathalie Alyon

La Candelaria

Söylediklerinin beni rahatlattığını söylesem yalan olur ama gezimde tanıya-çağım onlarca arkadaşın ilkinin edinmiş-tim. Sonraki iki günü Diego ve arkadaşlarıyla geçirdim. Beraber “seviche” yedik, rumba dansı ettik, müze gezdik... Onlar Karakas’a dönmek üzere hava alanına ben ise kuzeye, Villa de Leyva’ya doğru gitmek üzere tek başıma yola çıktığımda o titreyen kedi yavrusundan eser kalmamıştı artık.

Alışık olduğunuz evinizden, doğup büyüdüğünüz ülkeden, anadilinizden, aile ve arkadaşlarınızdan kopup başka diyarlara tek başına gitmek herkesin hayali olmayabilir. “Tatil yapacaksam eşim dostum ile stresten uzak bir-iki

hafta geçirmek varken ne diye kendi başıma tanımadığım ülkelere gideyim,” diyor olabilirsiniz. Uzun mesailerle dolu bir kışın üzerine “herşey dahil” bir tatil köyünde sevdiklerinle keyif çatmanın cazibesi de yok değil.

Geziye çıkmakla tatile çıkmanın arasındaki fark işte burada. Gezi bir yol, bir macera olmalı; kişiye yeni şeyler gösterirken benliğini anlamasına aracı olmalı.

Yahudi geleneği evden ayrılıp yollara çıkmanın önemini defalarca vurgular... Tanrı ile buluşan peygamberler O’nun sesini duymadan önce evinden, ailesinden ayrılıp uzak diyarlara atılmışlar... Tıpkı onlar gibi, bizler de içimizdeki o ilahi sesi duyabilmek için Musa gibi,

evimizden ve alıştığımız ortam ve adetlerden arınmalıyız belki de. İşte o yalnız kalmanın, bir başına dolaşmanın verdiği korku, aslında insanın kendi ile buluşmasının korkusu. Ama zaten öyle fazla da yalnız kalınmıyor, güzel insanlar hep karşınıza çıkıyor o yollarda.

Buna rağmen hala çekinmeniz var ise merak etmeyin! Dünyanın ilk “Yahudi Meditasyon

Merkezi”ni kuran rahmetli Haham Alan Lew’un da söylediği gibi, insanın içindeki Tanrı ile buluşması için gereken yol illa ki dünyanın öbür ucuna gitmeyi gerektirmiyor. Meditasyon yapmak, yani yalnız başına kalıp kendi sesinizi dinlemek için ne Meksika’ya uçmanız ne de Kolombiyalı haydutlarla savaşmanız gerek. Doğada sessiz bir köşe de yeterli. ■

Bogota bisiklet turu yağmur çamur dinlemiyor

Nathalie’nin diğer yazılarını takip etmek için packthestory.com’a uğramayı unutmayın. Yazar yorumlarınızı packthestory@gmail.com da bekliyoruz.

ÇÖPÜM GÜL KOKSUN
İSTEYENLER

Koroplastı seçer

1
*TÜRKİYE'NİN
1 NUMARASI

KOROPLAST
Hayatı Kolaylaştırır

GÜNCEL

İlona LEVI

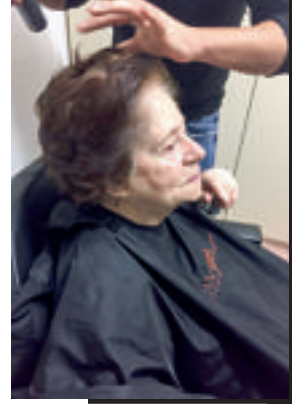
Gülden
SAÇLAR

Gülden
YÜZLER

Marka olmak ve değer yaratmak belki de iş kurma aşamasında en zorlandığımız durumlardır. Ama o işi olgunlaştırıp daha sonra çevreye yararlı olmanın asıl önemi ve zorluğu çoğu zaman atlanır. Markayı dinamik tutmanın belki de en önemli yolu, müşterilerin duygularına dokunmak! HandeHaluk Kuaför ekibi işte tam da bunu başardı! Uzun zamandır ekiple üzerine çalıştıkları 'Gülen Saçlar ve Gülen Yüzler' sosyal sorumluluk projesi hayata geçti. Proje kapsamında, yardıma muhtaç veya vakıflara bağlı yurtlarda yaşayan bireylere saç kesimi-bakımı ve tasarımı konusunda her ay karar verdiği noktada ekibi ile gönüllü hizmet veriyor. İlki, OrYom Yaşlılar Yurdu'nda gerçekleşen bu projenin bir sonraki durağı ise Koruncuk Vakfı. Koruncuk Vakfı'nda ise 120 çocuğa hizmet veriyor olacak...

OrYom'da çok keyifli dakikalar geçiren ekip, hizmeti alan bireylerin yüzlerindeki tebessümün maddi olarak satın alınamayacağı bir duygu olduğunu ifade etti. O gün orada bulunan biri olarak, onların duygularına sonuna dek katılıyorum. Ekibin işini seyerek yapması ve yaşlıların mutlu olduğunu görerek devam etmesi herkes için motive edici ama en önemlisi diğer markalar için örnek bir proje oldu. Markalar sadece para kazanma uğruna yaptıkları projelerin yanı sıra sosyal sorumluluk projelerine yönelik girişimleri ile akıllarda unutulmaz bir değere sahip olabilirler.

Gülen Saçlar ve Gülen Yüzler projesinin başını çekenlerin planlarında 'Kansersiz Yaşam' gibi kanserle mücadele derneklerine, gerçek saçtan yapılmış perukların bağışlanması, Mor Çatı gibi şiddet gören kadınların korunduğu derneklerde ise kadınlara yönelik hizmet verilmesi bulunuyor. ■

Markalar sadece para kazanma uğruna yaptıkları projelerin yanı sıra sosyal sorumluluk projelerine yönelik girişimleri ile akıllarda unutulmaz bir değere sahip olabilirler.

Valla ben değil, Ouuppssss... o yaptı

Hayatım boyunca hoşuma gitmeyen durumlarla 'kaçınma' yöntemi ile başa çıkmayı uygun görmüşümdür. Şu şekilde anlatayım: 5 yaşında şeker kavanozunu halamların gözü önünde düşürüp etrafı mahvetmişim. Mutfığa yaklaşmakta olan annemi görünce de 'ayy benim başım çok ağrıyor diye' mutfaktan sıvışmışım. Ortaokulda kaçınma olayını yeni bir seviyeye getirip, yatağına not bırakmaya çevirdim. Çalışma şeklim: anneler evde yokken notu

yatağına ilişti ve yat uyu ki eve gelip notu okurlarken uyuyor ol. Ne de olsa uyuyan çocuğa yılan bile dokunmazmış. Bıraktığım notların içeriği de genelde 'Anneciğim seni seviyorum sakın bana kızma ama Tarih dersinden '0' aldım.' veya 'Anneciğim seni seviyorum sakın bana kızma ama senin beyaz V yaka kazağı ben ödünç almıştım, üzerine vişne suyu döküldü.' şeklinde gidiyordu. O zamanlar Calvin&Hobbes kitabındaki gibi peluş ayımı konuşturup suçu üzerine atmayı dilerdim. Herhalde annem durumun benim için ne kadar stresli olduğunu anlıyordu ki gerçekten hiç ses etmezdi bırakılan notlara.

Zaman geçti teknoloji gelişti. Yazılan kağıdın yerini önce SMS sonra Whatsapp aldı. Halen bazen anneme böyle mesajlar atıyorum. En fenası da cevap gelmemesi. O his de, pimi çekilmiş el bombası ile etrafta gezinmek gibi bir şey. Aynı şey profesyonel hayatta

Hayatım boyunca hoşuma gitmeyen durumlarla, 'kaçınma' yöntemi ile başa çıkmayı uygun görmüşümdür. Bugüne bakacak olursak kendimi iş ikili ilişkiler ve hatta anne özelinde biraz geliştirdim ama halen yaşlılık, hastalık veya ölüm gibi durumlardan kaçınıyorum.

pek işlemiyor. Yapmayı sevmediğiniz işlerden kaçınmak kabul görmüyor, hata yapınca patronun masasına istifa kağıdı dışında bırakılan notlar hoş karşılanmıyor.

Üniversitedeki ilk senemde bir muhasebe firmasında çalışmaya başladım. İş hayatının tanımı; günü ve beraberinde popoyu kurtarmak şeklindeydi. Her türlü çakallığı öğrendim.

Bir sonraki işim üniversitenin öğrenci işleri idi. Bir mürekkep damlasının tüm berrak suyu bulandırdığını öğrendim. Densiz bir öğrencinin haddinden büyük sözleri ile ekibin tamamının sinirlerini yerinden oynattığına her gün şahit oldum. Kendisinden sonra gelen tüm öğrencilerin geleceği ile oynamış oldu. Dışarıya çıkan sesimin hep iç sesimden etkilendiğini fark ettim. Biraz güler yüz ve tatlı dilin, sinirliyken olmayacağını önce sakınlaşmam gerektiğini ve sonra yeniden başlayınca daha bile iyi olduğunu deneyimledim.

Ama en önemlisi yaptıklarımın sonuçları ile yüzleşmeyince büyük saygısızlık ettiğimi fark ettim.

Bugüne bakacak olursak kendimi iş ikili ilişkiler ve hatta anne özelinde biraz geliştirdim ama halen yaşlılık, hastalık veya ölüm gibi durumlardan kaçınıyorum. Neyse şimdi son bir manevra ile bunları düşünmekten vazgeçip hiç bir şey yokmuş gibi devam ediyorum.

Yulaflı Kurabiye:

Malzemeler:

- 4 bardak yulaf
- 2 çorba kaşığı yulaf sütünden kalan yulaf artığı
- ½ bardak zeytinyağı
- 4 çorba kaşığı yoğurt
- 10 gr kabartma tozu
- ½ bardak dilim zeytin
- ½ bardak dilim beyaz peynir
- ½ bağ dereotu
- ½ bağ maydanoz
- 2 adet yumurta
- İsteğe göre kırık ceviz

Yulaf Sütü:

Malzemeler:

- 1 bardak yulaf
- 3 bardak su
- İsteğe göre 1 çorba kaşığı bal veya 1 adet çekirdeği çıkarılmış hurma,
- 1 tutam deniz tuzu

Hazırlanışı:

- Yulafları, 1 saat kadar temiz suda bekletin ki şişsinler.
- Daha sonra suyunu dökün ve 3 bardak su ile blendera alın. Blender ile iyice çektikten sonra eğer içinde büyük parçalar kaldı ise tülbenet yardımı ile süzerek soğuması için buzdolabına alabilirsiniz.
- Yulaf tadını sevmeyenler için istenirse bal veya hurma ile tatlandırılabilir. Yine tarçın bu karışıma güzel yakışacaktır. Kattığınız her şeker ihtiva eden malzemeye çok az da tuz eklemeyi unutmayın. Tadının yoğunlaşmasını sağlayacaktır.

Hazırlanışı:

- Tüm malzemeleri bir kaptaki karıştırın.
- Fırını 180 dereceye fanlı olarak ayarlayın.
- Fırın tepsisinin üzerine yağlı kağıt veya silikon mat yerleştirin.
- Yulafli karışımı üzerine toplar halinde bırakın.
- 15-20 dakika pişirin daha sonra soğutun.

Tips&Tricks:

- ✓ Eğer yulaf sütü artığınız yoksa kepekli un kullanabilirsiniz. Bu durumda malzemeleri karıştırdıktan sonra ekleyin unu ki kıvamı çok kuru olmasın.

Tips&Tricks:

- ✓ İlk ıslattığınız suyu dökmemizin sebebi bamyaya pişirdiğinizdeki o kaygan dokuya benzer bir dokunun olmamasını sağlamak. Ama eğer dokudan rahatsız olmam diyorsanız suyu değiştirmenize gerek yok.
- ✓ Yulaf sütü sadece soğuk kullanılır. Isıtınca kesilir.
- ✓ Tülbenetten geçirdiyse, kalan malzemeyi fırın kağıdına yayıp düşük derecede fırında kurutabilirsiniz ardından ister kurabiye yapımında isterseniz de Birchermuesli için de kullanabilirsiniz.
- ✓ Kalan malzemeyi kullanacaksanız tatlandırıcıları sütü süzdükten sonra süzgeçteki kalıntıları tuzlu başka tariflerde de kullanabilelim.

2015'te en çok kullanılan kelime **GİRİŞİMCİLİK**

2015 yılında çokça duyduğumuz 'Girişimcilik' kelimesi belki de piyasaların hareketlenmesine katkı sağlamasının yanı sıra birçok başarı hikâyesine de tanıklık etmemizi sağladı. 2015'in en çok konuşulan girişimcilik hikâyelerini de size aktarmaya karar verdim. Belki de 2016'nın en iyi girişimci hikâyesini yaratmamızda motivasyon olur!

BİTAKSİ LÜTFEN!

Akşam arkadaşınızda kaldınız sabah erken eve gitmek için taksiye ihtiyacınız var ve arkadaşınızı rahatsız etmek istemiyorsunuz! Evin bulunduğu alan sokak arası ne yapacaksınız? Ya da durakta taksi yok topuklu ayakkabı giymişsiniz dışarıya yağmur, ne yapacaksınız? Yolda nerede taksi bulacağınızı bilmeden yürüdüğünüzde, ya da önünüzde taksi kuyruğu olduğunda sizi ancak **BİTAKSİ** kurtarır! Mobil aplikasyon sayesinde tüm sarılar sizindir...

İhtiyaçlardan doğan bu basit görünen fikirler gerçek başarı hikâyelerine ortam sağlıyor. Bazıları çok yüksekten uçan, bazıları oldukça mantıklı girişimcilik fikri duyuyoruz. Ancak çoğu zaman bunlar sadece arkadaş sohbetlerinde kalıyor. Dergi kapaklarında ismi büyük harflerle yazılmış girişimcileri görüp onlara özenen birçok girişimci bunu sihirli bir yoldan, çok hızlı bir şekilde nasıl yapacağını düşünüyor. İşin zorluklarını gördük-

lerinde ise çok geçmeden pes ediveriyorlar. Gerçek başarılar gerçek adımlar atarak, gerçek müşterilere satış yaparak, gerçek kullanıcılar kazanarak ve kaçınılmaz bir şekilde gerçek zorluklar yaşanarak elde ediliyor. Bugünlerde dünyanın en büyük e ticaret platformlarından biri olan Amazon, ilk 7 yılında kâr elde edememişti. Alibaba'nın, günümüzdeki değerine ulaşması için 14 yıl gerekti.

YENİ NESİL AİLE DERGİSİ: MINIONMAG

Artık çocuklar teknoloji ile doğuyor, sizden daha fazla yetişkin gibi davranıyor, daha hızlı öğrenerek yetişkinleri şaşırtıyor ve büyük adamlar olup çıkıyorlar. Bu noktada ise ilgi odakları bir çocuk gibi değil ebeveyn gibi oluyor. Çocuklar neon renkteki dergileri ellerinde tutmaya ve sayfalarını çevirmeye isteksizken dijitalde onlara yetişkin gibi davranan bir dergileri oldu **MINIONMAG**. Adının Minion ile başladığına bakmayın içinde sağlıktan spora, beslenmeden etkinliklere çocuğunuzla kaliteli vakit geçirebileceğiniz tüm konulara değinmiş. Şalom Dergi Gurme Yazarı olan Shirley Kaston da ebeveyn ve çocukların beraber hazırlayacakları yemek tariflerini yazıyor. Ailelere duyurulur, çocuklara gittikleri yerde dijital oyun açacaklarına bu dergi ile keyifli ve eğitici vakit geçirmelerini sağlayabilirler.

HAYAL ENGELLİ OLMAYIN!

27 yaşında genç bir kadın girişimci olan Görme engelli Duygu Kayaman, Haliç Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden mezun. Microsoft Türkiye'nin Dynamics Bölümü'nde çalışıyor. Girişimci bir fikirler 'Hayal Ortağı' projesini 2014'te hayata geçirerek 2015'te MIT tarafından en prestijli proje unvanına sahip olmasını sağladı. Amacı, görme engellilerin hayatlarını kolaylaştırmaktı. Şu an Turkcell tarafından desteklenen bu proje görme engellilerin güncel haberleri, köşe yazarlarını ve kitapları takip etmeleri için hazırlanmış sesli kayıtlardan oluşan sistemdir. Bu sistemi Türkiye'de görme engellilerin yüzde

90'ına yakını kullanıyor olup, 1 milyon dakikanın üzerinde dinlenmiştir. IOS, Android ve web uygulamaları ile tüm cihazlardan kullanım sağlanmıştır. Milli Kütüphaneler tarafından desteklenen projenin sahibi Kayaman, onun kadar hayatında destek görmeyen ve şanslı olmayanların umut ışığı oldu. Her gün milyonlarca fikrin ortaya sunulduğu platformlarda sen de kendi hikâyeni yaratmak için hayal engelinden uzak dur! Sonraki yazılarımda kadın girişimciler ve bu zamana kadar çok başarılı olan girişimlerin hikâyelerinden bahsedeceğim. Takipte kalın... ■

DUYGU VE HAYALLERLE YAŞAYAN BİR Balık mısınız?

Balık burcu fedakârlık demektir ve özellikle yakınları için yapamayacağı fedakârlık yoktur. Kullanıldığını anlasa bile bunu fazla önemsemez, onun için yardım etmek her şeyden önemlidir.

19 Şubat – 20 Mart tarihleri arasında etkisini gösteren Balık burcunun yönetici gezegeni Neptün'dür. Neptün gezegeni, Venüs'ün hayatımıza kattığı güzellik kavramını daha yüksek ve spirüel seviyeye taşır. Rüya, hayaller, bilinçaltı, yanılma, fantazi, sihirli ve büyüleyici her şeyin yöneticisidir. Neptün, sezgileri güçlendirir ve derin merhameti öğretir. Çoğu zaman sırf iyilik olsun diye ya da başka birini sevdiğimizden kendi ihtiyaçlarımızdan fedakârlık yapmamızı ister. Son derece duyarlıdır ve inceliklerin farkına varmamızı sağlar. İkimizdeki sanatçı yönü ortaya çıkarır. Günlük hayatın gerçeklerinden kaçmamız, hayaller ve ideallerle dolu bir dünyaya girmemiz için bizi teşvik eder. Sınırları aşmamız ve her türlü kısıtlanmayı reddetmemiz için bizi zorlar.

Balık burcu astrolojik takvimin en son burcu olması vesilesiyle kendinden önceki bütün burçlardan bir özellik almıştır. Balık'ta su elementi ile değişken nitelik bir araya gelir. Değişken gruptan aldığı özellikleri etrafındaki insanların duygularını anlamak ve düzeltmek için kullanır. Yöneticisi Neptün önsezi ve derin duygular verir. Balık duyguları ve hayalleri ile yaşar.

Aklınız ve duygularınız mücadele halinde

Balık burcunun simgesindeki iki balık çift karakteri simgeler. Bu iki balığın ayrı yönere doğru gidiyor olması da Balık insanının kararsızlığını simgeler. Akli ve duyguları devamlı mücadele halindedir. Bu yüzden bazen onu anlamak pek kolay değildir. Duyguları sık sık değişebilir, sağı solu pek belli olmaz. Balık burcu diğer burçlar içinde dış etkilere en açık burçtur. O kadar duyarlıdır ki, çevresindeki insanların ruh halini sünger gibi kendi bünyelerine çekebilirler. İnsanların olumlu ya da olumsuz

tüm duyguları ona geçer. Başkalarının dertlerinden öyle çok etkilenir ki, o kişinin problemi çözüldükten sonra bile sıkıntısını kendi üzerinden kolay kolay atamaz. Ruhsal ve fiziksel dengesini koruyabilmesi ve üzerindeki negatif enerjiyi atabilmesi için arada bir yalnız kalmaya ihtiyacı vardır. Enerjisini ancak bu şekilde yenileyebilir. Deniz kenarlarında huzur bulur. Manevi değerleri güçlüdür, merhamet duygusu çok fazladır. Hayvanlara, çocuklara ve çaresiz insanlara karşı acıma hissi ile doludur. Herkes ile ilgilenir, onların dertlerini dinler, sırtlarını sıvazlar ve işlerine yarayacak tavsiyeler vermeye çalışır. Kimsenin acı çekmesine dayanamaz. Balık

burcu fedakârlık demektir ve özellikle yakınları için yapamayacağı fedakârlık yoktur. Kullanıldığını anlasa bile bunu fazla önemsemez, onun için yardım etmek her şeyden önemlidir. Hassas Balık insanı hayatın katı gerçeklerine karşı savunmasızdır ve gerçeklerle yüzleşmek zor gelebilir. Yönetici gezegeni Neptün Balık burcuna kendini kandırma ve gerçeklerden kaçma özelliği verir. Duygusal Balık kendi hayal dünyasında saklanarak kendini kandırabilir. Üzülmek için kafasını kuma gömer ve ona acı veren olayları görmezlikten gelir. Bazı Balıklar gerçeklerden kaçmak için içki ve uyuşturucu maddelere sığınabilir, diğerleri ise aşırı duyarlılıklarını sanatla dışa vurabilirler. Balık insanının önsezileri inanılmayacak kadar gelişmiştir. Dış dünyayı duyguları yoluyla algılar. Gizemli, doğaüstü, esrarengiz bir burçtur.

Hayal gücü çok gelişmiştir. Herkes ile iyi geçinen, uyumlu biridir. Balık insanı endişelidir ve kolay karamsarlaşabilir. Kendine daha olumlu ve iyimser bakış açısı geliştirmek zorundadır. İyi niyetli ve kararsızdır. Bireyselliği fazla gelişmemiştir, kendine dönük ve güvenli değildir.

Fedakâr bir âşkınsınız

Balık burcu, derin duyguları ile çok sevebilir. Aşk, yaşamındaki önemli şeylerin başında gelir, çok romantiktir. Sevdiği için her şeyi yapabilen, fedakâr bir âşiktir. Âşık olmadığı zaman yaşam çok sıkıcı gelir. Sevdiği kişiyi gözünde büyütür ve gerçek yüzünü göremez. Hayal kırıklığına uğrarsa aşkı biter ama kısa bir süre sonra büyük bir aşkla başka birini yeniden sevebilir. Balık'ın bazı olumlu özellikleri şunlardır; duygusal, hassas, anlayışlı, merhametli, fedakâr, verici, yumuşak huylu, romantik, hayal gücü kuvvetli, idealist, gizemli, sezgisel, telepatik, spirüel, sınırsız, sonsuz, birleşen, bütünleşen, her şekle girebilen, rafine, hülyalı, evrensel, mütevazı. Olumsuz özellikleriyse şunlardır; bilinçsiz, belirsiz, düzensiz, karmaşık, gerçekçi olmayan, aldatıcı, dönek, savunmasız, etkiye açık, kararsız, pasif, melankolik, değişken. Balık burcunun aile hayatına bakacak olursak, eşine ve çocuklarına aşkla bağlanan fedakâr bir kişi görebiliriz. Ailesini hayatının merkezi haline getirir; fakat yarattığı duygusal dünya bazen bu merkezin kendi aleyhine durumlar yaratmasına sebep olabilir. Hayalgücü kendisine öyle bir aşk hayatı veya aile hayatı yaratır ki bu durum bazen gerçekleri görmesini dahi engelleyebilir. Aile hayatındaki davranışlarını dengeleyebilmesi için Balık burçlarının yarattıkları hayal âleminin etkisinde çok kalmaması gerekir ki bunu engellemenin en iyi yolu etrafındaki yakın insanların daha realistlik fakat kendisiyle iyi anlaşabilecek hatta onu anlayabilecek insanlardan kurulu olmasıdır. ■

André Rieu, yepyeni gösterisiyle İstanbul'da sahne alıyor

Klasik müziği olimpiyat statlarına taşıyarak geniş kitlelerle buluşturan dünyaca ünlü sanatçı André Rieu, 2016 Dünya Turnesi kapsamında İstanbul'da sahne alacak. André Rieu, dünyanın en ünlü orkestralarından Johann Strauss Orkestrası'yla sahne alacak. Bugüne kadar dünya

müzik listelerinde 30 kez liste birinciliği olan sanatçıdan The New York Times'ta yayınlanan bir incelemede "Klasik Müziğin Madonnası" olarak söz ediliyor. André Rieu'nun müziğinin tüm dünyayı kucaklayabilecek bir güce sahip olduğu belirtiliyor.

12 Mart Cumartesi / Ülker Sports Arena

Özleyenlere ATHENA

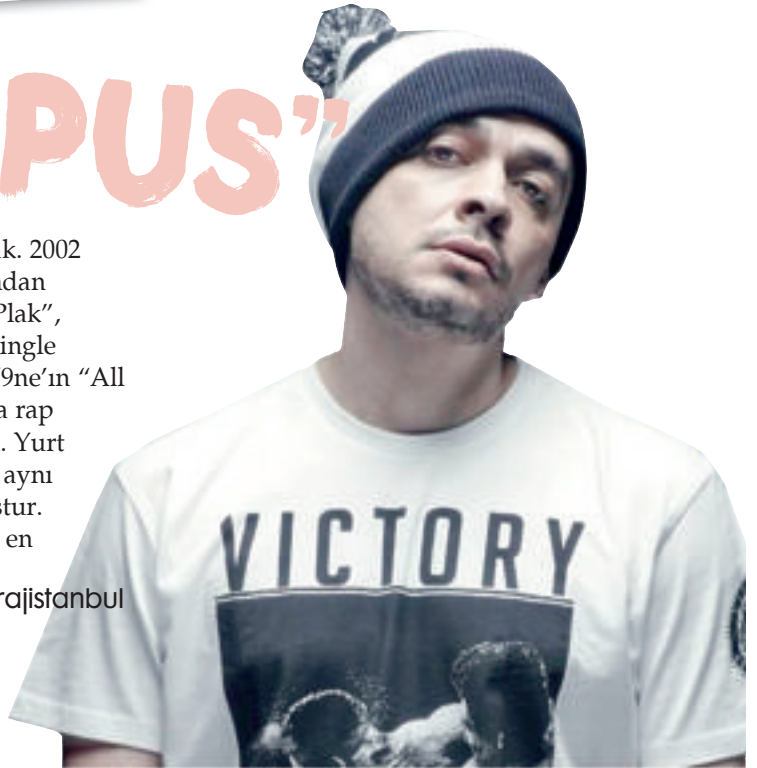
Athena, uzun bir aranın ardından özel akustik konserlerine bir yenisini ekliyor. Türkiye'de punk ve ska akımının en önemli temsilcisi Athena, geride bıraktığımız yıllar içinde yayınladığı albümleri ve enerjik konserleriyle Türkiye müzik tarihinin sıra dışı ekiplerinden biri. Kasım 2014'te yayınladığı son albümü "Altüst" ile sahnelere geri dönen Gökhan Özoğuz, Hakan Özoğuz, Umut Arabacı, Mehmet Emre Ataker ve Sinan Tınar'dan oluşan ekip, özlenen akustik performansı ile yeniden hayranları ile buluşacak.

31 Mart Perşembe / Babylon

CEZA İLE KARŞIMIZDA

CEZA, canlı orkestrasıyla birlikte müzikseverler ile buluşacak. 2002 yılında ilk solo albümü Med Cezir'i yayınlayan CEZA, ardından "Rapstar", "Feyz Al", "Yerli Plaka", "Evin Delisi", "Bomba Plak", "Onuncu Köy", "Türk Marşı" ve "Suspus" isimli albüm ve single çalışmalarını yayınladı. ABD'li efsanevi rap sanatçısı Tech N9ne'in "All 6's & 7's" albümündeki "Worldwide Choppers" adlı parçada rap müziğin dünya genelinde önemli isimleri ile birlikte yer aldı. Yurt içi ve yurt dışında çeşitli festivallerde sahne alan ünlü rapçi, aynı zamanda MTV EMA ödülünü alan ilk Türk müzisyen olmuştur. CEZA, yeni albümü "SUSPUS"un yanı sıra, dünden bugüne en sevilen şarkılarıyla karşımızda.

12 Mart Cumartesi / garajistanbul

PARİS ODA ORKESTRASI & DANIEL HOPE

New York Times'ın "maceracı ve göz kamaştırıcı" yorumunu yaptığı, İngiliz kemancı Daniel Hope, dünya çapında en iyi orkestra ve ünlü şeflerle verdiği konserlerde dinleyici ve eleştirmenleri kendine hayran bırakıyor. Kariyeri boyunca korkusuz bir şekilde sınırları aşan ve yepyeni müzikal deneyimlere kucak açan Hope, kendi ismini taşıyan yirmi beşten fazla albümü ve Classical Brit Award, Deutscher Schallplattenpreis,

altı Echo Klassik ödülü ve sayısız Grammy adaylığı ile çarpıcı bir kariyere sahip. Virtüöz kemancı Paris Oda Orkestrası ile bir araya gelecek. Geçtiğimiz on yıl içinde şan, oratoryo, oda müziği ve çağdaş müzik repertuarlarını kapsayan yirmiden fazla kaydıyla adını duyuran topluluk, bugün Fransa'nın önde gelen oda orkestraları arasında yer alıyor.

17 Mart Perşembe / İş Sanat

Kadın virtüözlerden müzik ziyafeti

Zhang Zuo

Esther Yoo

Koreli dahi kemancı Esther Yoo ile Çinli piyanist Zhang Zuo, İstanbul Resitaleri kapsamında aynı sahneyi paylaşıyor. Esther Yoo, 2012'de Uluslararası Queen Elisabeth Yarışması'nı o güne kadar kazanan en genç sanatçı olma unvanına sahiptir. Kendisine gizli bir koleksiyoner tarafından verilen ve

"Prince Obolensky" adını taşıyan 1704 yapımı çok özel bir Stradivarius çalıyor. Zhang Zuo ise, 2013 Queen Elisabeth Yarışması, Çin 1. Uluslararası Piyanos Konçertosu Yarışması, Gina Bachauer (ABD) gibi yarışmalarda birincilik ve ödüller kazanan, tutkulu piyanizmi ve tanrı vergisi yeteneği ile günümüzün sıradışı piyanistleri arasında kabul edilen genç bir yetenek.

12 Mart Cumartesi / Sakıp Sabancı Müzesi the Seed

Fazıl Say yeniden bizlerle

Fazıl Say Resitali, aynı zamanda "Çocuklar İçin" albümünün gala konseri olması nedeniyle dinleyenlere farklı bir keyif sunacak. Ahmed Adnan Saygun, İlhan Baran, Muhiddin Dürrüoğlu ve Fazıl Say bestelerinin yer aldığı "Çocuklar İçin" albümünün tanıtım konseri olacak bu resitalde dinleyiciler yepyeni eserlerle tanışacak.

Fazıl Say bu resitalde daha önce hiçbir konserte seslendirmedeği "Sarı Gelin" ve Ankara patlamasından sonra bestelediği "Ankara" eserlerini de seslendirecek. Konserde dinleyicileri farklı sürprizler de bekliyor olacak. Fazıl Say resitalde klasik müzik severlere, bu yıl kaydettiği ünlü besteci Eric Satie'den eserler de sunacak...

29 Mart Salı / Tim Show Center

MABEL MATİZ

hayranlarına güzel bir konser

2011 yılında kendi adını taşıyan ilk albümüyle müzik dünyasına merhaba dediği ilk günlerden bu yana, müzik eleştirmenlerinin büyük beğenisini kazanan Mabel Matiz, 2013 yılında çıkardığı albümü 'Yaşım Çocuk'tan sonra dinleyicilerini şimdi de "Gök Nerede" ile selamlamaya hazırlanıyor. Yayınlandığı tarihten bu yana müzik listelerinin zirvesinden inmeyen "Gök Nerede" albümünden ard arda çıkan "Gel" ve "Sarışın" şarkılarıyla 2015 yılı boyunca tüm radyo ve müzik televizyonlarının gözdesi olan sanatçı,

şu sıralar albümden çıkardığı üçüncü ve bir Nazan Öncel klasiği olan şarkısı "Bir Hadise Var" ile fırtınalar estirmeye devam ediyor. Derin anlam ifade eden sıradışı sözleri, baş döndürücü melodileriyle Türk pop müziğine yepyeni bir anlayış getiren sanatçı, tüm dinleyicileri ve sevenleriyle buluşmaya hazırlanıyor.

15 Mart Salı / PSM Zorlu

Küba deyince: Buena Vista Social Club!

1990'ları yaşamış bir çok insan için Küba deyince akla Castro ve pürünün dışında bir şey daha gelir; Buena Vista Social Club! Grammy ödüllü çok satan albümleri Buena Vista Social Club'ın 1997'de çıkışından bu yana dünyayı dolaşan Buena Vista Social Club Orkestrası'nın vedası da grubun kariyeri gibi uzun soluklu oldu. 2014'ten beri veda turları "Adios" kapsamında yollarda olan orkestra yoğun

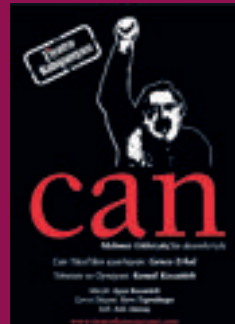
istek üzerine Mart'ta bir kez daha Türkiye'de.

Tromboncu ve grup lideri Jesus Aguaje Ramos yönetiminde Elveda Turu Orkestrası, Diva Omara Portuondo, trompetist Guajiro Mirabal ve ut virtüözü Barbarito Torres dahil yıllar önce albümün yapımında yer alan birçok müzisyenden oluşuyor. Tres gitarında emektar Papi Oviedo, Havanalı genç piyano virtüözü Rolando Luna, kontrbasçı Pedro Pablo, Andres Coayo, Filiberto Sánchez, Alberto 'La Noche', soprano Luis Allemany ve grubun Carlos Calunga'sının ünlü seslendiricisi sanatçı Idania Valdéz de bu maceda dahil.

27 Mart Cumartesi
Volkswagen Arena

CAN, şiirlerden oluşan tiyatro

Genco Erkal'ın Can Yücel'in şiirlerinden uyarladığı tek kişilik oyunu "Can", Kemal Kocaturk'ün yönetiminde 5. sezonunda da sahnelenmeye devam ediyor. Beş sezondur aralıksız süren ve bazen de yasaklanan "Can" oyunu, Can Yücel'in 85. doğum yılına ithafen başladı ve bu sezon ise şairin 90. doğum yılını kutluyor. Tiyatro Kumpanyası, hayatın içinden bir an bile eksilmemiş, kendine bile sığmamış ve taşmış bir şairi, 90. doğum yılında kendi şiirlerinden uyarlanmış hayat öyküsüyle anmaya ve yaşatmaya devam ediyor.

Can Yücel'in kendi şiirlerinden hayat öyküsüyle yeniden "Can" bulmasına tanık oluyor izleyenler; doğumundan, Adana cezaevi yıllarına, Kuzguncuk'tan Datça'ya, Datça'da huzuru bulduğu "anasının gözü mavi"liklerde "Can"ın

izini kah gülerek, kah ağlayarak sürüyor. Can Yücel'i 90. doğum yılında yaşam öyküsü olarak uyarlanmış şiirleriyle anarken, Türkiye'nin son 45 yılına da Can Yücel'in gözünden bir bakış atıyoruz.

22 Mart Salı / Bo sahne
26 Mart Cumartesi / CKM

**TATIL DE BASKET GIBI:
KAÇIRMAZSAN
KAZANIRSIN!**

Siz de şimdi tatilsepeti.com'da

**%50'ye varan erken rezervasyon
fırsatını kaçırmayın. Tatile kazançlı çıkın!**

 tatilsepeti
.com

 **SPORTOTO
BASKETBOL
LİGİ**

RESMİ SEYAHAT VE
TATIL SPONSORU

Bonesta
mayo

www.bonesta.com.tr